

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Politechnika Białostocka
ul. Wiejska 45A
15-351 Białystok

Nazwa ocenianego kierunku studiów: architektura

1. Poziom/y studiów: pierwszy i drugi stopień
2. Forma/y studiów: studia stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
studia I stopnia: architektura i urbanistyka
studia II stopnia: architektura i urbanistyka

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
studia I stopnia: architektura i urbanistyka	240	100
studia II stopnia: architektura i urbanistyka	90	100

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku architektura absolwent:

– zna i rozumie (WIEDZA):

A1_W01	problematykę dotyczącą kompozycji przestrzennej i podstaw projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
A1_W02	zagadnienia dotyczące architektury i urbanistyki przydatne do projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych w kontekście społecznych, kulturowych, przyrodniczych, historycznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej, integrując wiedzę zdobytą w trakcie studiów;
A1_W03	w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia w zakresie matematyki, geometrii wykreślnej, mechaniki i statyki niezbędne do formułowania i rozwiązywania zadań z obszaru projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
A1_W04	problemy fizyki budowli, rozwiązań technologicznych, materiałowych i funkcji budynków w zakresie umożliwiającym zapewnienie komfortu ich użytkowania oraz ochrony przed działaniem czynników atmosferycznych;
A1_W05	relacje zachodzące między człowiekiem a architekturą i między architekturą a środowiskiem ją otaczającym, oraz potrzebę dostosowania architektury do ludzkich potrzeb i skali człowieka, w tym zasady ergonomii i ideę projektowania uniwersalnego;
A1_W06	przepisy prawa i wynikające z nich uwarunkowania oraz procedury w zakresie projektowania architektonicznego, urbanistycznego, a także realizacji obiektów budowlanych;
A1_W07	znaczenie środowiska przyrodniczego w projektowaniu architektonicznym, urbanistycznym i planowaniu przestrzennym, zagadnienia dotyczące projektowania zrównoważonego, wybranych problemów dotyczących ekologii, ochrony środowiska i krajobrazu;
A1_W08	zasady kosztorysowania, zarządzania projektem, metodykę kontroli kosztów i zasady realizacji projektu budowlanego;
A1_W09	w stopniu zaawansowanym teorię i historię architektury i urbanistyki w zakresie niezbędnym do formułowania i rozwiązywania zadań z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego;
A1_W10	problemy konstrukcyjne, budowlane i inżynierskie związane z projektowaniem budynków, a w szczególności zasady kształtowania struktur i ustrojów budowlanych, konstruowania i wymiarowania elementów konstrukcji, rozwiązania materiałowe i właściwości materiałów budowlanych w zakresie niezbędnym do formułowania i rozwiązywania zadań z obszaru projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
A1_W11	problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w kontekście wielobranżowego charakteru projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz potrzebę współpracy z innymi specjalistami

- A1_W12 podstawowe zasady metodyki projektowania architektonicznego i urbanistycznego, gromadzenia informacji i ich interpretacji w ramach przygotowywania koncepcji projektowej;
- A1_W13 główne zasady profesjonalnej prezentacji koncepcji architektonicznych i urbanistycznych oraz inne sposoby komunikowania idei projektów architektonicznych, urbanistycznych i planistycznych, również w języku obcym;
- A1_W14 rolę i zastosowanie grafiki, rysunku i malarstwa oraz technologii informacyjnych w procesie projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
- A1_W15 charakter zawodu architekta i jego rolę w społeczeństwie, w tym zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;

– **potrafi (UMIEJĘTNOŚCI):**

- A1_U01 wykorzystać zdobyte w trakcie studiów doświadczenia i wiedzę z zakresu różnych obszarów nauki w celu dokonania krytycznej analizy uwarunkowań i formułowania wniosków do projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
- A1_U02 zaprojektować obiekt architektoniczny lub prosty zespół urbanistyczny spełniający wymogi estetyczne i techniczne, uwzględniając aspekty pozatechniczne;
- A1_U03 sporządzać opracowania planistyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego i interpretować je w zakresie koniecznym do projektowania w skali urbanistycznej i architektonicznej;
- A1_U04 opracować rozwiązania poszczególnych ustrojów i elementów budynków pod względem technologicznym, konstrukcyjnym i materiałowym;;
- A1_U05 wdrażać zasady i wytyczne projektowania uniwersalnego w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym;
- A1_U06 przygotować prezentację graficzną, pisemną i ustną własnych koncepcji projektowych w zakresie architektury i urbanistyki, spełniającą wymogi profesjonalnego zapisu właściwego dla projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
- A1_U07 wykonać dokumentację architektoniczno-budowlaną lub urbanistyczno-planistyczną w odpowiednich skalach w nawiązaniu do koncepcyjnego projektu architektonicznego lub urbanistycznego;
- A1_U08 pozyskiwać informacje z właściwie dobranych źródeł, także w języku obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej, w celu wykorzystania ich w procesie projektowym;
- A1_U09 wykorzystać metody analityczne do formułowania i rozwiązywania zadań projektowych i ich oceny;
- A1_U10 myśleć i działać w sposób twórczy, wykorzystując umiejętności warsztatowe niezbędne

do rozwijania zdolności realizowania koncepcji artystycznych w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym;

A1_U11 odpowiednio stosować normy i przepisy prawa w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego;

A1_U12 dostrzegać znaczenie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności projektowej architekta, w tym jej wpływu na środowisko kulturowe i przyrodnicze;

A1_U13 posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym specjalistyczną terminologią z zakresu architektury i urbanistyki niezbędną w działalności projektowej;

– jest gotów do (KOMPETENCJE SPOŁECZNE):

A1_K01 przestrzegania zasad etyki zawodowej i brania odpowiedzialności za podejmowane działania;

A1_K02 poszanowania różnorodności poglądów i kultur oraz do wykazywania wrażliwości na społeczne aspekty zawodu;

A1_K03 brania odpowiedzialności za wartości architektoniczne i urbanistyczne w ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego;

A1_K04 uczenia się przez całe życie, w tym przez podjęcie studiów drugiego stopnia i studiów podyplomowych lub uczestnictwo w innych formach kształcenia;

A1_K05 twórczej postawy i samodzielnego myślenia, przyjmowania różnych ról podczas pracy w grupie w celu realizacji zadań projektowych.

Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku architektura absolwent:

– zna i rozumie (WIEDZA):

A2_W01 szczegółową problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w zakresie rozwiązywania problemów projektowych o różnym stopniu złożoności z uwzględnieniem podstawowych potrzeb użytkowników i różnorodnego kontekstu;

A2_W02 w pogłębionym stopniu problematykę dotyczącą projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych w kontekście społecznych, kulturowych, przyrodniczych, historycznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej, integrując wiedzę zdobytą w trakcie studiów;

A2_W03 w pogłębionym stopniu wybrane problemy fizyki, technologii i funkcji budynków w zakresie umożliwiającym zapewnienie komfortu ich użytkowania oraz ochrony przed działaniem czynników atmosferycznych;

- A2_W04 wieloaspektowe relacje zachodzące między człowiekiem a architekturą i między architekturą a środowiskiem ją otaczającym, oraz potrzebę dostosowania architektury do ludzkich potrzeb i skali człowieka, w tym ideę projektowania przestrzeni i budynków dostępnych dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami;
- A2_W05 przepisy prawa i procedury niezbędne do realizacji projektów architektonicznych i urbanistycznych;
- A2_W06 metody i środki wdrażania ekologicznie odpowiedzialnego projektowania zrównoważonego oraz ochrony i konserwacji otaczającego środowiska;
- A2_W07 podstawowe metody i techniki konserwacji, modernizacji i uzupełniania zabytkowych struktur o różnym stopniu złożoności;
- A2_W08 w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z historii i teorii architektury oraz sztuki, techniki i nauk humanistycznych niezbędne do prawidłowego wykonywania projektów architektonicznych;
- A2_W09 zasady, rozwiązania, konstrukcje i materiały budowlane stosowane przy wykonywaniu złożonych zadań inżynierskich w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
- A2_W10 interdyscyplinarny charakter projektowania architektonicznego i urbanistycznego, w tym konieczność współpracy z innymi specjalistami;
- A2_W11 teoretyczne podstawy rozumowania naukowego i prowadzenia badań, zasady gromadzenia informacji i ich interpretacji w zakresie przydatnym do realizacji skomplikowanych zadań projektowych, a także interpretacji opracowań naukowych w dyscyplinie naukowej – architektura i urbanistyka;
- A2_W12 zasady przygotowania profesjonalnej prezentacji koncepcji projektowej oraz sposoby komunikowania idei projektów architektonicznych, urbanistycznych i planistycznych również w języku obcym;
- A2_W13 zasady etyki i charakter zawodu architekta i jego rolę w społeczeństwie;

– **potrafi (UMIEJĘTNOŚCI):**

- A2_U01 wykorzystać doświadczenia zdobyte w trakcie studiów w celu dokonania krytycznej analizy uwarunkowań i formułowania wniosków do projektowania w interdyscyplinarnym kontekście;
- A2_U02 wykorzystać interdyscyplinarną wiedzę i umiejętności zdobyte w trakcie studiów w celu zaprojektowania złożonego obiektu architektonicznego lub zespołu urbanistycznego spełniającego wymogi estetyczne i techniczne, kreując i przekształcając przestrzeń i nadając jej nowe wartości;

- A2_U03 opracować konserwatorską koncepcję lub projekt modernizacji, rewaloryzacji struktury architektoniczno-urbanistycznej o wartościach kulturowych z uwzględnieniem ochrony tych wartości i aspektów pozatechnicznych, a także dokonać krytycznej analizy oraz oceny projektu i sposobu jego realizacji;
- A2_U04 sporządzać opracowania planistyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego i interpretować je w zakresie koniecznym do projektowania w skali urbanistycznej i architektonicznej;
- A2_U05 wdrażać zasady i wytyczne projektowania uniwersalnego w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym;
- A2_U06 wykorzystywać programy komputerowe i technologie informacyjne wspomagające projektowanie architektoniczne, urbanistyczne, przygotować profesjonalną prezentację graficzną, pisemną i ustną koncepcji projektowych;
- A2_U07 dokonać krytycznej analizy uwarunkowań, w tym waloryzacji stanu zagospodarowania terenu i zabudowy, formułować wnioski do projektowania i planowania przestrzennego, prognozować procesy przekształceń struktury osadniczej miast i wsi, oraz przewidywać skutki społeczne tych przekształceń;
- A2_U08 integrować informacje pozyskane z różnych źródeł, dokonywać ich interpretacji i krytycznej, szczegółowej analizy oraz wyciągać z nich wnioski, a także formułować i uzasadniać opinie oraz wykazywać ich związek z procesem projektowym, opierając się na dostępnym dorobku naukowym w dyscyplinie;
- A2_U19 wykorzystać metody analityczne do formułowania i rozwiązywania zadań projektowych lub opracowań o charakterze naukowym;
- A2_U10 organizować pracę z uwzględnieniem wszystkich faz pracy nad projektem, stosując normy i reguły zawodowe i etyczne oraz przepisy prawa w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego i planowania przestrzennego;

— jest gotów do (KOMPETENCJE SPOŁECZNE):

- AR2_K01 podejmowania i wykonywania pracy w sposób profesjonalny, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i brania odpowiedzialności za podejmowane działania;
- AR2_K02 publicznych wystąpień i prezentacji, poszanowania różnorodności poglądów i kultur oraz do wykazywania wrażliwości na społeczne aspekty zawodu;
- AR2_K03 brania odpowiedzialności za wartości humanistyczne, społeczne, kulturowe, architektoniczne i urbanistyczne w ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego;
- AR2_K04 uczenia się przez całe życie, w tym przez podjęcie kształcenia w szkole doktorskiej i studiów podyplomowych lub uczestnictwo w innych formach kształcenia;

AR2_K05	inspirowania innych osób do uczenia się i organizowania procesu kształcenia;
AR2_K01	podejmowania i wykonywania pracy w sposób profesjonalny, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i brania odpowiedzialności za podejmowane działania;
AR2_K02	publicznych wystąpień i prezentacji, poszanowania różnorodności poglądów i kultur oraz do wykazywania wrażliwości na społeczne aspekty zawodu;

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr hab. inż. arch.	Agnieszka Duniewicz, prof. PB – kierownik KPAiHA
dr hab. inż. arch.	Wojciech Niebrzydowski, prof. PB – kierownik KAMiU
dr hab. inż. arch.	Bartosz Czarnecki, prof. PB – dyrektor IAIU
dr hab. inż. arch.	Halina Łapińska, prof. PB
dr hab. inż. arch.	Jarosław Szewczyk, prof. PB
dr	Magdalena Toczydłowska – prodziekan ds. Studenckich i Kształcenia
dr inż. arch.	Adam Jakimowicz – prodziekan ds. Promocji i Rozwoju
dr inż. arch.	Magdalena Sulima

dr inż. arch.	Janusz Grycel
dr inż. arch.	Agnieszka Januszkiewicz
dr inż. arch.	Agata Szmitkowska
dr inż. arch.	Marcin Tur

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	8
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	26
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	36
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	45
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	54
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	62
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	65
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	70
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	82
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	83
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	92
Część III. Załączniki	94
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	94
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	108

Prezentacja uczelni

Politechnika Białostocka (PB) jest największą uczelnią techniczną północno-wschodniej Polski, z ponad 70-letnią tradycją kształcenia inżynierów. PB oferuje 30 kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia, prowadzonych przez 6 Wydziałów. Wydział Architektury (WA) funkcjonuje od roku 1975, kiedy został utworzony Instytut Architektury PB (na prawach wydziału), w roku 1989 przekształcony w Wydział Architektury. Od początku swego istnienia WA kształcił na kierunku architektura (nazwa kierunku obowiązuje począwszy od roku akademickiego 2012/2013, poprzednie brzmienie nazwy kierunku: architektura i urbanistyka).

Aktualnie PB kształci blisko 7000 studentów, z czego około 1200 na studiach niestacjonarnych, a około 300 studentów to obcokrajowcy. Około 140 osób kontynuuje kształcenie w szkole doktorskiej PB. Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w 10 dyscyplinach naukowych oraz doktora habilitowanego w 10 dyscyplinach. Na 3 oferowanych przez WA kierunkach: architektura, architektura wnętrz oraz grafika, studiuje blisko 800 studentów, z czego około 420 na kierunku architektura. W ostatniej ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2021, Minister Edukacji i Nauki przyznał dyscyplinie architektura i urbanistyka, która jest wiodąca na kierunku studiów architektura, kategorię naukową B+.

PB dąży do zbudowania marki lidera integracji środowisk naukowych, biznesowych i samorządowych w północno-wschodniej Polsce. W tę misję wpisuje się Wydział Architektury, współpracując z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie naukowo-badawczym (ekspertyzy, projekty, prace badawczo-wdrożeniowe) i włączając otoczenie do działalności dydaktycznej (modernizacja programów studiów, organizacja szkoleń, seminariów, praktyk studenckich).

W PB prężnie działają agendy studenckie, chór, 22 sekcji sportowych AZS. Ważnymi organizacjami studenckimi jest 66 kół naukowych, które corocznie uczestniczą i wygrywają wiele międzynarodowych konkursów. Na WA działa 7 kół naukowych, które osiągają liczne sukcesy na forum ogólnopolskim.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji

W Statucie Politechniki Białostockiej, uchwalonym przez Senat Politechniki Białostockiej w dn. 27 czerwca 2019 roku (tekst jednolity Uchwały nr 453/XXVI/XV/2019, zawierający zmiany wprowadzone Uchwałą nr 421/XXXV/XVI/2024 - **Zał. K1.1a**), przedstawiono misję Uczelni, zgodnie z którą:

W swoich działaniach Politechnika Białostocka, zwana dalej „Uczelnia”, kieruje się zasadami wolności nauczania i badań naukowych, wolności twórczości artystycznej oraz autonomii społeczności akademickiej. Uczelnia, pełniąc misję odkrywania i przekazywania prawdy poprzez prowadzenie badań i kształcenie studentów, stanowi integralną część narodowego systemu edukacji i nauki. Uczelnia współpracuje z otoczeniem gospodarczym, w szczególności w zakresie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz podmiotów gospodarczych, w wyodrębnionych organizacyjnie i finansowo formach działalności, a także przez udział przedstawicieli pracodawców w opracowywaniu programów kształcenia i w procesie dydaktycznym. Uczelnia realizuje misję o szczególnym znaczeniu dla państwa i narodu: wnosi kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczynia się do rozwoju kultury oraz współkształtuje standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym.

Strategię rozwoju Politechniki Białostockiej na lata 2021-2024 z perspektywą przedłużenia do 2030 roku Senat PB przyjął uchwałą nr 33/IV/XVI/2020 z dnia 19 listopada 2020 roku (<https://bip.pb.edu.pl/?event=informacja&id=17987>). W jej ramach:

Uczelnia wykorzystuje, wzmacnia i rozbudowuje swój potencjał naukowy, dydaktyczny i relacyjny, aby stawać się rozpoznawalnym i cenionym ośrodkiem twórczej myśli naukowej, innowacyjnych technologii i aktywnego integrowania środowiska akademickiego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego w regionie, w Polsce i na świecie. Swoją wysoką pozycję Uczelnia buduje w atmosferze partnerskiej współpracy pracowników, studentów, doktorantów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego w szczególności związanego z wdrażaniem przemysłu 4.0, dążąc do realizacji wspólnych aspiracji i oczekiwań.

Główne cele Uczelni, które zostały uznane jako strategiczne to:

1. Wiodący ośrodek naukowy.
2. Nowoczesna jednostka dydaktyczna.
3. Skutecznie zarządzana i przyjazna organizacja.
4. Korzystne relacje z otoczeniem.

Bazując na Statucie Politechniki Białostockiej, Uchwałą nr 1/9/2021 Rady Wydziału Architektury PB z dnia 15 września 2021 r. zatwierdzono dokument *Strategia rozwoju Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej na lata 2021-2024 z perspektywą przedłużenia do roku 2030* (<https://wa.pb.edu.pl/wydzial/o-wydziale/strategia-rozwoju-wydzialu/>). Dokument ten zawiera następujące sformułowanie:

Strategia rozwoju Wydziału Architektury na lata 2021-2024 jest zgodna ze Strategią rozwoju Politechniki Białostockiej i jednocześnie uwzględnia specyfikę Wydziału, która łączy w sobie zarówno aspekt techniczny, jak i sztuki. Specyfika ta wynika ze struktury Wydziału, na którym współistnieją trzy

(...) kierunki studiów. Tworzy to dobre warunki do podejmowania działań wzmacniających założenia Strategii rozwoju Politechniki Białostockiej w pewnych określonych i wynikających ze specyfiki Wydziału obszarach.

Zasadnicze kierunki określone w strategii Wydziału Architektury wynikają z misji Politechniki Białostockiej jako wyższej uczelni technicznej, której celem jest realizowanie badań naukowych, kształcenie wysokokwalifikowanych kadr w zakresie inżynierii, dyscyplin naukowych rozwijanych na uczelni.

Głównymi elementami determinującymi rozwój i rozpoznawalność Wydziału Architektury są:

- prowadzenie innowacyjnych, interdyscyplinarnych badań naukowych, z uwzględnieniem priorytetów rozwoju regionu, oraz założeń transformacji Przemysłu 4.0., rozwój kompetencji kadry naukowej;
- stałe podnoszenie poziomu kształcenia w ramach oferowanych kierunków, stworzenie jak najlepszych materialnych i organizacyjnych warunków studiowania;
- wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym: przedsiębiorstwami, podmiotami samorządu terytorialnego, organizacjami branżowymi, rynkiem pracy oraz ważnymi instytucjami miasta i regionu;
- poszerzenie współpracy z pokrewnymi ośrodkami krajowymi oraz zagranicznymi, obejmującej obszary badań naukowych i edukacji.
- interdyscyplinarne zespoły badawcze, które angażują kadrę z wielu dyscyplin nauki i sztuki łącząc badania, twórczość i dydaktykę.

Misja wydziału w raportowanym okresie bardzo dobrze wpasowuje się w strategię i wysoki standard jakości kształcenia Politechniki Białostockiej. W obszarze działań związanych z kształceniem, misją WA jest kształcenie na pierwszym i drugim stopniu studiów oraz w trybie kształcenia ustawicznego, w ścisłym związku z badaniami naukowymi prowadzonymi na wydziale oraz we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zgodnie z przyjętymi założeniami, programy studiów są przygotowane w ścisłej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, którego przedstawiciele są aktywnymi członkami zespołów opracowujących koncepcje kształcenia wraz z nauczycielami akademickimi i studentami. Współpraca ze wszystkimi interesariuszami pozwala na dostosowanie oferty kształcenia do aktualnych oraz przyszłych potrzeb gospodarczo-przemysłowych i społecznych, poprzez dążenie do wykształcenia wysokiej klasy specjalistów w dziedzinie architektury i urbanistyki.

Zgodnie ze strategią rozwoju wydziału wprowadzono system kształcenia umożliwiający uzyskanie szerokiej wiedzy i umiejętności twardych i miękkich. System ten oparty jest na zajęciach dydaktycznych przewidzianych w planie studiów, projektach studenckich kół naukowych oraz uczestnictwie studentów w badaniach naukowych, warsztatach projektowych, konferencjach naukowych i projektach artystycznych wydziału. Niewątpliwym walorem WA jest prowadzenie studiów na trzech kierunkach (architektura, architektura wnętrz oraz grafika), których współistnienie wzmacnia potencjał wszystkich uczestników procesu kształcenia oraz całego wydziału.

System kształcenia na kierunku architektura jest zgodny ze Standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta określonego w Załączniku nr 1 do Rozporządzenia MNiSW z 18 lipca 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 1359) oraz Polską Ramą Kwalifikacji.

Wydział podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do pogłębiania stopnia integracji programów studiów z wymogami Unii Europejskiej. W 2010 roku Wydział uzyskał notyfikację UE, która oznacza uznanie kwalifikacji zawodowych absolwentów WA PB kierunku architektura w krajach UE.

Ponadto w 2024 r., decyzją KAUT, kierunek architektura na WA PB uzyskał Europejski Certyfikat Jakości EUR-ACE® Label (**Zał. K1.1b, Zał. K1.1c**).

Koncepcja kształcenia WA jest ukierunkowana na potrzeby rynku pracy, w tym m.in.: biur architektonicznych, urzędów, firm budowlanych, instytucji kulturalno-artystycznych, instytucji związanych z ochroną i konserwacją zabytków. Znajduje to swoje odbicie w programie studiów, zawierającym bardzo szeroki wachlarz aspektów, pozwalających na praktyczne i teoretyczne przygotowanie studentów do uprawiania zawodu. Wśród nich należy wymienić aspekty związane z naukami technicznymi (np. budownictwo, materiałoznawstwo, konstrukcje), w tym architekturą i urbanistyką (projektowanie), naukami humanistycznymi i społecznymi (np. historia, psychologia widzenia, socjologia środowiskowa), jak również sztukami plastycznymi i technikami warsztatowymi (np. rysunek, modelowanie 3D). Dążeniem WA jest wykształcenie wysokiej klasy specjalistów z zakresu architektury, urbanistyki, planowania przestrzennego oraz konserwacji zabytków, mogących skutecznie konkurować na rynku krajowym i międzynarodowym.

Na obydwu poziomach studiów, programy oparte są na profilu ogólnoakademickim z uzyskaniem kompetencji inżynierskich. Studia pierwszego stopnia na kierunku architektura nakierowane są na przekazanie studentom interdyscyplinarnej wiedzy technicznej i pozatechnicznej oraz rozwinięcie umiejętności twórczych i warsztatowych, niezbędnych do podjęcia pracy zawodowej. Zgodnie z warunkami rekrutacji, na studia są przyjmowani kandydaci o dobrych predyspozycjach zawodowych - poddani wstępnej kwalifikacji w postaci egzaminu z rysunku odręcznego. Finalna kwalifikacja kandydatów odbywa się w oparciu o wyniki egzaminu, na podstawie świadectwa dojrzałości lub równorzędnego.

W ramach studiów pierwszego stopnia studenci uzyskują podstawy z zakresu matematyki, geometrii wykreślnej, fizyki budowli oraz mechaniki budowli, które są wykorzystywane na dalszych etapach studiów, związanych z projektowaniem środowiska zbudowanego w różnych skalach przestrzennych. Oferta przedmiotów kierunkowych, obejmująca m.in. takie przedmioty jak: projektowanie architektoniczne i urbanistyczne, historia architektury i urbanistyki, budownictwo ogólne i materiałoznawstwo, konstrukcje budowlane, czy instalacje budowlane, pozwala na zapoznanie studentów z podstawowymi procesami zachodzącymi w cyklu życia obiektów i systemów architektonicznych. Na początkowych semestrach studenci rozpoczynają edukację architektoniczną od przedmiotów bazowych tj.: elementów projektowania (poprzedzających zasadnicze kursy projektowe z zakresu architektury) oraz elementów urbanistycznych (poprzedzających zasadnicze kursy z zakresu urbanistyki). Obecnie na studiach pierwszego stopnia nie ma oferty podziału na specjalności. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania korzystając z oferty przedmiotów obieralnych. Elementem studiów pierwszego stopnia jest półroczna praktyka zawodowa, pozwalająca na poznanie zagadnień inżynierskich w sposób praktyczny.

Studia drugiego stopnia są przeznaczone dla kandydatów, którzy ukończyli studia inżynierskie na kierunku architektura (poprzednia nazwa kierunku: architektura i urbanistyka), przypisane do dyscypliny architektura i urbanistyka. w programie studiów przyjęto założenie, że kandydaci posiadają zaawansowaną wiedzę i umiejętności z zakresu architektury i urbanistyki. Studia te nakierowane są na przekazanie pogłębionej wiedzy potrzebnej do projektowania (z użyciem odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów) skomplikowanych obiektów architektonicznych oraz otoczenia przestrzennego, spełniających wysokie wymagania estetyczne, użytkowe, techniczne, oraz kulturowo-społeczne. Oferta przedmiotów kierunkowych obejmujących: projektowanie architektoniczne, urbanistyczne i planistyczne oraz ochronę zabytków, wsparta jest o przedmioty z grup: kontekstu projektowania, warsztatu projektowego oraz zajęć uzupełniających. Ważnym aspektem warsztatu projektowego (kontekst projektowania) jest przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych oraz kształcenia na studiach trzeciego stopnia. Kompetencje te kształtowane są m.in. na przedmiotach: seminarium dyplomowe, seminarium specjalistyczne, pracownia dyplomowa. Obecnie na studiach drugiego stopnia nie ma oferty podziału na specjalności. Takie podejście zostało wypracowane ze wszystkimi interesariuszami. Jednakże, z uwagi na

dynamicznie zmieniającą się sytuację na rynku pracy, Wydział będzie podejmował systematyczne działania służące monitorowaniu opinii studentów, absolwentów i pracodawców, co do zasadności wprowadzenia specjalności na kierunku architektura.

W roku akademickim 2018/2019 do oferty edukacyjnej wydziału został wprowadzony program studiów w języku angielskim (studia stacjonarne II stopnia na kierunku architektura). Pełny cykl kształcenia w oparciu o ww. program rozpoczęto w roku akademickim 2022/2023.

W myśl strategii rozwoju PB, WA intensywnie rozbudowuje bazę naukowo-dydaktyczną związaną z kierunkiem architektura oraz integruje interdyscyplinarnie działalność naukowo-badawczą. Nieustannie podejmowane są działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia. Realizując cele, uczelnia i wydział dążą do umiędzynarodowienia poprzez bogatą ofertę przedmiotów w ramach programu Erasmus+. Rozwojowi kierunku architektura sprzyja także aktywny udział w krajowych i międzynarodowych projektach dydaktycznych oraz podejmowane starania o udział w projektach badawczych.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym do głównych kierunków działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposobów wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Efekty uczenia się na pierwszym stopniu studiów kierunku architektura WA PB odnoszą się do dziedziny nauk inżyniersko-technicznych i są przypisane w 100% do dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka. Podobnie w przypadku drugiego stopnia studiów, efekty uczenia się są przypisane w 100% do dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka. W ostatniej ocenie Minister Edukacji i Nauki, w wyniku ewaluacji działalności naukowej za lata 2017-2021, przyznał dyscyplinie architektura i urbanistyka, związanej z akredytowanym kierunkiem, kategorię naukową B+. WA posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Od 2009 r. WA wydaje czasopismo naukowe pt.: "Architecturae et Artibus", obecne w wykazie MNiSW, będące kontynuacją "Zeszytów Naukowych Politechniki Białostockiej, seria: Architektura".

Pracownicy prowadzący zajęcia na pierwszym i drugim stopniu studiów kierunku architektura realizują prace badawcze m.in. w takich obszarach jak: teoria architektury i urbanistyki, historia architektury i budowy miast, architektura mieszkaniowa, architektura użyteczności publicznej, architektura kultur lokalnych, architektura i planowanie obszarów wiejskich, urbanistyka i planowanie przestrzenne, budownictwo i konstrukcje budowlane, metodologia projektowania wspomagane komputerowo.

Koordynatorami przedmiotów najczęściej zostają pracownicy prowadzący badania związane z ich tematyką lub też posiadający doświadczenie praktyczne w tym zakresie. Każdy nauczyciel może również proponować autorskie przedmioty w ramach przedmiotów obieralnych. Także tematy prac dyplomowych inżynierskich oraz magisterskich bardzo często są powiązane z badaniami naukowymi opiekunów prac. Takie podejście sprawia, że studenci otrzymują najnowszą wiedzę przekazywaną przez najlepszych specjalistów, którzy pracują lub współpracują z WA.

Wydział Architektury oferuje studentom możliwość zdobywania kompetencji badawczych oraz udziału w badaniach. Systemowo kompetencje te studenci zdobywają na drugim stopniu studiów, jednak **dobrą praktyką**, a zarazem tradycją WA, jest wcześniejsze włączanie studentów do badań naukowych, już na poziomie studiów pierwszego stopnia. Tego rodzaju działalność, inicjowana przez prowadzących zajęcia oraz koła naukowe, jest bardzo chętnie podejmowana przez studentów, czego

efektem są publikacje w czasopismach naukowych. Na studiach drugiego stopnia, po pierwszym semestrze, studenci uczestniczą w praktyce badawczej, podczas której uzyskują podstawowe kompetencje stanowiące podbudowę warsztatu naukowego, takie jak: podstawy badań terenowych i badań źródłowych, formułowanie wniosków z przeprowadzonych analiz, podstawowe techniki i narzędzia badawcze. Na trzecim semestrze studiów drugiego stopnia studenci uczestniczą w seminarium dyplomowym, którego celem jest zapoznanie ich z wymaganiami metodyki i metodologii pracy naukowej. Jednym z efektów uczenia się, osiąganych w procesie dyplomowania, jest umiejętność samodzielnej pracy (również naukowej, w przypadku studiów drugiego stopnia). Kompetencje w zakresie pracy naukowej studenci pozyskują również w ramach działalności w kołach naukowych. Studenci opracowują również artykuły naukowe z pracownikami badawczo-dydaktycznymi i publikują je w punktowanych czasopismach (jako prezentację wyników osiągniętych samodzielnie lub wspólnie z opiekunem dydaktycznym - działalność ta została szerzej omówiona w p. 4.3). Absolwenci drugiego stopnia są przygotowani do kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz rozpoczęcia pracy naukowo-badawczej.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Ścisła współpraca i dobre relacje z interesariuszami są priorytetowym działaniem Wydziału Architektury zapisanym w strategii jako jeden z głównych celów, a doskonalenie i realizacja programu studiów jest związana ze współpracą Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym (<https://wa.pb.edu.pl/wydzial/o-wydziale/strategia-rozwoju-wydzialu/>). Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego angażują się w kształtowanie procesu kształcenia poprzez następujące działania:

- opiniowanie programów studiów, w tym stałe konsultacje z pracodawcami z regionu w zakresie ich treści;
- opiniowanie sylwetki absolwenta;
- wsparcie w zakresie prowadzenia zajęć przez specjalistów z przemysłu, włączanie do dydaktyki pracowników z przemysłu o dużej wiedzy praktycznej;
- współpraca w zakresie formułowania tematów dyplomowych prac inżynierskich, magisterskich;
- pomoc przedsiębiorców w zakresie organizacji praktyk i staży, zarówno dla studentów oraz pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału;

Działania te realizowane są w różnorodny sposób:

- Współpraca z Radą Rozwoju Wydziału Architektury, powołaną w 2017 roku, która skupia przedstawicieli przedsiębiorstw, instytucji kulturalnych oraz samorządu zawodowego architektów. Rada pełni funkcję doradczą, opiniując i wspierając rozwój programów studiów. Dzięki regularnym spotkaniom (zazwyczaj dwa razy w roku), istnieje możliwość bieżącej analizy i dostosowywania programu nauczania do zmieniających się standardów zawodowych oraz wymagań branży projektowej i budowlanej. Ostatnie spotkanie odbyło się 24 kwietnia 2024 r., z udziałem władz uczelni i 11 członków Rady (**Zał. K1.3a**).
- Kluczowym partnerem w tym procesie jest Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP, która aktywnie współpracuje z wydziałem w zakresie opracowywania efektów uczenia się, a także organizuje praktyki zawodowe. Dzięki temu studenci mogą łączyć teorię z praktyką, lepiej przygotowując się do wymagań rynku pracy.
- Kolejnym elementem współpracy są projekty semestralne realizowane na zlecenie przedsiębiorstw, samorządów lokalnych oraz innych instytucji zewnętrznych. Tematy te, często organizowane jako konkursy, pozwalają studentom na bezpośredni kontakt z rynkiem,

zdobywanie praktycznych umiejętności oraz przygotowanie do uczestnictwa w architektonicznych konkursach projektowych (**Zał. K1.3b**).

- Dodatkowo, współpraca z lokalnymi samorządami obejmuje: organizację praktyk urbanistycznych, podczas których studenci uczestniczą w inwentaryzacjach terenowych, co pozwala na pogłębienie wiedzy praktycznej, organizację praktyki inwentaryzacyjnej architektonicznej oraz praktyki badawczej na II stopniu (na której odbywają się badania terenowe, mające bezpośrednie przełożenie na działalność naukową studentów), jak również plenery. Przykładem **dobrej praktyki** jest współpraca z gminą Supraśl, która udostępnia miejsce na wystawę poplenerową, zaś jej mieszkańcy nagradzają wytypowane przez siebie prace studenckie, a całość wieńczy wydawnictwo. Innym przykładem są praktyki okazjonalne; np. archeologiczne (<https://bialystok.eska.pl/katakumby-w-supraslu-akcja-ratowania-podlaskiego-zabytku-pomagaja-studenci-pb-i-uwb-zdjecia-aa-hCNZ-1nYB-ZPcv.html>), w trakcie których studenci mieli okazję, do podniesienia kompetencji z zakresu konserwacji zabytków.
- Istotnym elementem współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym są liczne konkursy, organizowane przez lokalne władze samorządowe i instytucje (**Zał. K1.3b**)
- Znaczący wkład w rozwój programu mają także wykłady i warsztaty prowadzone przez zaproszonych projektantów oraz firmy zewnętrzne. Organizowane w ramach wydarzeń, takich jak East Design Days, czy warsztatów indywidualnych, inicjatywy te pozwalają na bezpośredni kontakt studentów z branżą. Ponadto, wydział angażuje się w prowadzenie zajęć i warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, co wzmacnia więzi z lokalnym środowiskiem edukacyjnym i promuje zawód architekta w regionie.

Studenci WA są członkami wielu komisji/zespołów/gremiów opiniujących i zatwierdzających zarówno system zarządzania jakością kształcenia jak i programy studiów, m.in. Senatu, Senackiej Komisji ds. Studenckich i Kształcenia, Rady Wydziału WA, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Procedura zatwierdzania programów studiów nakłada uzyskanie pozytywnej opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów (WRSS). WRSS jest informowana o wynikach ankiet studenckich oraz o podejmowanych działaniach wynikających z ich analizy.

Warto też zauważyć, że wielu pracowników wydziału WA ma bogate doświadczenie praktyczne wynikające z zawodowej działalności na rynku, dzięki czemu w czasie zajęć ze studentami mogą dzielić się wiedzą praktyczną z zakresu architektury. Pracownicy WA wykazują się wysoką aktywnością w działalności praktycznej, co znajduje swoje potwierdzenie w certyfikatach oraz uprawnieniach i wiedzy eksperckiej, dzięki czemu uczestnicząc w procesie tworzenia i modernizacji programów studiów, wprowadzają istotne elementy, które podnoszą poziom atrakcyjności absolwentów na rynku pracy. Wszystkie wymienione aspekty, sprawiają, że absolwenci kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy, zarówno na rynku lokalnym jak i globalnym.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura na WA przygotowują przede wszystkim do profesjonalnego wykonywania zawodu architekta będącego zawodem zaufania publicznego. Absolwenci znają uniwersalne zasady etyki zawodowej architekta. Cechuje ich wysoka kultura oraz świadomość społecznej odpowiedzialności. Są gotowi do wejścia na europejski/globalny rynek pracy przy jednoczesnym poszanowaniu znaczenia lokalnych wartości kulturowych. Studia na kierunku architektura pozwalają zdobyć interdyscyplinarną wiedzę techniczną i humanistyczną wspartą rozwiniętymi twórczymi umiejętnościami oraz kompetencjami społecznymi.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku architektura poznaje zarówno teoretyczne, jak i praktyczne aspekty zawodu architekta. Doskonaleniu umiejętności praktycznych nabytych w trakcie zajęć służy jednosemestralna praktyka zawodowa. Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada wiedzę z zakresu budownictwa, konstrukcji i rozwiązywania prostych problemów projektowych.

Uznaje wagę szeroko pojętego kontekstu i uwarunkowań. Wie, jak zapewnić przyszłym użytkownikom budynku ergonomię, komfort i ochronę przed czynnikami atmosferycznymi. Rozumie relacje człowiek-architektura-środowisko. Zna aspekty prawne oraz procedury niezbędne do realizacji projektu budynku. Wie na czym polega projektowanie zrównoważone w kontekście ekologii, zna metody ochrony i konserwacji otaczającego środowiska. Zna zasady kosztorysowania, kontroli kosztów, zarządzania projektem i realizacji projektu. Ma niezbędną dla architekta wiedzę z zakresu historii i teorii architektury oraz sztuki, techniki i nauk humanistycznych. Ma wiedzę umożliwiającą wykonywanie prostych zadań inżynierskich w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Zna i rozumie wielobranżowy charakter procesu projektowania. Wie, jak w sposób umiejętny prezentować koncepcje architektoniczne i urbanistyczne. Zdaje sobie sprawę z charakteru zawodu i roli architekta w społeczeństwie. Absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi m.in. umiejętnie sporządzić projekt obiektu architektonicznego lub prostego zespołu urbanistycznego i zaprezentować go publicznie. w zakresie kompetencji społecznych jest gotowy m.in. do kierowania się zasadami etyki zawodowej. Zna wagę uczenia się przez całe życie. Posługuje się językiem obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej na poziomie biegłości co najmniej B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, z użyciem specjalistycznej terminologii.

Absolwent studiów pierwszego stopnia ma szerokie perspektywy zatrudnienia. Po uzyskaniu dyplomu może ubiegać się o uprawnienia do projektowania w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie. Może podejmować działalność projektową w biurze lub pracowni architektonicznej i urbanistycznej. Może znajdować zatrudnienie w administracji publicznej oraz w urzędach nadzoru budowlanego, a także w rozmaitych jednostkach sektora prywatnego jak: przedsiębiorstwa wykonawstwa robót budowlanych, biura inwestycyjne, firmy deweloperskie, studia designu itp. Jest przygotowany do kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia.

Absolwent studiów drugiego stopnia kierunku architektura posiada wiedzę z zakresu budownictwa, konstrukcji i inżynierii związaną z projektowaniem budynków. Znajomość szczegółowej problematyki dotyczącej architektury i urbanistyki i zdolność do integracji wiedzy zdobytej podczas studiów, pozwala mu rozwiązywać złożone problemy projektowe, projektować obiekty architektoniczne i zespoły urbanistyczne w szeroko pojętym kontekście. Wie, jak zapewnić przyszłym użytkownikom budynku ergonomię, komfort i ochronę przed czynnikami atmosferycznymi. Rozumie relacje człowiek-architektura-środowisko. Zna i rozumie przepisy prawa i procedury niezbędne do realizacji projektów budynków oraz integracji budynków z ogólnym projektem planistycznym. Wie na czym polega projektowanie zrównoważone w kontekście ekologii, zna metody konserwacji otaczającego środowiska. Zna historię i teorię architektury oraz sztuki, techniki i nauk humanistycznych w zakresie niezbędnym do prawidłowego wykonywania projektów architektonicznych. Zna i rozumie zasady, rozwiązania, konstrukcje i materiały budowlane stosowane przy wykonywaniu złożonych zadań inżynierskich w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Zna i rozumie wielobranżowy charakter procesu projektowania. Wie, jak w sposób umiejętny prezentować koncepcje architektoniczne i urbanistyczne. Zdaje sobie sprawę z charakteru zawodu i roli architekta w społeczeństwie. Absolwent studiów drugiego stopnia potrafi m.in. dokonać krytycznej analizy uwarunkowań i sformułować wnioski do projektowania w skomplikowanym, interdyscyplinarnym kontekście. Jest zdolny zaprojektować złożony obiekt architektoniczny lub zespół urbanistyczny, spełniający wymogi estetyczne i techniczne. Potrafi kreować i przekształcać przestrzeń i nadawać jej nową wartość. Umie przygotować zaawansowaną prezentację graficzną, pisemną i ustną własnej koncepcji projektowej. Potrafi wykorzystać metody analityczne do formułowania i rozwiązywania zadań projektowych, przedstawić tło teoretyczne i uzasadnienie prezentowanych rozwiązań w postaci opracowania o charakterze naukowym. Jest sprawnym organizatorem pracy nad koncepcją projektową we wszystkich jej fazach. Do najważniejszych kompetencji społecznych absolwenta należą: wrażliwość na społeczne aspekty zawodu, profesjonalizm w pracy, połączony z odpowiedzialnością i przestrzeganiem etyki zawodowej, szacunek dla rozmaitych poglądów i kultur. Absolwent jest gotowy chronić środowisko i dziedzictwo kulturowe. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i inspirowania do tego innych osób. Posługuje się językiem obcym będącym językiem

komunikacji międzynarodowej na poziomie biegłości co najmniej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, z użyciem specjalistycznej terminologii.

Absolwent studiów drugiego stopnia i jest przygotowany do podjęcia działalności zawodowej przede wszystkim w charakterze projektanta w pracowni lub biurze projektowym. Posiada przygotowanie zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, mogąc ubiegać się o uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń, a także o uprawnienia budowlane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie. Absolwent może zatem obrać jedną z wielu innych dróg zawodowych, z których najważniejsze to praca projektanta, praca w wykonawstwie i nadzorze budowlanym, praca w administracji publicznej. Absolwent studiów drugiego stopnia jest przygotowany do podjęcia kształcenia w szkole doktorskiej oraz rozpoczęcia pracy naukowo-badawczej. Może kontynuować kształcenie na studiach podyplomowych.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych

Koncepcja kształcenia na kierunku architektura na Politechnice Białostockiej wyróżnia się poprzez interdyscyplinarność oraz wielopłaszczyznowość i łączy ze sobą problematyki z zakresu nauk technicznych, humanistycznych, społecznych i sztuk plastycznych. Obejmuje następujące obszary działalności jednostki: obszar nauki, obszar dydaktyki, obszar współpracy z otoczeniem, obszar promocji i zarządzania. Cel strategiczny wyznaczony dla obszaru dydaktyki brzmi: stałe podnoszenie jakości kształcenia w celu osiągnięcia poziomu porównywalnego z uzyskiwanym na najlepszych w kraju wydziałach.

Jednym z najważniejszych aspektów koncepcji kształcenia realizowanych podczas całego toku studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura jest łączenie rozwoju myślenia abstrakcyjnego, konceptualnego z praktyką, czy też przełożeniem koncepcji na możliwości ich realizacji w świecie realnym. Ten model kształcenia jest obecny na naszym wydziale od początku studiów. Dobrym przykładem jest finalny projekt z przedmiotu Elementy Projektowania (I i II semestr studiów i stopnia) - "Pawilon" - którego zwieńczeniem jest zespołowa budowa wybranych projektów - po jednym z każdej grupy projektowej. Formuła ta z jednej strony umożliwia studentom nabycie umiejętności przełożenia koncepcji na rzeczywiste realia, z drugiej strony zaś daje możliwość współdziałania w ramach prac zespołowych czy kierowania pracą zespołu.. Relacja z zajęć kończących przedmiot Elementy Projektowania i roku studiów - tutaj: <https://www.facebook.com/wydzial.architektury.pb/posts/pfbid028Cwt6sv8FrRDVBb27EwDmH8Uzq6xbYGWGo7deabB8V99tD1zkq5DxpnLQMnLyDS8I>

WA wciąż utrzymuje wysoki poziom kształcenia w zakresie wykorzystania mediów cyfrowych w projektowaniu architektonicznym, daleko wykraczając poza typową wizualizację 3D - poczynając od zaawansowanego modelowania 3D (Cinema4D, Blender), technologii BIM (Revit, ArchiCAD), projektowania parametrycznego (Dynamo w Revit), czy też wprowadzając technologie VR oraz AI do zajęć, eksperymentalnie przekształcając proces projektowania.

Wydział Architektury Politechniki Białostockiej korzysta najlepszych wzorców nauczania stosowanych na renomowanych wydziałach architektury z zagranicy, takich jak [Faculty of Architecture KU Leuven w Brukseli i Gent](#) czy [Czech University of Technology w Pradze](#).

Na KU Leuven, szczególną uwagę zwraca interdyscyplinarne podejście do architektury, które łączy tradycyjne nauki projektowe z najnowszymi technologiami, ekologią oraz aspektami społecznymi. Uczelnia kładzie duży nacisk na łączenie teorii z praktyką, co realizowane jest poprzez liczne warsztaty, międzynarodowe projekty badawcze oraz współpracę z instytucjami miejskimi. Tego rodzaju podejście jest obecnie realizowane na WA, aby w większym stopniu integrować proces nauczania z rzeczywistymi wyzwaniami architektonicznymi i urbanistycznymi, na przykład poprzez

współpracę z lokalnymi samorządami oraz realizację projektów koncepcyjnych dotyczących rozwoju przestrzeni miejskiej Białegostoku.

Z kolei Faculty of Architecture Czech University of Technology w Pradze stawia na innowacyjność i wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak BIM (Building Information Modeling) oraz narzędzia symulacyjne i robotykę, co pozwala studentom na głębsze zrozumienie współczesnego procesu projektowania. z drugiej strony, dzięki znakomicie wyposażonej modelarni, studenci mają możliwość realizacji swoich koncepcji w postaci wysokiej jakości modeli fizycznych. Tego typu połączenie zaawansowanych technologii cyfrowych z ze specyfiką świata realnego jest rozwijane na WAPB – od realnej budowy własnych projektów przez studentów na I roku, aż po zastosowania technologii druku 3D, VR czy Eye-trackingu. Doświadczenia z KU LEuven i Pragi wynikają z wizyt kadry w ramach programów Erasmus+ oraz NAWA PROM.

Innym rodzajem inspiracji jest [Bartlett School of Architecture](#) w Londynie, znana z eksperymentalnego podejścia do architektury, stawia na rozwój kreatywności i innowacyjnego myślenia. Studenci są zachęceni do łamania konwencji i poszukiwania nowych form wyrazu w projektowaniu, co pozwala im rozwijać indywidualny styl oraz nowatorskie podejście do złożonych problemów architektonicznych. Obserwacja dokonań tej szkoły była jedną z inspiracji do wprowadzenia do programu studiów II stopnia przedmiotu projektowanie eksperymentalne wspomagane komputerowo. Realizując ten przedmiot, studenci WA, na bazie wskazanych przykładów ze świata oraz literatury są zachęceni do tworzenia koncepcji architektoniczno-urbanistycznych w przestrzeni Białegostoku, wychodzących poza uwarunkowania planistyczne oraz przełamujących konwencje za pomocą meta-struktur powstających na bazie stworzonych wcześniej manifestów.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany

Kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim jak również z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta z dnia 18 lipca 2019 roku – potwierdza to tabela pokrycia szczegółowych efektów uczenia się ze standardów z efektami kierunkowymi (**Zał. K1.6a**), oraz tabela pokrycia standardów z grupami przedmiotów na których realizowane są szczegółowe efekty uczenia się (**Zał. K1.6b**). W roku akademickim 2019/2020 efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia dostosowano do aktualnych wymagań Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK - Uchwała Senatu PB nr 478/XXVII/XV/2019 z dnia 26 września 2019 r. (**Zał. K1.6c**). W roku 2019 opracowano nowy program studiów pierwszego i drugiego stopnia, zatwierdzony Uchwałą Senatu PB 478/XXVII/XV/2019 z dnia 26 września 2019 r. (**K1.6d**). We wszystkich programach uwzględniono pełny zakres kompetencji inżynierskich zawartych w charakterystykach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o ZSK.

W programie studiów pierwszego stopnia określono 15 efektów w zakresie wiedzy, 13 efektów w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych, z których jako kluczowe można wskazać te związane z:

- wiedzą w zakresie zasad projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych uwzględniającą kontekst społeczny, kulturowy, architektoniczny, historyczny, ekonomiczny, ekologiczny, prawny, a także w zakresie warunków technicznych oraz materiałowych. Efekty uczenia się: A1_W01, A1_W02, A1_W03, A1_W010
- zdobyciem wiedzy z zakresu historii i teorii architektury, jak również zasady gromadzenia i interpretacji informacji z zakresu architektury i urbanistyki z literatury i wykorzystania jej

w kontekście projektowania, znajomość norm i przepisów prawnych, zasad projektowania uniwersalnego, jak również zasad etyki zawodowej. Efekty uczenia się: A1_W05, A1_W06, A1_W09, A1_W12

- umiejętnościami projektowania obiektów architektonicznych i prostych zespołów urbanistycznych. Efekty uczenia się: A1_U02, A1_U03, A1_U05, A1_U10
- umiejętnościami opracowania dokumentacji projektowej i prezentowania graficznie, pisemnie i ustnie własnych koncepcji projektowych. Efekty uczenia się: A1_U06, A1_U07
- kompetencjami społecznymi w zakresie rzetelnej samooceny, odpowiedzialności za wartości architektoniczne i urbanistyczne oraz przestrzegania norm i zasad etyki zawodowej. Efekty uczenia się: A1_K01, A1_K03
- posługiwaniem się językiem obcym, co najmniej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym porozumienia się w międzynarodowym środowisku inżynierskim. Efekt uczenia się: A1_U13

W programie studiów drugiego stopnia określono 13 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych. Kluczowe efekty uczenia się na studiach II stopnia dotyczą:

- pogłębionej wiedzy z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego osadzonego w kontekście społecznym, kulturowym, historycznym i prawnym oraz opartego na zasadach zrównoważonego rozwoju. Efekty uczenia się: A2_W01, A2_W02, A2_W05, A2_W06, A2_W12,
- szczegółowej wiedzy odnośnie zasad projektowania uniwersalnego oraz zapewnienia dostępności i komfortu funkcjonalnego różnym grupom użytkowników przestrzeni architektoniczno-urbanistycznej. Efekty uczenia się: A2_W03, A2_W04
- umiejętności projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych o różnym stopniu złożoności, a także sporządzania opracowań planistycznych dotyczących zagospodarowania przestrzennego. Efekty uczenia się: A2_U03, A2_U04, A2_U05, A2_U07, A2_U10
- umiejętność wykorzystywania nowych technologii, a także metod i narzędzi wspomagających proces projektowania. Efekty uczenia się: A2_U06, A2_U07, A2_U08, A2_U09
- kompetencji społecznych w aspekcie przestrzegania zasad etyki zawodowej, odpowiedzialności za ochronę środowiska i dziedzictwo kulturowe, a także poszanowania różnorodności poglądów. Efekty uczenia się: A2_K01, A2_U02, A2_K03
- posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie specjalistycznej terminologii, który pozwoli na swobodne posługiwanie się literaturą fachową, a także przygotowania i wygłoszenia prezentacji na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego. Efekt uczenia się: A2_U12

Interdyscyplinarny charakter wielu problemów i opracowywanych zadań projektowych oblige studenta do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i samokształcenia, a także merytorycznej analizy odbieranych treści i do krytycznej ich oceny. Wpływa również na uznawanie znaczenia wiedzy z innych dyscyplin oraz korzystania z opinii ekspertów w rozwiązywaniu problemów inżynierskich. Efekty uczenia się: A2_W10, A2_W11, A2_U01, A2_U02

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z powyższego zakresu stanowią podstawę do prowadzenia badań naukowych oraz działalności naukowej w zakresie dyscypliny, której kierunek jest przyporządkowany.

1.7. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji

W programach studiów uwzględnione są wszystkie kompetencje inżynierskie na poziomach 6 (pierwszy stopień) i 7 (drugi stopień) PRK (**Zał. K1.6b**). Ilustrują to zawarte w programach studiów tabele efektów kierunkowych, z przypisanymi odniesieniami do kompetencji inżynierskich oraz matryce ich pokrycia przez poszczególne przedmioty.

Studia pierwszego stopnia:

- efekt P6S_WG jest osiągany na wykładach jak również innych formach zajęć m.in. z przedmiotów: Budownictwo ogólne i materiałoznawstwo (zapoznanie z zasadami rysunku technicznego, konstruowania elementów i ustrojów obiektów budownictwa, rodzaje, właściwości i zakres stosowania materiałów budowlanych, zasady mechaniki budowli elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, zrozumienie zagadnień dotyczących akustyki i właściwości cieplno-wilgotnościowych), Fizyka budowli (zasady projektowania nowoczesnych, nisko energochłonnych i proekologicznych budynków oraz zasady współpracy architekta z instalatorem), Architektoniczny aspekt ekologii i ochrony środowiska (zasady sztuki architektonicznej i metod projektowania architektury w aspekcie i ochrony środowiska z uwzględnieniem uwarunkowań socjalnych, geograficznych, biologicznych i klimatycznych), Praktyka zawodowa-architektoniczna (zasady funkcjonowania pracowni architektonicznej, organizacji pracy w poszczególnych fazach procesu projektowego i inwestycyjnego), Praktyka inwentaryzacyjna architektoniczna (zapoznanie z zasadami inwentaryzacji architektonicznej obiektów zabytkowych, analizy form architektonicznych, układu przestrzennego i detalu inwentaryzowanego obiektu pod kątem właściwego wykonania dokumentacji inwentaryzacyjno-pomiarowej), Mechanika budowli (zasady kształtowania statycznie niewyznaczalnych struktur i ustrojów budowlanych, ich stosowania, podstawowych zależności między warunkami ich pracy a proporcjami formy i przekroju w różnych rozwiązaniach materiałowych), Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne (znajomość podstawowych zagadnień praktycznych i zasad stosowania przepisów prawnych dotyczących kształtowania zrównoważonego środowiska mieszkaniowego w miastach, funkcjonalno-przestrzennego kształtowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych z uwzględnieniem podstawowych zagadnień konstrukcyjnych, instalacyjnych, materiałowych), Projektowanie uniwersalne (problem niepełnosprawności i różnorodności grup użytkowników przestrzeni urbanistyczno-architektonicznej, idea i zasady projektowania uniwersalnego), Elementy urbanistyczne (podstawowe pojęcia z dziedziny kompozycji urbanistycznej, skale jakimi operuje urbanistyka, zasady kształtowania przestrzeni miejskich), Projektowanie urbanistyczne (podstawowe problemy funkcjonalno-przestrzenne oraz kulturowe kształtowania i przekształcania przestrzeni urbanistycznych w kontekście śródmiejskim oraz podstawowa terminologia z dziedziny urbanistyki w zakresie zespołów urbanistycznych oraz przestrzeni publicznych, podstawowe zasady rewitalizacji urbanistycznej), Teoria ruralistyki (zagadnienia związane z problemami przestrzennego zagospodarowania i architektury obszarów wiejskich), Osadnictwo wiejskie (problematyka miejscowości gminnej w zakresie wartości lokalnego środowiska kulturowego oraz potrzeb obsługi miejscowości gminnej, waga zachowania tradycyjnej zabudowy, ukierunkowanie na rozpoznawanie wartości architektoniczno-krajobrazowych oraz wartości etnokulturowe opracowywanej miejscowości, zasady opracowywania koncepcji urbanistycznej, ze wskazaniem na: założenia programowo-przestrzenne, możliwości optymalizacji zabudowy, systemu komunikacyjnego i infrastruktury społecznej oraz ochrony dziedzictwa kulturowego), Architektura krajobrazu i terenów zieleni (podstawowe zagadnienia z dziedziny architektury krajobrazu oraz projektowania terenów zieleni; przygotowanie do współpracy z architektami krajobrazu.), Konstrukcje budowlane – drewniane i murowe, żelbetowe, metalowe (zasady projektowania

konstrukcji drewnianych, murowych i kompozytowych o różnych funkcjach, formach, skalach i sposobach pracy na etapie projektowania wstępnego, zasady projektowania elementów konstrukcyjnych i konstrukcji żelbetowych o różnych funkcjach, formach, skalach i sposobach pracy, z uwzględnieniem form wynikających z proporcji i rozkładu sił wewnętrznych konstrukcji, podstawowe zasady kształtowania, wymiarowania i optymalizacji konstrukcji metalowych o różnorodnych skalach i funkcjach).

- efekt P6S_WK jest osiągany na przedmiotach: Prawodawstwo (zasady stosowania sztuki budowlanej i metodyki projektowania architektonicznego, urbanistycznego i przestrzennego w ramach aktualnych przepisów i regulacji prawnych), Ekonomia i organizacja procesu inwestycyjnego (zasady rozwiązywania problemów zarządzania, organizacji i ekonomiki procesu inwestycyjnego, działań organizacyjnych i technologicznych oraz roli architekta na poszczególnych etapach procesu inwestycyjnego), Finanse osobiste (zasady podejmowania efektywnych decyzji inwestycyjnych), Komunikacja (podstawowe zagadnienia z dziedziny infrastruktury transportowej, inżynierii ruchu i komunikacji jako ważne elementy projektowania architektoniczno-urbanistycznego).
- efekt P6S_UW jest osiągany na formach praktycznych m.in. z przedmiotów: Projektowanie architektoniczne– mieszkalnictwo jednorodzinne (zasady sztuki budowlanej, metodyki projektowania architektonicznego w opracowaniu projektu domu mieszkalnego jednorodzinnego z zastosowaniem zasad ergonomii, właściwym doбором rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rolę kontekstu naturalnego i kulturowego w kształtowaniu formy obiektu), Projektowanie architektoniczne rekreacja (praktyczne stosowanie zasady ergonomii, zasady ergonomii, sztuki architektonicznej, sztuki budowlanej i metodyki projektowania architektonicznego w kształtowaniu obiektów użyteczności publicznej o prostej funkcji, dla małej grupy użytkowników, położonych w środowisku nieurbanizowanym, o wysokich walorach przyrodniczych nawiązując w swej formie do tradycji architektury kultur lokalnych), Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne – mieszkalnictwo wielorodzinne (kształtowanie terenów i zespołów mieszkaniowe w różnych skalach urbanistycznych z uwzględnieniem infrastruktury społecznej, komunikacyjnej i zasad kompozycji urbanistycznej, kształtowanie budynków mieszkalnych wielorodzinnych z uwzględnieniem podstawowych zagadnień konstrukcyjnych, instalacyjnych, materiałowych.), Projektowanie architektoniczne 3,4,5,6 (kształtowanie obiektów architektury użyteczności publicznej stosując wiedzę z dziedziny historii architektury i sztuki, sztuki budowlanej, estetyki, kulturologii i socjologii, stosując metody projektowania architektury energooszczędnej z uwzględnieniem uwarunkowań klimatycznych, sztuki architektonicznej oraz metodyki projektowania architektonicznego, przeznaczonych dla lokalnych społeczności miast i wsi, dla określonych społeczności lokalnych), Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 2 (kształtowanie obiektów użyteczności publicznej w zespołach urbanistycznych stosując metody projektowania architektonicznego i architektoniczno-urbanistycznego, z praktycznym i interdyscyplinarnym zastosowaniem w projektowaniu wiedzy z dziedziny teorii i historii architektury i urbanistyki oraz sztuki, sztuki budowlanej, estetyki, filozofii, teologii, fenomenologii religii, kulturologii i socjologii), Projektowanie uniwersalne (kształtowanie przestrzeni architektoniczno-urbanistycznej stosując zasady projektowania uniwersalnego), Projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo (projektowanie obiektów architektonicznych z wykorzystaniem analogowych i cyfrowych środowisk pracy), Projektowanie wnętrz (kształtowanie i wyposażanie wnętrz architektonicznych zgodnie z potrzebami funkcji i założeniami dotyczącymi planowanego charakteru, klimatu, świadomie

używając środków plastycznych, formalnych i materiałowych), Osadnictwo wiejskie (wykonanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej zagospodarowania fragmentu miejscowości gminnej na bazie wieloaspektowych badań), Fizyka budowli (wykorzystanie zdobytej wiedzy w kształtowaniu właściwego mikroklimatu obiektów architektonicznych), Architektoniczny aspekt ekologii i ochrony środowiska (świadomość wagi użycia właściwych metod projektowania architektury w aspekcie ekologii i ochrony środowiska z uwzględnieniem uwarunkowań socjalnych, geograficznych, biologicznych i klimatycznych), Architektura krajobrazu i terenów zieleni (projekt obiektu architektury krajobrazu na bazie inwentaryzacji i poszczególnych analiz).

Studia drugiego stopnia:

- efekt P7S_WG jest osiągany na wykładach oraz innych formach zajęć m.in. z przedmiotów: Projektowanie bez barier (wytyczne projektowania uniwersalnego w przestrzeni fizycznej i informacyjnej), BIM (procedury dostępne w środowiskach cyfrowych wykorzystywane w procesie projektowania architektonicznego), Studia i plany zagospodarowania przestrzennego (zasady sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określonych obszarów miasta), Planowanie regionalne (zasady planowania regionalnego), Teoria urbanistyki i planowania przestrzennego (zasady systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego w Polsce, procedury formalne i zna teorię potrzebną do opracowania projektu miejscowego i ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego), Planowanie regionalne (podstawowe zasady dotyczące planowania regionalnego, przygotowywania oraz sporządzania opracowań studialnych i projektowych dotyczących zagospodarowania przestrzennego regionu), Teoria architektury (zagadnienia z zakresu rozwoju myśli architektonicznej, zna rolę teorii architektury w kontekście nauczania projektowania), Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1 i 2 (metodologia projektowania architektoniczno-urbanistycznego zintegrowanego, pojętego jako synteza nauki, sztuki i techniki inżynierskiej), Projektowanie architektoniczne 1 i 2 (zagadnienia związane z projektowaniem złożonych programowo i funkcjonalnie obiektów użyteczności publicznej), Zaawansowane systemy technologiczne (zagadnienia związane z konstruowaniem elementów i ustrojów obiektów budownictwa oraz doboru materiałów i technologii w świetle nowoczesnych rozwiązań w skomplikowanych obiektach budowlanych), Teoria ochrony i konserwacji zabytków (podstawy teoretyczno-prawne ochrony zabytków, teorii i praktyki architektonicznego projektowania konserwatorskiego i rewaloryzacji zespołów staromiejskich), Seminarium dyplomowe (podstawy metodologii pracy naukowej, zasady analizowania problemu projektowego i analizowania zjawisk występujących we współczesnej architekturze i urbanistyce).
- efekt P7S_WK jest osiągany przede wszystkim na przedmiotach: Projektowanie architektoniczne 2 (elementy składowe procesu projektowania, sposoby rozwiązywania podstawowych problemów projektowych wynikających ze specyfiki projektowania konserwatorskiego), Teoria ochrony i konserwacji zabytków (metodologia architektonicznego projektowania konserwatorskiego), Pracownia dyplomowa - seminarium specjalistyczne (proces zdefiniowania i rozwiązywania problemów związanych z projektowaniem architektonicznym i urbanistycznym wymagającymi w realnym procesie inwestycyjnym współpracy ze specjalistami innych branż i uzgodnień formalnych), Praca dyplomowa (zasady i metody przygotowania pracy magisterskiej).
- efekt P7S_UW jest osiągany przede wszystkim na formach praktycznych zajęć (laboratorium, projekt, pracownia specjalistyczna) m.in. z przedmiotów: Projektowanie architektoniczne 1

i 2 (projektowanie obiektu o złożonych funkcjach w powiązaniu z kontekstem przestrzennym, w tym obiektów rekreacji i wypoczynku, sakralnych, plomb miejskich, innych ważnych obiektów o wysokim stopniu złożoności), Projektowanie bez barier (umiejętność zaprojektowania przestrzeni i obiektów w sposób inkluzyjny), BIM (zdobycie wiedzy z zakresu obsługi zaawansowanych programów wspomagających proces parametrycznego projektowania i modelowania informacji o budynku, które są cyfrową reprezentacją cech fizycznych i funkcjonalnych obiektu), Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1 i 2 (kształtowanie zasad środowiska życia człowieka zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju w integracji z otoczeniem przestrzennym, projektowanie obiektów o istotnej randze społecznej osadzonych w wyrazistych strukturach urbanistycznych miasta; m.in. obiektów nauki, szkolnictwa, służby zdrowia, obsługi podróżnych; stosowanie parametrów ilościowych i jakościowych adekwatnych do funkcji), Projektowanie eksperymentalne wspomagane komputerowo (formułowanie i projektowanie złożonych niestandardowych koncepcji architektonicznych w formie eksperymentu przestrzennego i społecznego), Seminarium dyplomowe (zaawansowana analiza problemów związanych z wybranym tematem), Zaawansowane systemy technologiczne (konstruowanie elementów i ustrojów obiektów budownictwa oraz doboru materiałów), Studia i plany zagospodarowania przestrzennego (sporządzanie planu MPZP obszaru miasta), Planowanie regionalne (wykonanie opracowań studialnych dotyczących wybranego mikroregionu oraz wyznaczenie kierunków jego rozwoju).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

W kształceniu studentów WA kładzie jednocześnie nacisk na najnowsze tendencje w architekturze i urbanistyce światowej oraz na specyficzne wartości lokalne, których badaniem zajmują się pracownicy WA. W Katedrze Architektury Kultur Lokalnych studenci mają okazję spotkać się z terminem „architektura pogranicza”, który był rozwijany również przy okazji konferencji naukowych eksplorujących tematykę architektury pogranicza Polski, Litwy, Białorusi i Ukrainy <https://wa.pb.edu.pl/wydzial/struktura-organizacyjna/katedra-architektury-kultur-lokalnych/konferencje-zakl/>. Oprócz wątków czysto projektowych, tematyka ta wprowadza studentów w rozważania o tożsamości kulturowej oraz wielokulturowości widzianej przez pryzmat architektury oraz struktury miasta. **Dobłą praktyką** WA jest również organizowanie wypraw studialnych, na tereny przygraniczne, jak również Litwy i Białorusi, które pogłębiają świadomość projektową i historyczną <https://wa.pb.edu.pl/wydzial/struktura-organizacyjna/katedra-architektury-kultur-lokalnych/wyprawy-studialne/>. Dzięki obecności problematyki sakralnej różnych wyznań, wartości ekumenicznych oraz kształtowania świadomości różnorodnych tożsamości kulturowych studenci WA mają możliwość pełnego zrozumienia specyfiki regionu, z uwzględnieniem wielu aspektów tego zagadnienia tj. historii, sztuki, architektury. Potwierdzeniem działalności naukowej w tym obszarze są również monografie Katedry Architektury Kultur Lokalnych; *Architektura kultur lokalnych pogranicza - Pogranicze Polski, Litwy, Białorusi i Ukrainy: "Sacrum-profanum-sacrum. Konwersje i rekonwersje architektury i sztuki sakralnej XX-XXIw."*, vol. 4, red. nauk. Jerzy Uścińowicz, Zakład Architektury Kultur Lokalnych, wyd. Oficyna Wydawnicza Wydawnictw Politechniki Białostockiej, Białystok 2020, ss. 424, *Architektura kultur lokalnych pogranicza - Pogranicze Polski, Litwy, Białorusi i Ukrainy: "Sacrum- w ruinie?"*, vol. 5, cz. 1 red. nauk. Jerzy Uścińowicz, Katedra Architektury Kultur Lokalnych, wyd. Oficyna Wydawnicza Wydawnictw Politechniki Białostockiej, Białystok 2024, ss. 312, (w procesie wydawniczym).

Treść nauczanych przedmiotów odpowiada na **lokalne** i aktualne zapotrzebowanie środowiska. Temat ten jest pogłębiany między innymi w czasie praktyki badawczej realizowanej na II stopniu, w semestrze 1. W trakcie badań terenowych studenci poznają uwarunkowania kulturowe,

historyczne i przyrodnicze badanego środowiska, wykonują analizę kontekstową i problemową, doskonałą warsztat badawczy,

Zagadnienia związane z problematyką regionu są również tematem organizowanych konkursów architektoniczno-urbanistycznych lokalnych i ogólnopolskich np. *Drewno w Architekturze*, *Xypopolis*, plenerów i wystaw studenckich oraz prac semestralnych i dyplomowych (**Zał. K3.9, Zał. K3.10**).

Aktywność nakierowaną na zagadnienia wartości lokalnych wspiera również działalność kół naukowych WA. Przykładem, który zasługuje na szczególne wyróżnienie są nagradzane publikacje koła naukowego „Mała Architektura”. Są one unikalne ze względu na ich dedykowanie najmłodszej grupie wiekowej odbiorców, co stanowi szczególną formę popularyzacji i promocji architektury drewnianej i lokalnej. Ostatnia publikacja, pt „Odkryj meczety w Bohonikach i Kruszynianach” poświęcona jest wielokulturowości Podlasia i skupia się na kulturze mniejszości tatarskiej.

Ważnym elementem koncepcji kształcenia są również międzynarodowe szkoły letnie organizowane w kooperacji z innymi europejskimi uczelniami. Są one okazją do pogłębienia, utrwalenia i wdrożenia wiedzy i umiejętności zdobywanych przez studentów w atrakcyjnej, intensywnej formie. Sprzyjają również nawiązaniu kontaktów społecznych oraz wymianie doświadczeń i podniesieniu kompetencji językowych.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany

Na obu stopniach studiów treści kształcenia wynikają z obowiązującego standardu przygotowującego do wykonywania zawodu architekta, a także z kierunkowych efektów uczenia się. Kluczowe treści kształcenia są ściśle powiązane z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Koncepcja kształcenia opiera się na uwzględnianiu z jednej strony postępu w rozwoju architektury, z drugiej jest osadzona w architekturze regionalnej. Pracownicy badawczo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku architektura wykorzystują w procesie edukacyjnym wyniki własnych i zespołowych badań naukowych. Prowadzone badania pozwalają na systematyczną aktualizację treści programowych realizowanych przedmiotów.

I stopień:

Główny nacisk w treściach kształcenia został położony na projektowanie architektoniczne i urbanistyczne. Studenci poznają zasady projektowania architektonicznego w aspekcie estetycznym, funkcjonalnym i technicznym, z uwzględnieniem współczesnych wymogów kreowania środowiska zbudowanego i koncepcji projektowania uniwersalnego. Realizują zadania architektoniczne, w tym projekty budynków mieszkalnych jedno- i wielorodzinnych, budynków zamieszkania zbiorowego, obiektów usługowych, budynków użyteczności publicznej. Studenci uczą się zasad projektowania urbanistycznego w aspekcie kompozycyjnym, użytkowym i środowiskowym, z uwzględnieniem paradygmatu zrównoważonego rozwoju i możliwości modernizacji. w zakresie projektowania treści kształcenia obejmują także projektowanie ruralistyczne, urbanistyczne i projektowanie wnętrz. Treści kształcenia dotyczące projektowania powiązane są z największą liczbą kierunkowych efektów uczenia się: A1_W01, A1_W02, A1_W05, A1_W11, A1_W12, A1_W15, A1_U01 ÷ A1_U03, A1_U05, A1_U08, A1_U09, A1_K01, A1_K02, A1_K04, A1_K05.

Treści dotyczące kontekstu projektowania obejmują teorię i historię architektury i urbanistyki, architekturę krajobrazu, ochronę dziedzictwa, ochronę środowiska i ekologię, ekonomikę i organizację procesu inwestycyjnego (A1_W06 ÷ A1_W09, A1_U11, A1_U12, A1_K03). Treści związane z inżynierią, techniką i technologią obejmują budownictwo i materiałoznawstwo, konstrukcje budowlane, statykę i mechanikę budowli, fizykę budowli, instalacje budowlane i infrastrukturę techniczną miasta (A1_W03, A1_W04, A1_W10, A1_U04). Treści dotyczące warsztatu projektowego architekta i urbanisty obejmują rysunek, malarstwo, techniki warsztatowe, techniki komputerowe, modelowanie, matematykę i geometrię (A1_W03, A1_W13, A1_W14, A1_U06, A1_U07, A1_U10).

Na studiach I stopnia wymiar nauczania języków obcych, z wprowadzonym słownictwem specjalistycznym, w trakcie obowiązkowych lektoratów wynosi 120 godz. Studenci w ramach czterech semestrów języka obcego uczęszczają na zajęcia z obieralnego języka angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego. Zajęcia przygotowują do uzyskania kompetencji na poziomie B2. w przypadku potwierdzenia znajomości języka na poziomie B2, studenci mogą skorzystać z oferty przedmiotów realizowanych na uczelni: j. hiszpański, j. niemiecki, j. ukraiński lub j. rosyjski. Ponadto studenci poszerzają znajomość języka angielskiego podczas zajęć prowadzonych w języku polskim z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w języku obcym, co można uznać za **dobrą praktykę**.

II stopień

Studia II stopnia przeznaczone są dla absolwentów studiów inżynierskich kierunku architektura. w związku z tym, że kandydaci posiadają już zaawansowaną wiedzę i umiejętności związane z zawodem architekta kluczowe treści kształcenia zostały nakierowane na przekazanie pogłębionej wiedzy związanej z projektowaniem, a także prowadzeniem badań naukowych w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

W treściach kształcenia dotyczących projektowania nacisk położono na realizację skomplikowanych zadań architektonicznych i architektoniczno-urbanistycznych, w tym obiektów o skomplikowanych układach funkcjonalnych i obiektów wieloprzestrzennych wraz z otoczeniem zlokalizowanych w strukturze urbanistycznej miast, spełniających współczesne wymagania estetyczne, techniczne i kulturowe, a także zapewniające komfort różnym grupom użytkowników (A2_W01, A2_W02, A2_W04, A2_U01, A2_U02, A2_U05, A2_K02).

W zakresie projektowania treści kształcenia obejmują także projektowanie konserwatorskie, planowanie przestrzenne oraz rewitalizację obiektów i obszarów zdegradowanych (A2_W07, A2_U03, A2_U04, A2_U07).

Treści dotyczące kontekstu projektowania obejmują teorię i historię architektury, urbanistyki i planowania przestrzennego, ochronę dziedzictwa, teorię ochrony i konserwacji zabytków (A2_W05, A2_W06, A2_W08, A2_W13, A2_U10, A2_U11, A2_K01, A2_K03). Treści związane z inżynierią i technologią obejmują zaawansowane aspekty techniczne związane z procesem projektowania (A2_W03, A2_W09, A2_U06). Treści dotyczące warsztatu projektowego skupiają się na integracji procesów projektowania oraz metodyce pracy naukowej, czemu służą m.in. warsztaty naukowe (A2_W10, A2_W11, A2_U08, A2_U09, A2_K04, A2_K05).

Na studiach II stopnia wymiar nauczania języków obcych, z wprowadzonym słownictwem specjalistycznym, w trakcie obowiązkowych lektoratów wynosi 30 godz. Studenci w ramach języka obcego na poziomie B2+ uczęszczają na zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego. w przypadku wcześniejszego potwierdzenia znajomości języka na poziomie B2+, mogą skorzystać z oferty przedmiotów realizowanych na uczelni: j. hiszpański, j. niemiecki, j. ukraiński lub j. rosyjski. Podobnie jak na studiach I stopnia studenci poszerzają znajomość języka angielskiego podczas zajęć prowadzonych w języku polskim z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w języku obcym, co można uznać za **dobrą praktykę**.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Metody kształcenia każdego przedmiotu są wskazane w jego karcie, dostępnej na stronie <https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/programy-studiow/> wraz z planami studiów. Karta przedmiotu zawiera formalne dane dotyczące przedmiotu, jego cele, zakładane przedmiotowe efekty uczenia się, treści programowe, metody dydaktyczne prowadzenia zajęć i weryfikacji efektów kształcenia się, bilans nakładu pracy i literaturę. Ocena ich doboru dokonywana jest m.in. w ramach hospitacji zajęć.

Metody kształcenia na poszczególnych przedmiotach, na studiach I i II stopnia, są zróżnicowane i dostosowane do ich specyfiki, w taki sposób aby zintegrować wiedzę teoretyczną i praktyczną, celem osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, realizację zajęć na odległość reguluje Uchwała nr 475/XXVII/XV/2019 Senatu PB z 26 września 2019 (**Zał. K2.2**)

Zajęcia na kierunku architektura odbywają się w pięciu formach: wykład, ćwiczenia, pracownia specjalistyczna, projekt, seminarium. Dobór metod do określonych form kształcenia odbywa się przy uwzględnieniu aktualnych osiągnięć dydaktyki akademickiej, a odpowiednie środki i narzędzia dydaktyczne wspomagają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Efekty uczenia się z zakresu wiedzy uzyskuje się przy wykorzystaniu metod podających. Oprócz konwencjonalnych wykładów informacyjnych prowadzone są wykłady problemowe i konwersatoryjne, analityczne i syntetyzujące. Sposób prowadzenia wykładu uzależniony jest od tematyki zajęć i opiera się na metodzie słownej, oglądowej, oglądowej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych lub z rysunkiem „na żywo” na tablicy. Praktyczne umiejętności studenci uzyskują przede wszystkim podczas zajęć projektowych, a także ćwiczeniowych, pracowni specjalistycznych i praktyk zawodowych.

Z uwagi na specyfikę kierunku architektura, w tym tradycję kształcenia, dominują zajęcia projektowe realizowane w grupach maksymalnie 15-osobowych, oparte na relacjach mistrz-uczniowie i dialogu nauczyciela ze studentami w zakresie korekt projektowych. Podczas zajęć projektowych studenci pracują indywidualnie lub w małych zespołach. Oprócz metody projektu prowadzący wykorzystują na tych zajęciach także: metodę interpretacji i syntezy, studia porównawcze przypadków modelowych i swoistych, analitykę opinii środowiskowych, pomiar w terenie. W dużym zakresie stosowana jest metoda eksponująca (wystawy prac przejściowych, semestralnych, dyplomowych, itp.).

Seminaria dyplomowe to forma związana przede wszystkim z procesem dyplomowania, na których omawiane są m.in. zasady formułowania i testowania hipotez związanych z problemami projektowymi i problemami badawczymi oraz przygotowywania opracowań o charakterze naukowo-badawczym. Duże znaczenie przy prowadzeniu tej formy zajęć ma metoda dyskusji panelowej, dyskusji okrągłego stołu i metoda referatu.

W ramach wybranych przedmiotów stosowane są metody dydaktyczne oparte na ogólnodostępnych i specjalistycznych narzędziach informatycznych, np. na przedmiocie projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo na I stopniu studiów oraz na przedmiocie projektowanie eksperymentalne wspomagane komputerowo na II stopniu studiów. Przedmioty te realizowane są w wydziałowych pracowniach komputerowych.

Na zajęciach z języków obcych wykorzystywane są następujące metody dydaktyczne: gry decyzyjne, burza mózgów, metaplan i ćwiczenia przedmiotowe.

Kierunek architektura jest ściśle związany z realizowaną na Wydziale Architektury działalnością naukową, a zajęcia dydaktyczne prowadzą pracownicy realizujący badania naukowe w dyscyplinie architektura i urbanistyka. W szczególności studenci mają możliwość nabywania i pogłębiania wiedzy w obszarach będących przedmiotem badań, obejmujących m.in.: architekturę mieszkaniową, architekturę użyteczności publicznej, architekturę sakralną, architekturę wernakularną, architekturę energooszczędną i zrównoważony rozwój, teorię architektury współczesnej, teorię kompozycji architektonicznej, sztuczną inteligencję w projektowaniu architektonicznym, dziedzictwo architektury Polski północno-wschodniej, tożsamość miejsc i przestrzeni miejskich, zastosowanie technologii cyfrowych w badaniach architektonicznych i rekonstrukcjach obiektów zabytkowych, syntezę architektury i sztuki, projektowanie uniwersalne, haptyczność w architekturze, bezpieczeństwo w przestrzeni architektonicznej i urbanistycznej. Zajęcia dydaktyczne prowadzą pracownicy różnych katedr, a informacje dotyczące ich dorobku naukowego dostępne są pod linkiem <https://bazawiedzy.pb.edu.pl>. Dodatkowo, kompetencje studentów poszerzane są w trakcie realizacji prac dyplomowych, które często powiązane są z kierunkami badań.

Przyjęte metody kształcenia angażują studentów, zachęcają do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Ocena i weryfikacja doboru metod kształcenia jest dokonywana m.in. w ramach procedury hospitacji zajęć dydaktycznych oraz monitoringu ciągłego i cyklicznego mającego na celu udoskonalanie procesu kształcenia.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Metody i techniki kształcenia na odległość nie są bezpośrednio stosowane do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku. Obecny program studiów nie przewiduje takiej formy prowadzenia zajęć. Nowoczesne narzędzia komunikacji są stosowane pomocniczo. Za ich pomocą studenci mogą komunikować się z prowadzącymi (także w godzinach konsultacji), przysyłać rozwiązania zadań domowych, części projektów oraz końcowe projekty. Stroną aktywną są również bardzo często osoby prowadzące zajęcia, które udostępniają zdalnymi kanałami komunikacji materiały do i z zajęć, samouczki, prezentacje i materiały multimedialne, udostępniają zadania oraz zbierają prace studentów. Rekomendowanymi na Uczelni rozwiązaniami są: office365 (w tym MS Teams, MS Forms, OneDrive, studenckie konto pocztowe, CKZ PB), platforma Moodle, poczta elektroniczna PB. **Dobłą praktyką** jest pozostawianie na MS Teams materiałów dydaktycznych, referencji oraz galerii prac do wglądu również po zakończeniu danego przedmiotu, dzięki czemu studenci mają stały dostęp do tych treści i mogą swobodnie nimi dysponować. Studenci są zobowiązani przy korespondencji e-mailowej do korzystania ze studenckiego konta poczty w domenie student.pb.edu.pl.

W ramach realizacji projektów w partnerstwie z innymi ośrodkami dydaktycznymi, odbywały się zajęcia poprzez platformy cyfrowe, np. zajęcia online w ramach realizacji międzynarodowego projektu CityGO (Erasmus+) - <https://citygo-project.eu/courses/>; równolegle – wykorzystanie platformy Discord do konsultacji w ramach międzynarodowych grup studenckich realizujących przedmioty w ramach projektu - <https://discord.com/channels/978633696791904330/1049358065809490011>.

Na kierunku architektura wykorzystywane są również techniki i metody kształcenia zdalnego poprzez tworzenie i wykorzystywanie bazy know-how, np. w procesie wdrażania zaawansowanego systemu eye-trackingu (Tobii) do celów dydaktycznych i badawczych wykorzystano szeroką bazę wiedzy producenta - Tobii Academy <https://connect.tobii.com/s/>.

Eksperymentalnie realizowana jest też adaptacja i testowanie modeli sztucznej inteligencji – wykorzystywanie adaptowanych oraz lokalnie modyfikowanych modeli AI Stable Diffusion w realizacji przedmiotu projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo – poprzez platformę Discord: <https://discord.com/channels/997447861421756426/1201618475400048771>.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Proces uczenia się, w tym również z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dostosowany jest w pełni do indywidualnych i grupowych potrzeb studentów i odpowiada tendencjom działania Uczelni w zakresie ich rozwoju. Realizowane jest to na różne sposoby, przewidziane w aktualnie obowiązującym *Regulaminie Studiów* (w skrócie przedstawiany jako RS) w § 5. *Regulamin studiów* w niniejszym raporcie stanowi załącznik (**Zał. K2.4**).

Szczególnie uzdolniony i wyróżniający się student, może ubiegać się o indywidualny program studiów, w tym plan studiów (RS § 8 pkt. 1-7).

Student ma możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów, w przypadku, gdy:

- znalazł się w sytuacji uniemożliwiającej mu kontynuowanie studiów na zasadach ogólnych (po zaliczeniu przez studenta przynajmniej pierwszego semestru studiów, na jeden semestr lub rok akademicki - RS § 8 pkt. 13),
- aktywnie działa w samorządzie studenckim (na jeden semestr lub rok akademicki - RS § 8 pkt. 14),
- jest rodzicem lub jest w ciąży (tylko w przypadku studiów stacjonarnych, do czasu ich ukończenia - RS § 8 pkt. 15).

Potrzeby grupowe studentów wspierane są m.in. poprzez:

- możliwość wyboru przedmiotów obieralnych,
- naukę pracy w grupach w ramach zajęć projektowych, projektów zespołowych oraz prac w ramach realizowanych w kołach naukowych projektach,
- udział w życiu społecznym, sportowym i kulturalnym Uczelni (klub Gwint, AZS, Chór PB i inne), a także przez możliwość rozwoju w kołach naukowych.

Uczelnia podejmuje działania zmierzające do stworzenia osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie rekrutacji na uczelnię, kształcenia i prowadzenia działalności naukowej. Zasady stosowania i zakres rozwiązań zapewniających osobom z niepełnosprawnościami warunki do pełnego udziału w procesie realizacji programu studiów ustala rektor. Określoną formę wsparcia przyznaje na wniosek studenta rektor lub osoba upoważniona, w uzgodnieniu z pełnomocnikiem ds. osób z niepełnosprawnościami oraz opiekunem ds. osób z niepełnosprawnościami na WA RS § 10; (**Zał. K2.4**) Ponadto, Uczelnia oferuje szereg szkoleń podnoszących kompetencje pracowników w zakresie odpowiedniego przygotowania kadry do pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Przykładem są wykłady i warsztaty w ramach Dnia Zdrowia Psychicznego (<https://pb.edu.pl/pzp/dzialania/dzien-zdrowia-psychicznego/>) oraz Akademickich Dni Dydaktyki PB (<https://pb.edu.pl/polecamy/akademickie-dni-dydaktyki-politechniki-bialostockiej/>).

Strona internetowa PB oraz WA są przygotowane zgodnie z zasadami dostępności cyfrowej, co sprawia, że z serwisów internetowych i aplikacji mobilnych mogą wygodnie korzystać osoby z różnymi niepełnosprawnościami np. wzroku, słuchu, ruchu, ale też z niepełnosprawnością intelektualną czy zaburzeniami poznawczymi.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową

prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru.

Na PB obowiązuje semestralne rozliczanie zajęć. Każdy semestr jest podzielony na 15 pełnych tygodni na studiach stacjonarnych. Harmonogram przewiduje równomierny rozkład bilansu nakładu pracy studentów. Nominalny czas trwania studiów oraz liczbę punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów, a także liczbę punktów ECTS przyporządkowanych przedmiotom każdego semestru określono w Uchwale Nr 161 Senatu PB z 2022 roku w sprawie określenia warunków, jakim powinny odpowiadać programy studiów na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich w PB <https://pb.edu.pl/djk/tworzenie-i-modernizowanie-kierunkow-studiow/tworzenie-nowych-kierunkow-studiow-1-i-2-stopnia/> także zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (**Zał. K2.5a**).

Aktualny program studiów umieszczony jest na stronie uczelni (<https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=kategoria&id=614>). Programy i plany studiów przygotowane zostały zgodnie z zarządzeniem w sprawie wytycznych do projektowania, ustalania, monitoringu i zmiany programów studiów o profilu ogólnoakademickim w PB (<https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=informacja&id=21265>). Plan studiów na kierunku architektura uwzględnia między innymi liczbę semestrów, grupy przedmiotów, liczbę ECTS, formy zajęć, liczbę godzin (<https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/programy-studiow/>). w programie studiów uwzględniono zajęcia związane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni (**Zał. K2.5b**), zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (**Zał. K2.5c**) oraz zajęcia z języka obcego. Przedstawione programy studiów umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Zajęcia prowadzone są w pięciu podstawowych formach: wykłady, zajęcia projektowe, pracownie specjalistyczne, ćwiczenia oraz seminaria. Dostępne formy zajęć w PB, w tym na kierunku architektura, określa *Regulamin Studiów PB*. Proporcje liczby godzin poszczególnych form zajęć na kierunku architektura dla aktualnego harmonogramu studiów I i II stopnia, prezentują odpowiednio tabele 2.6a i 2.6b.

Tabela 2.6a. Zestawienie form zajęć studiów I stopnia architektury

Forma zajęć	Liczba godzin	Udział
wykład	780	27,37%
ćwiczenia	435	15,26%
pracownia specjalistyczna	240	8,42%
zajęcia projektowe	1305	45,79%

seminarium	90	3,16%
Suma	2850	100.00%

Tabela 2.6b. Zestawienie form zajęć studiów II stopnia architektury

Forma zajęć	Liczba godzin	Udział
wykład	195	18,57%
ćwiczenia	30	2,86%
pracownia specjalistyczna	45	2,86%
zajęcia projektowe	615	58,57%
seminarium	165	15,71%
Suma	1050	100.00%

Semestralne zestawienia godzin dla I i II stopnia znajdują się m.in. w wyciągach z planów studiów (**Zał. K2.6a, Zał. K2.6b**).

Liczebność grup studenckich na poszczególnych formach zajęć określa *Zarządzenie nr 79/2021 Rektora PB z dn. 7 lipca 2021 w sprawie ustalenia form zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich i doktoranckich w PB (Zał. K2.6c)*, zgodnie z którym wynoszą one:

- wykłady (W) – dopuszcza się możliwość łączenia grup studenckich z różnych kierunków studiów (wydziałów), a także podziału tych grup, gdy liczba studentów na roku przekracza liczbę miejsc w sali wykładowej,
- ćwiczenia audytoryjne (Ć) – od 25 do 30 studentów,
- seminaria (S) – od 20 do 30 studentów,
- zajęcia projektowe (P) – od 12 do 30 studentów*,
- pracownie specjalistyczne (Ps) – od 12 do 25 studentów,
- ćwiczenia z języków obcych (lektoraty) – od 18 do 30 studentów,
- ćwiczenia z wychowania fizycznego – od 20 do 30 studentów.

* Zgodnie ze Standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta, w grupie zajęć a zajęcia prowadzone są w grupach nie większych niż 15 studentów, do czego dostosowana jest liczebność grup na ocenianym kierunku.

Powyższe Zarządzenie reguluje również przypadki nietypowe, w których liczebność danych grup zajęciowych może być inna niż wskazano.

Harmonogram roku akademickiego oraz aktualne plany semestralne studiów publikowane są na stronie WA (<https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/> oraz w systemie USOSweb <https://usosweb.pb.edu.pl/>). w trakcie przygotowania rozkładów zajęć brane są pod uwagę liczebności grup, inne zajęcia studentów, a nawet okoliczności dotarcia studentów na zajęcia np. wtedy, gdy zajęcia odbywają się na różnych wydziałach. Ponadto brane są pod uwagę także warunki infrastrukturalne takie jak warunki bezpiecznej i higienicznej pracy, wielkość pomieszczeń, wyposażenie multimedialne, obciążenie dydaktyczne lub naukowe poszczególnych sal, itp.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe

Zasady organizacji praktyk na WA powstały w oparciu o ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. 2018, poz. 1668), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (Dz.U. 2019, poz. 1359) i regulaminy uczelniane: Zarządzenie nr 949 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia wzoru umowy o organizację obowiązkowej praktyki zawodowej studentów Politechniki Białostockiej (Zał. K2.6d) zmienione Zarządzeniem nr 962 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 27 maja 2019 r. (Zał. K2.6e) Wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych określa *Regulamin Studiów PB* § 9. Zgodnie z zapisami Dz.U. 2019, poz. 1359 program studiów pierwszego stopnia na WA przewiduje realizację obowiązkowych praktyk warsztatowych w łącznym czasie 5 tygodni (10 ECTS), a praktyki zawodowej - architektonicznej w czasie 1 semestru (30 ECTS). Program studiów drugiego stopnia na WA przewiduje realizację obowiązkowej praktyki badawczej w czasie 2 tygodni (2 ECTS).

Na WA realizowane są następujące praktyki:

1. Praktyka warsztatowa – plener artystyczny; czas trwania - 1 tydzień (2 ECTS); termin realizacji - semestr 2, studia pierwszego stopnia. Od kilku lat plener realizowany jest w Supraślu w ramach współpracy z Urzędem Miasta Supraśl (Referat Ochrony Środowiska i Architektury) pod agendą Burmistrza Supraśla. Cele i zasady zaliczenia pleneru - zgodnie z [programem praktyki](#).
2. Praktyka warsztatowa – praktyka inwentaryzacyjna architektoniczna; czas trwania - 2 tygodnie (4 ECTS); termin realizacji - semestr 2, studia pierwszego stopnia. Praktyka odbywa się w ramach współpracy z osobami i instytucjami zewnętrznymi (np. z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku, Centrum Badań nad Historią i Kulturą Małych Miast w Tykocinie). Cele praktyki i zasady zaliczenia - zgodnie z [programem praktyki](#).
3. Praktyka warsztatowa – praktyka inwentaryzacyjna urbanistyczna; czas trwania - 2 tygodnie (4 ECTS); termin realizacji - semestr 4, studia pierwszego stopnia. Instytucje partnerskie stanowią urzędy administracji terytorialnej (urzędy miasta/gminy). Cele praktyki i zasady zaliczenia - zgodnie z [programem praktyki](#).
4. Praktyka zawodowa – architektoniczna; czas trwania - 1 semestr (30 ECTS); termin realizacji - semestr 7, studia pierwszego stopnia. Studenci WA mają możliwość odbywania praktyki w ramach Systemu Studenckich Praktyk Zawodowych Izby Architektów RP. Wydział uznaje tę formę realizacji praktyki za wzorcową i zachęca studentów do zgłaszania się na praktykę poprzez stronę internetową/aplikację SSPZ IARP. Zasady realizacji praktyki zawodowej architektonicznej w SSPZ IARP określa [Standard Studenckich Praktyk Zawodowych IARP](#). Studenci mogą też samodzielnie wybrać miejsce odbywania praktyki (w Polsce lub innym kraju członkowskim UE) - poza SSPZ IARP - uzgadniając swój wybór z opiekunem praktyki. Szczegółowe cele i warunki zaliczenia podano w [programie praktyki](#).
5. Praktyka badawcza; czas trwania - 2 tygodnie (2 ECTS); termin realizacji - semestr 1, studia drugiego stopnia. [Programy praktyk](#).

2.8. Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra

Treści kształcenia na kierunku architektura zostały dobrane w taki sposób, aby zapewnić absolwentowi nabycie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych do wykonywania zawodu architekta (inżyniera architekta i magistra inżyniera architekta). Treści kształcenia są spójnie powiązane z założoną sylwetką absolwenta właściwą dla stopnia studiów oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się. Aktualne treści kształcenia zawarte są w kartach przedmiotów.

Fundamentalnymi formami kształcenia prowadzącymi do uzyskania kompetencji inżynierskich są: wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia projektowe oraz pracownie specjalistyczne, kształtujące inżynierskie podejście do problemu (pozwalające wypracować metodologię postępowania podczas rozwiązywania typowych problemów inżynierskich). Liczebność grup na poszczególnych formach zajęć została określona w Zarządzeniu 79/2021 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 7 lipca 2021 roku (<https://bip.pb.edu.pl/?event=informacja&id=18691>). Limity te dają studentom możliwość indywidualnego kontaktu z prowadzącym. Ponadto, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kształcenia do zawodu architekta, w grupie zajęć A przedmioty prowadzone są w grupach nie większych niż 15 studentów.

Dobór treści i metod kształcenia, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, wynika ze specyfiki przedmiotu. Wykorzystuje się tradycyjne i nowoczesne metody kształcenia, w tym zaawansowane technologie informatyczne i komputerowe. Kształcenie inżynierskie opiera się zarówno na rozwiązywaniu rzeczywistych problemów i zadań w sposób samodzielny, jak też w zespole projektowym, co pozwala kształtować nie tylko indywidualne umiejętności, ale też zdolności komunikacyjne pomiędzy członkami grupy.

Na studiach pierwszego stopnia głównymi przedmiotami, na których student uzyskuje kompetencje inżynierskie, są przedmioty dotyczące projektowania architektoniczno-urbanistycznego (określone w Rozporządzeniu MNiSW z dn. 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta jako grupa zajęć A), a także: przedmioty związane z kontekstem projektowania (grupa zajęć B), przedmioty uzupełniające (grupa zajęć C), praktyki zawodowe (grupa zajęć D) oraz dyplom (grupa zajęć E) (**Zał. K2.8a**)

Podobnie, na studiach drugiego stopnia głównymi przedmiotami, na których student uzyskuje kompetencje inżynierskie, są przedmioty dotyczące projektowania architektoniczno-urbanistycznego i planowania przestrzennego (określone w Rozporządzeniu MNiSW z dn. 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta jako grupa zajęć A), a także: przedmioty związane z kontekstem projektowania (grupa zajęć B), przedmioty uzupełniające (grupa zajęć C) oraz dyplom (grupa zajęć D) (**Zał. K2.8b**)

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

- **Dobrą praktyką** jest umożliwienie studentom dostępu do specjalistycznej aparatury, będącej na wyposażeniu laboratoriów naukowych na WA - zarówno w ramach regularnych zajęć, jak w ramach działalności kół naukowych.

Wydział Architektury PB, w naukowym laboratorium AuReLa (Augmented Realities Lab), jako jedyny w Polsce posiada pełną, 3-ścianową instalację CAVE (Computer Assisted Virtual Environment) wraz z systemem śledzenia ruchu, umożliwiającą wyświetlanie i interakcję z cyfrowymi modelami przestrzeni w dużej skali, w środowisku oprogramowania Unreal Engine. Może być ona wykorzystywana przez studentów, pod nadzorem nauczyciela, do

symulacji i doświadczania zaprojektowanych przestrzeni architektonicznych. Podobnie rzecz ma się z systemami rzeczywistości wirtualnej HTC Vive oraz Oculus Quest 2, udostępnianych studentom - czy to na podstawie sugestii prowadzącego zajęcia, czy też na prośbę studentów.

Studenckie koła naukowe mogą również korzystać z technologii druku 3D. Dobrym przykładem tego jest wykonywany aktualnie przez studentów koła naukowego CAVE dotykowy model śródmieścia Białegostoku przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością wzrokową - <https://www.facebook.com/politechnikabialostocka/videos/1014884697315043>.

Pracownia druku 3D, będąca częścią laboratorium AuReLa stanowi jednocześnie cyfrową bazę wydziałowej modelarni, której realizacja jest w toku. Oprócz zestawu dobrej jakości drukarek Prusa będących w posiadaniu wydziału, w ostatnim czasie zakupiono drukarkę do druku wielkoformatowego dla modelarni. Wyposażenie warsztatowej części modelarni jest obecnie na etapie przygotowania przetargów (remont dedykowanych pomieszczeń, zakup urządzeń).

Kolejnym unikatowym działaniem, funkcjonującym na styku badań naukowych i kształcenia jest udział studentów w badaniach nad percepcją obrazów (projektów, fotografii architektury) i architektury przy wykorzystaniu kompletnego zestawu aparatury do Eye-trackingu firmy Tobii (detektory stacjonarne do badań przy monitorach, komputerach oraz okulary do śledzenia wzroku w przestrzeni).

- Sprawdzoną **dobrą praktyką** wspomagającą osiąganie efektów uczenia się są przeglądy i wystawy prac studenckich - etapowych i końcowych (metoda eksponująca). Stwarza to doskonałe warunki do rozwijania kompetencji społecznych studentów. Tego typu ekspozycje pozwalają im nie tylko na zaprezentowanie swojego dorobku, ale także na bezpośredni kontakt z odbiorcami – zarówno rówieśnikami, jak i wykładowcami czy odwiedzającymi osobami spoza uczelni. Taki format jest szczególnie ważny w architekturze, gdzie umiejętność komunikowania własnych pomysłów i rozwiązań jest kluczowa, a projektowanie dotyczy realnych przestrzeni, które oddziałują na społeczność. Publiczne wystawienie projektów sprzyja wzajemnej wymianie doświadczeń i współpracy między studentami. Tego rodzaju wydarzenia często generują dyskusje w grupach, co pozwala na rozwijanie kompetencji interpersonalnych, w tym umiejętności pracy w zespole i wymiany wiedzy. Wspólne omawianie prac sprzyja także integracji środowiska studenckiego i budowaniu relacji zawodowych już na etapie edukacji.
- **Dobrą praktyką** jest dostosowanie programu kształcenia na kierunku architektura do nowoczesnych wzorców dydaktycznych wskazanych w publikacji NCBiR, *Moduły zajęć z projektowania uniwersalnego w ramach wybranych obszarów kształcenia*. Na WA wprowadzone zostały dwa przedmioty poświęcone *stricte* tym zagadnieniom: Projektowanie uniwersalne (sem. 4 studiów pierwszego stopnia - odpowiadające treściom z Modułów I i II) oraz Projektowanie bez barier (sem. 2 studiów drugiego stopnia - odpowiadające treściom z modułu III). Zajęcia poświęcone tej tematyce prowadzone są przez doskonale wykwalifikowaną kadrę, nieustannie doszkalającą się min. dzięki udziałowi w projektach NCBiR współfinansowanych przez UE, w tym: *PB Dostępna* oraz *Zaprojektowani.PB* - projekt rozwoju kompetencji kadry dydaktycznej w zakresie projektowania uniwersalnego. Wzbogaceniem zajęć jest możliwość korzystania przez kadrę oraz wszystkich studentów PB z bogatego zbioru sprzętów rehabilitacyjnych oraz symulatorów niepełnosprawności, zakupionych w ramach projektu *Zaprojektowani.PB*. Dobrą praktyką jest także prowadzenie zajęć z Projektowania bez barier w stałej współpracy z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami a także z udziałem osób z niepełnosprawnościami (w tym pracownika naukowo-technicznego WA, Szymona Andrejczuka). Ponadto na przedmiocie tym realizowane są tematy zamawiane przez otoczenie społeczne (np. dostosowanie budynku MOPS w Augustowie do potrzeb OzN w ramach projektu E-demokracja. Mieszkańcy mają

moc!, realizowanego we współpracy z Fundacją SocLab w partnerstwie z Miastem Augustów i Gminą Wasilków). Zajęcia te dodatkowo wzmacniają kompetencje społeczne studentów poprzez dyskusje z udziałem użytkowników projektowanych przestrzeni (partycypacja społeczna).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady rekrutacji na dany rok akademicki uchwalane są z ponad rocznym wyprzedzeniem przez Senat PB i jest to jednolita procedura kwalifikacyjna, realizowana dla całej Uczelni (**Zał. K3.1**). Wszystkie niezbędne informacje na temat rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia zostały w sposób przejrzysty i selektywny zamieszczone na stronie PB (<https://pb.edu.pl/kandydaci/rekrutacja-studia-1-i-2-stopnia/kierunki-studiow>) oraz WA w zakładce *Kandydaci* (<https://wa.pb.edu.pl/kandydaci/>). Proces rekrutacji odbywa się z wykorzystaniem systemu Internetowej Rekrutacja Kandydatów (IRK), w którym kandydat zakłada indywidualne konto. Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia, oprócz rejestracji w systemie IRK, jest terminowe wniesienie opłaty rekrutacyjnej, egzamin z rysunku oraz przedstawienie wymaganych dokumentów w wyznaczonym terminie.

Egzamin z rysunku na pierwszy stopień architektury składa się z dwóch zadań sprawdzających predyspozycje kandydata. Każde zadanie trwa 150 min. i jest oceniane w skali od 0 do 100 punktów. Za pozytywny wynik egzaminu uznaje się zdobycie dodatniej liczby punktów z dwóch zadań łącznie.

W przypadku studiów drugiego stopnia kandydaci rekrutowani są na podstawie listy rankingowej według oceny uzyskanej na dyplomie ukończenia studiów pierwszego stopnia.

W przypadku wątpliwości czy posiadany dyplom ukończenia studiów upoważnia do podjęcia studiów na wybranym kierunku studiów, kandydaci mogą się kontaktować mailowo lub telefonicznie z upoważnioną na Wydziale osobą.

Monitorowanie liczby kandydatów oraz przyjętych na studia prowadzone jest z wykorzystaniem sprawozdania EN-1, które przekazywane jest przez dziekanat Wydziału do Centrum Rekrutacji i Wspierania Edukacji. Następnie dane wprowadzane są do systemu POLON. Procedura rekrutacji na PB zapewnia bezstronność i równe szanse kandydatom.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zgodnie z RS §7 pkt. 4 student ma możliwość ubiegania się o uznanie (przeniesienie) zajęć uprzednio przez niego zaliczonych w PB lub innej uczelni, w tym zagranicznej. Decyzję o uznaniu zajęć podejmuje Dziekan, na pisemny wniosek studenta, po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów. w przypadku wątpliwości Dziekan zwraca się z prośbą do koordynatorów przedmiotów o opinię. Warunkiem uznania zajęć zaliczonych, w miejsce punktów przypisanych zajęciom i praktykom określonym w planie studiów, jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. w przypadku uznawania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w ramach wymiany międzynarodowej Erasmus+ oraz innych umów stosuje się zasady określone w stosownych umowach. w przypadku najpopularniejszego programu, jakim jest Erasmus+, wydziałowy koordynator programu Erasmus+ ustala program pobytu studenta na uczelni zagranicznej (Learning Agreement – LA) oraz dodatkowo wskazuje przedmioty odpowiadające w programie studiów (na podstawie efektów uczenia się). w przypadku braku odpowiedników,

przedmioty z uczelni zagranicznej uznawane są jako przedmioty obieralne. Program jest zatwierdzany przez prodziekana ds. studenckich i kształcenia.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Kandydat na studia może ubiegać się o potwierdzenie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się nabytych poza uczelnią oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się nabyte poza uczelnią są podane w Uchwale Senatu PB nr 476/XXVII/XV/2019 i Zarządzeniu nr 1045 Rektora PB (**Załącznik K3.3a, Załącznik K3.3b**). Na WA nie przewiduje się przyjęć na studia w drodze potwierdzania efektów uczenia się.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Studenta obowiązują ogólne przepisy, określające zasady realizacji prac dyplomowych inżynierskich oraz zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, zawarte w Regulaminie Studiów Politechniki Białostockiej.

Zasady dyplomowania na wydziale regulowane są następującymi aktami prawnymi:

- Regulamin Studiów Politechniki Białostockiej (Uchwała Senatu Politechniki Białostockiej Nr 335/XXIX/XVI/2023 z dnia 6 kwietnia 2023 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu Studiów Politechniki Białostockiej”);
- Zarządzenie nr 25/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 20 marca 2024 roku w sprawie ustalenia „Zasad postępowania przy przygotowaniu i obronie pracy dyplomowej na Politechnice Białostockiej”. Pełna treść wymienionych powyżej aktów dostępna jest na stronie www.bip.pb.edu.pl.
- Na podstawie Zarządzenia nr 25/2024 Rektora PB (Załącznik do Zarządzenia) szczegółowe zasady postępowania przy przygotowaniu i obronie pracy dyplomowej (zgodne z Regulaminem Studiów Politechniki Białostockiej oraz niniejszymi Zasadami) dostępne są na stronie WA <https://box.biaman.pl/d/51264fe0f2644b87a1d4/>

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Monitorowanie liczby kandydatów oraz przyjętych na studia prowadzone jest z wykorzystaniem sprawozdania EN-1, które przekazywane jest przez Dziekanat Wydziału do Centrum Rekrutacji i Wspierania Edukacji. Następnie dane wprowadzane są do systemu POLON. Limity przyjęć na kierunek są wynikiem analizy przewidywanej liczby nauczycieli w okresie pełnego cyklu kształcenia, z uwzględnieniem zapotrzebowania absolwentów na rynku pracy, m.in. na podstawie informacji przekazywanych przez przedstawicieli Rady Przedsiębiorców.

PB podejmuje aktywne działania o szerokim spektrum, aby wspomóc studentów na początkowym etapie studiów. Na początku roku akademickiego organizowane są spotkania z Wydziałowej Rady Samorządu Studentów w celu m.in. zapoznania z zasadami procesu studiowania oraz formami pomocy, które zapewnia im uczelnia. Analizując plan studiów pierwszego stopnia, można również zauważyć, że w semestrze pierwszym liczba godzin zajęciowych jest niższa w porównaniu z semestrami wyższymi, aby umożliwić łagodniejsze wejście w proces studiowania. Pomocą służą też psychologowie w punktach konsultacyjnych na PB, w szczególności do dyspozycji studentów jest Psychologiczny Konsultant Procesu Studiowania. w roku akademickim 2022/2023 uczelnia wdrożyła pilotażowy program profilaktyki zdrowia psychicznego na Politechnice Białostockiej jako jeden

z elementów projektu PB Dostępna, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

Monitoringiem losów absolwentów zajmuje się Biuro Karier i Współpracy z Absolwentami PB (BKiWzA). Dodatkowym ogólnodostępnym źródłem informacji jest system ELA (ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów). Wyniki zawarte w ELA niestety nie odzwierciedlają w pełni sytuacji na lokalnym i krajowym rynku pracy. Najpełniejsze dane w tym zakresie WA uzyskuje z bezpośrednich spotkań oraz ankiet z pracodawcami oraz konsultacji z SARP i Podlaską Okręgową Izbą Architektów RP. Dodatkowo, dane te uzyskiwane są również w wyniku stałych i nieformalnych kontaktów pracowników uczelni z absolwentami, znajomości te często zostały nawiązane jeszcze na etapie studiów przyszłych absolwentów.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Wdrożony na PB Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia zapewnia bezstronność i równe szanse wszystkim studentom. Koordynator przedmiotu, w porozumieniu z zespołem realizującym, ustala warunki i sposoby zaliczenia wszystkich form prowadzonego przedmiotu oraz ustala na początku semestru kryteria zaliczenia przedmiotu właściwe dla poszczególnych jego form w oparciu o zarządzenie nr 1020 Rektora PB w sprawie ustalenia „Systemu oceniania studentów w Politechnice Białostockiej” (**Zał. K3.6a**) oraz zarządzenie nr 1124 Rektora PB w sprawie zasad organizacji procesu dydaktycznego (**Zał. K3.6b**). Zasady zaliczania podane są również w systemie USOSweb <https://usosweb.pb.edu.pl/> przy każdym przedmiocie. Proces oceniania w czasie realizacji zajęć w zakresie: kryteriów, zasad i procedur jest jawny i niezmienny. Obowiązkiem każdego nauczyciela jest zapoznanie studentów na pierwszych zajęciach z kartą przedmiotu oraz z systemem zaliczania i oceniania oraz zapewnienie studentom możliwości wglądu w ocenione prace pisemne, które powinny być przechowywane przez osoby prowadzące zajęcia, co najmniej przez dwa semestry od czasu ich złożenia, co zapewnia bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność ocen. w sytuacjach spornych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, dziekan może zarządzić, na wniosek studenta, przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu w formie komisyjnej. Sposoby postępowania i reagowania na zauważone podczas zaliczenia/egzaminu zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem zawarto w aktualnym Regulaminie Studiów PB w §19 oraz w §20 będącym przedmiotem uchwały Nr 335/XXIX/XVI/2023 Senatu PB z dnia 6 kwietnia 2023 r.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych, z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych form przedmiotów zawarte są w kartach przedmiotów. Wynikają z zawartych w nich efektów przedmiotowych.

Podstawę do zaliczenia przedmiotu (uzyskanie punktów ECTS) stanowi otrzymanie przez studenta oceny w skali od 3 do 5 (ze wszystkich form), która potwierdza, że każdy z założonych przedmiotowych efektów uczenia się został osiągnięty w akceptowalnym stopniu. Dodatkowo uwzględniając, że efekty przedmiotowe odwołują się do kierunkowych, w rezultacie daje to gwarancję, że każdy absolwent osiąga wszystkie kierunkowe efekty uczenia się.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich egzaminów i zaliczeń oraz uzyskanie 30 punktów ECTS. w stosunku do studenta, który zaliczył jedynie część przedmiotów w semestrze, dziekan wydaje decyzję o rejestracji na kolejny semestr z długiem punktowym po uzyskaniu minimum 20 punktów ECTS z zajęć wynikających z planu studiów danego semestru.

Warunkiem zrealizowania przez studenta programu studiów jest uzyskanie co najmniej 210 punktów ECTS dla studiów pierwszego stopnia oraz 90 ECTS w przypadku studiów drugiego stopnia.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się realizowana jest w ramach monitoringu ciągłego. Po zakończeniu każdego semestru w poszczególnych katedrach i zespołach dydaktycznych odbywają się zebrania, na których omawiane są poszczególne przedmioty realizowane w minionym semestrze, analizowana jest statystyka ocen i stopień zrealizowania efektów uczenia się. Sprawozdania weryfikacyjne przekazywane są Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK), która na podstawie raportów przeprowadza przegląd i ocenę warunków i sposobów zaliczania przedmiotów pod kątem właściwej weryfikacji osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się.

W skrajnych przypadkach (tj. zbyt dużej liczby ocen niedostatecznych oraz bardzo dobrych), koordynator przedmiotu przedstawia swoją opinię i ewentualnie wprowadza korekty w karcie przedmiotu (np. efektów przedmiotowych, ECTS, treści kształcenia) podczas najbliższej modernizacji programu studiów.

Metody bieżącej weryfikacji osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się: Zgodnie ze Standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta formy oceniania studentów w celu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, stosowane na Wydziale Architektury, są bardzo zróżnicowane i adekwatne do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Są to: ocena z egzaminu lub zaliczenia wykładu przeprowadzanego najczęściej w formie pisemnej (forma ustna w przypadku egzaminu dyplomowego); ocena punktowa z kolokwium oraz sprawdzianów w formie pisemnej, wymagających udzielenia opisowej odpowiedzi na otwarte pytania; ocena "formatek" obliczeniowo-rysunkowych; ocena "klausur" rysunkowych; ocena zadań etapowych na przedmiotach; ocena aktywności na zajęciach (głównie seminaria); ocena wypowiedzi ustnych, wypowiedzi pisemnych oraz z testów modułowych (języki obce); ocena prezentacji multimedialnych przygotowanych na podany temat, wraz z prezentacją (np. na seminarium dyplomowym); ocena prac projektowych semestralnych, wykonywanych samodzielnie lub zespołowo, w tym drugim przypadku często przeprowadzana komisyjnie z udziałem koordynatora przedmiotu i wszystkich prowadzących dany przedmiot (co nie jest obligatoryjne, ale stanowi dobrą praktykę i tradycję Wydziału); etapowe śródsesemestralne oceny prac; dwie opisowe oceny (promotorska oraz recenzencka) pracy dyplomowej.

W przypadku prac dyplomowych dodatkową formą weryfikacji na szerszym forum stanowi wydziałowy system kwalifikacji prac dyplomowych do konkursów regionalnych, krajowych i międzynarodowych na najlepsze prace dyplomowe obronione w danym roku akademickim (powołana przez Dziekana WA komisja informuje promotorów i dyplomantów o dostępnych konkursach oraz kwalifikuje prace do tych konkursów, w których liczba zgłoszeń z danego Wydziału jest ograniczona lub wymaga tego regulamin konkursu; w pozostałych przypadkach zasadność kwalifikacji pracy rozważa promotor, często zasięgając opinii komisji egzaminu dyplomowego).

- ocena efektów uzyskanych w trakcie realizacji praktyk studenckich,

- zaliczenie sprawozdania studenta z odbytej praktyki.

- pytania dotyczące poziomu osiągnięcia wybranych efektów uczenia się znajdują się także w ankiecie monitorującej kariery zawodowe absolwentów przeprowadzanej po ukończeniu studiów

W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się Dziekan może zarządzić, na wniosek studenta, przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu w formie komisyjnej. Studenci mogą też zgłaszać uwagi dotyczące realizacji procesu dydaktycznego (w tym oceny jego wyników) do

opiekunów dydaktycznych, prodziekana ds. studenckich i kształcenia czy dziekana, mogą też zgłaszać ewentualne wątpliwe przypadki do Samorządu Studenckiego.

Efekty w zakresie kompetencji społecznych oceniane są głównie poprzez obserwację pracy studenta, a oceniane są m.in. umiejętność pracy w grupie, aktywność i dyskusja na zajęciach; potwierdzeniem tych efektów są także prace projektowe wykonane zespołowo.

Efekty odnoszące się do działalności naukowej weryfikowane są też przez opiekunów praktyki badawczej i nauczycieli prowadzących przedmioty nauczające metodologii pracy naukowej (seminarium dyplomowe), zaś w odniesieniu do znacznej grupy studentów – potwierdzane przez studenckie osiągnięcia naukowe, w tym publikacje naukowe, których współautorami są studenci i raporty z działalności siedmiu kół naukowych działających na Wydziale.

Kompetencje językowe studenta są oceniane w ramach przedmiotu Język obcy i weryfikowane na poziomie co najmniej B2, w przypadku studiów pierwszego stopnia, a w przypadku studiów drugiego stopnia oceniane na poziomie B2+, z uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego.

Także nagrody i wyróżnienia w konkursach projektowych oraz udokumentowana (w tym realizacjami architektonicznymi) pozycja absolwentów na rynku pracy potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się oraz biegłość zawodową. Absolwenci i stopnia studiów w zdecydowanej większości kontynuują też naukę na II stopniu studiów na naszym wydziale.

W przypadku semestralnej praktyki zawodowej-architektonicznej (AUI 7095) ze strony zakładu pracy przyjmującego na praktyki każdy student również otrzymuje opiekuna praktyki. Wydziałowy opiekun praktyk zalicza praktykę na podstawie sprawozdania z praktyki zawodowej, karty pracy i umowy, uwzględniając także wypełnioną przez zakład pracy Ankietę/ocenę pracy studenta oraz złożone przez studenta Portfolio praktyki, które ma przedstawiać projekty i opracowania wykonane w okresie praktyki. Dokumenty te podlegają ocenie komisyjnej połączonej z rozmową ze studentem. Zasady te są zgodne z Systemem Studenckich Praktyk Zawodowych Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej SSPZ IARP (oraz z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta – Dziennik Ustawa z dnia 22 lipca 2019 r. Poz. 1359), o czym informacje udostępniono w Biuletynie Inf. Publicznej PB: <https://box.biaman.pl/d/f1c770a45ed44a3f8c77/>.

3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się

Efekty uczenia się odnoszące się do działalności inżynierskiej i naukowej zostały uwzględnione w programach studiów; wybrane przedstawiono w punkcie 1.7 "Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów". Są one osiągane w ramach licznych przedmiotów, co zobrazowano w programach studiów w postaci matrycy pokrycia efektów uczenia się.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się proponowane są przez autora danego programu przedmiotu w karcie przedmiotu. Dobór metod zależy od rodzaju zajęć, a także od ich charakteru i zakresu tematycznego. w konsekwencji metody te stanowią podzbiór wszystkich metod opisanych w punkcie 3.7.

W kontekście uzyskiwania kompetencji inżynierskich metody weryfikacji efektów uczenia się obejmujące aspekty praktyczne, to:

- w odniesieniu do efektów uczenia się z kategorii "Wiedza" – oceny etapowe i zaliczeniowe wykładów bądź ćwiczeń przedmiotów stricte inżynierskich, przeprowadzane najczęściej w formie pisemnej;
- w odniesieniu do właściwych kompetencjom inżynierskim efektów uczenia się z kategorii "Umiejętności":

- w przypadku przedmiotów stricte inżynierskich (np. geometria wykreślna, konstrukcje budowlane, mechanika budowli) – tzw. “formatki” obliczeniowo-rysunkowe,
- w ramach pracowni specjalistycznych, projektów (etapowych, semestralnych i dyplomowych) oraz praktyki zawodowej i pracy dyplomowej – ocena projektów; tradycją Wydziału jest nie tylko indywidualna, ale i (na wielu przedmiotach projektowych, np. urbanistycznych) zespołowa ocena prac projektowych z udziałem całego gremium nauczycieli prowadzących dany przedmiot;

W odniesieniu do kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – oceniana jest między innymi:

- umiejętność projektowania zespołowego (projekty o największym stopniu skomplikowania za wyjątkiem dyplomowych wykonywane są zespołowo),
- oraz prezentowania prac na szerszym forum (w tym przeglądy prac na hali Wydziału).

3.9. Opis rodzajów, tematyki i metodyki prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych oraz projektów na kierunku architektura jest powiązana z treściami programowymi i efektami uczenia się określonymi w kartach przedmiotów, w ramach których są realizowane (dostęp: <https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/programy-studiow/>).

Na obu stopniach studiów realizowane są:

- prace egzaminacyjne pisemne w formie testowej (pytania zamknięte, pytania otwarte, mieszana forma pytań np. z sugestią rysowania) i opisowej;
- prace etapowe, ściśle powiązane z formą i specyfiką zajęć prowadzonych na kierunku architektura w postaci: prac pisemnych (testów, klauzur), referatów, projektów (plansz projektowych, makiet w skali), teczek prac plastycznych, innych prac zaliczeniowych z ewentualną prezentacją przed grupą; prace etapowe, pozwalające na sukcesywną weryfikację i ocenę postępu pracy studenta w trakcie trwania przedmiotu, w postaci: klauzur (prostych zadań projektowych/ szkiców terenowych / inwentaryzacji obiektów/ makiet w skali), prac artystycznych, projektów, przeglądów prac semestralnych (ocena poziomu i zaawansowania prac najczęściej w połowie semestru), referatów, prezentacji w formie multimedialnej, portfolio i innych prac zaliczeniowych;
- projekty semestralne (na zajęciach *Projekt*), projekty dyplomowe (część projektowa pracy dyplomowej); studenci realizują koncepcyjne projekty z obszaru projektowania architektonicznego, urbanistycznego, planowania przestrzennego i regionalnego oraz ochrony i konserwacji zabytków.

Prace etapowe i projekty studenci wykonują indywidualnie lub w zespołach, wykorzystując techniki tradycyjne i cyfrowe. Prace są sprawdzane przez prowadzącego zajęcia i oceniane zgodnie z przyjętymi kryteriami zapisanymi w Karcie przedmiotu. Oceny częściowe prac etapowych wykonanych w trakcie semestru dają podstawę do wystawienia końcowej oceny uzyskanej przez studenta z danego przedmiotu.

Tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych oraz projektów jest spójna z kierunkiem architektura i stopniem studiów oraz zgodna z celami i treściami programowymi przedmiotu, w ramach którego są realizowane (zapisanymi w Karcie przedmiotu). w przypadku przedmiotów projektowych tematyka i stopień złożoności prac etapowych i projektów wzrasta wraz z kolejnymi semestrami. Poczynając od podstaw projektowania architektonicznego i urbanistycznego na początku I stopnia studiów, a kończąc na wielofunkcyjnych obiektach użyteczności publicznej w trudnym środowisku kulturowym i urbanistycznym oraz studiach i planach zagospodarowania przestrzennego na II stopniu studiów. Poziom kreatywności studenta w procesie projektowania oceniany jest również podczas

bezpośrednich korekt indywidualnych bądź zespołowych realizowanych metodą „mistrz-uczeń”, a także umiejętności prezentacji i obrony wykonanego projektu. **Dobłą praktyką** na WA jest realizacja na zajęciach tematów zbieżnych z aktualnymi wyzwaniami stawianymi dziś środowisku architektów i urbanistów. Projekty wykonane przez studentów w ramach przedmiotów projektowych w latach 2020-2024 dotyczyły realnych potrzeb zdiagnozowanych w najbliższym regionie, odpowiadały na potrzeby zgłaszane przez lokalne samorządy i instytucje czy też otoczenie biznesowe. Wielokrotnie wprowadzano atrakcyjną dla studentów formułę konkursu studenckiego. Przykłady ww. tematów projektów semestralnych zamieszczono w załączniku (**Zał. K3.9**).

3.10. Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)

Na WA na kierunku architektura realizowane są dwa rodzaje prac dyplomowych, poświadczające efekty kształcenia studenta: inżynierska na I stopniu studiów i magisterska na II stopniu studiów. Proces przygotowania pracy dyplomowej ma charakter zindywidualizowany. Pod opieką merytoryczną promotora (nauczyciela akademickiego) student nabywa wiedzę i umiejętności potrzebne do opracowania pracy dyplomowej. z kolei podczas seminarium dyplomowego student poznaje zasady redagowania pracy dyplomowej (na II stopniu metodologię pisanie pracy naukowej) oraz prezentuje postępy w realizacji zaplanowanych w pracy zadań. Prace pisemne podlegają weryfikacji systemem antyplagiatowym (JSA). Prezentacja i obrona pracy inżynierskiej / magisterskiej oraz pozytywne ukończenia ustnego egzaminu dyplomowego jest potwierdzeniem zdobycia przez studenta wymaganych w programie studiów wiedzy i kompetencji i prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera / magistra inżyniera. Powołany na WA zespół ds. oceny prac dyplomowych (wspomagający pracę Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia) przeprowadza okresowe przeglądy i ocenę prac pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz poszanowania praw autorskich, w tym monitoruje podejmowane tematy.

Praca dyplomowa inżynierska ma charakter projektowy, składa się z dwóch części: projektowo-graficznej i pisemnej. Student dowodzi, że potrafi zaprojektować koncepcyjny projekt architektoniczny obiektu o nieskomplikowanej funkcji lub koncepcyjny projekt małego zespołu urbanistycznego. w części analityczno-opisowej student opisuje i uzasadnia przyjęte założenia projektowe i wprowadzone rozwiązania przestrzenno-funkcjonalne, konstrukcyjne, materiałowe, infrastrukturalne oraz formułuje wnioski z analiz uwarunkowań środowiska projektowego. Potwierdzeniem uzyskania kompetencji inżynierskich jest głównie część projektowa/praktyczna pracy, w której student wykazuje nabyte w trakcie studiów i stopnia umiejętności projektowe, a co za tym idzie swoje przygotowanie do pracy zawodowej architekta (w charakterze pracownika pomocniczego w wykonawstwie i nadzorze budowlanym), umiejętności wykonywania projektów architektonicznych spełniających wymagania estetyczne, techniczne i użytkowe oraz projektów urbanistycznych, a także umiejętności współpracy z branżami.

Temat pracy dyplomowej inżynierskiej na kierunku architektura WA student wybiera spośród proponowanych przez nauczycieli akademickich wyznaczonych na opiekunów prac dyplomowych. Zestawienie tematów zatwierdzonych przez Dziekana na dany rok akademicki: <https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/prace-egzaminy-dyplomowe/>.

Proponowana tematyka z reguły wiąże się z profilem badawczym i projektowym danego promotora, a otwartość i różnorodność tematów (z obszaru projektowania architektonicznego, urbanistycznego, planowania przestrzennego i regionalnego oraz ochrony i konserwacji zabytków) umożliwia studentowi dokonanie wyboru w zgodzie z jego zainteresowaniami i preferencjami.

Praca dyplomowa magisterska ma charakter badawczo – projektowy i również składa się z dwóch części: projektowo-graficznej i pisemnej. Część projektowa to koncepcyjny projekt architektoniczny zawierający kompleksowe rozwiązanie złożonego problemu projektowego w kontekście

urbanistycznym lub koncepcyjny projekt urbanistyczny z pogłębioną analizą rozwiązań przestrzennych z elementami rozwiązań architektonicznych. Część analityczno – opisowa powinna wykazywać cechy pracy naukowej. z reguły zawiera założenia metodologiczne pracy, wprowadzenie w podjętą problematykę, poparte wnioskami analizy uwarunkowań środowiska projektowego i współczesnych rozwiązań, opis przyjętych założeń i rozwiązań projektowych (kompozycyjnych, formalnych, funkcjonalnych, konstrukcyjno-materiałowych itp.) stosownych do tematu pracy. Obie części pracy magisterskiej pozwalają na weryfikację nabytych przez studenta umiejętności badawczych, projektowych, pracy koncepcyjnej i wykazują przygotowania absolwenta do podjęcia twórczej działalności zawodowej w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz umiejętności prowadzenia pracy badawczej.

Na stopniu magisterskim studenci mają swobodę w podejmowaniu tematów pracy dyplomowej, zaś finalne sformułowanie tematu i wiążące się z nim zadania badawcze są uzgadniane i zatwierdzane z promotorem. Katalog obronionych na WA w danym roczniku tematów dyplomów magisterskich i inżynierskich znajduje się w Archiwum Prac Dyplomowych: <https://apd.uci.pb.edu.pl/catalogue/>.

Tematyka realizowanych na kierunku architektura prac dyplomowych, poza tym, że jest spójna z kierunkiem i stopniem studiów, najczęściej jest też powiązana z zakresem prac badawczo - rozwojowych prowadzonych w dyscyplinie kierunku przez nauczycieli akademickich wyznaczonych na opiekunów prac dyplomowych. **Dobłą praktyką** na WA jest skuteczne zachęcanie studentów do podejmowania w pracach dyplomowych tematów związanych z realnymi potrzebami zdiagnozowanymi w najbliższym regionie. Wiele prac dyplomowych, zarówno inżynierskich jak i magisterskich, wykonanych w latach 2020-2024 zostało docenionych i nagrodzonych przez lokalne samorządy i instytucje, a także w konkursach lokalnych i ogólnopolskich. Wykaz dostępny w załączniku (Zał. K3.10).

3.11. Opis sposobów dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych).

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta kierunku architektura zależą od formy prowadzonych zajęć i metod monitorowania i weryfikacji osiąganych efektów. Realizowane jest w postaci: prac egzaminacyjnych pisemnych (testowych i opisowych), pisemnych prac etapowych, projektów (plansz projektowych, makiet), prac artystycznych, innych prac zaliczeniowych, dzienników praktyk, prac dyplomowych i protokołów egzaminów dyplomowych. Przechowywanie ww. prac i dokumentów na WA odbywa się w następujący sposób:

- prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, projekty i inne zadania wykonane przez studentów w trakcie zajęć archiwizowane są w formie tradycyjnej i/lub elektronicznej (na nośnikach lub na uczelnianej platformie TEAMS MS Office) przez Prowadzących zajęcia. w przypadku wielu zajęć projektowych studenci składają portfolio (zapis projektu, prac etapowych, zdjęcia makiety) w wersji drukowanej na formacie A4/A3 i elektronicznej (zapisanej na nośniku lub na uczelnianej platformie TEAMS MS Office); zgodnie z §16 Regulaminu studiów prowadzący zajęcia ma obowiązek przechowywać prace pisemne studentów powstałe w trakcie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przez okres co najmniej dwóch kolejnych semestrów od zakończenia semestru (cyklu dydaktycznego), w którym odbywały się zajęcia. Dobłą praktyką WA jest przechowywanie wydrukowanych plansz projektowych i makiet tych prac semestralnych, które uzyskały na zaliczeniu najlepszą ocenę oraz prac konkursowych (z myślą o ew. prezentacji prac studenckich na wystawach, konkursach);
- karta praktyki i umowa dołączane są do akt osobowych studenta po odbyciu praktyki;
- prace dyplomowe: do roku 2022 przechowywano w formie papierowej i w formie

elektronicznej na nośniku CD (następnie w formie elektronicznej w Archiwum Prac Dyplomowych (APD) w systemie USOS PB). Od roku akad. 2022/2023 w oparciu o Zarządzenie Rektora PB nr 88/2022 oraz Zarządzenie nr 25/2024 (**Zał. K3.11b**) prace dyplomowe są przechowywane w wersji elektronicznej w APD, które pełni funkcję katalogu i repozytorium elektronicznych wersji prac dyplomowych. Plansze projektowe obronionych prac dyplomowych (wydrukowane na formacie 70x100cm) przechowywane są na terenie WA;

- procedurę obron prac dyplomowych wspiera system APD, a sporządzone w nim i zapisane dokumenty (protokół z egzaminu dyplomowego, kartę pracy dyplomowej oraz obie recenzje opiekuna i recenzenta pracy) są finalnie drukowane przez pracowników dziekanatu WA i dołączane do akt osobowych studenta; akta te przechowywane są w zasobach dziekanatu przez dwa lata kalendarzowe, a po upływie tego okresu przekazywane są do Archiwum Uczelnianego i Centrum Historii Politechniki Białostockiej.

3.12. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Monitoringiem losów zawodowych absolwentów zajmuje się Biuro Karier i Współpracy z Absolwentami Politechniki Białostockiej (<https://biurokarier.pb.edu.pl/>). Absolwenci wszystkich kierunków są zachęceni do wypełnienia anonimowej ankiety, która obejmuje ścieżkę zawodową absolwentów po ukończeniu studiów oraz ocenę jakości kształcenia na ukończonym kierunku. Ankietowani opiniują program studiów ukończonego kierunku, formy nauczania oraz stopień przygotowania do podjęcia pracy w zawodzie. Biuro Karier (BK i WzA PB) przekazało uczelni raport (**Zał. K3.12a**), który Władze WA przeanalizowały pod kątem danych dotyczących absolwentów kierunku Architektura. Jednakże niewielka liczba wypełnionych ankiet (8,40% tj. 10 osób z 119 ankietowanych absolwentów wszystkich kierunków PB danego rocznika) nie pozwala odtworzyć pełnego obrazu losów absolwentów kierunku na rynku pracy. w skali ogólnopolskiej działa system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (<https://ela.nauka.gov.pl/pl>). Raport wygenerowany w ELA [dostęp 30.09.2024 r.] (**Zał. K3.12b**) w postaci infografiki obrazuje losy zawodowe absolwentów Politechniki Białostockiej z rocznika 2022 wszystkich kierunków z dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych. Przedstawia procentowo skalę samozatrudnienia/ pracy etatowej, wysokość zarobków, typy aktywności (kontynuacja studiów, praca, bezrobocie) w pierwszym roku po dyplomie.

Natomiast większy i szerszy pogląd na sytuację absolwentów kierunku architektura na rynku pracy WA dotychczas uzyskiwał:

- w wyniku współpracy i nieformalnych kontaktów nauczycieli akademickich WA z absolwentami kierunku architektura (bezpośrednia informacja zwrotna);
- z wywiadów oraz rozmów z pracodawcami i przedstawicielami środowisk społeczno-gospodarczych;
- z konsultacji z białostockim Oddziałem Stowarzyszenia Architektów Polskich i Podlaską Okręgową Izbą Architektów RP (informacja o absolwentach zdobywających w naszym regionie uprawnienia do wykonywania zawodu).

W latach 2020-2024 absolwenci kierunku architektura znajdowali zatrudnienie w branży architektonicznej w pracowniach projektowych w regionie oraz w handlu i usługach związanych z branżą budowlaną. Nabyte w toku studiów kompetencje inżynierskie, w tym także osiągnięte efekty uczenia się, pozwoliły im dopasować się do kryteriów i wymogów stawianych przez pracodawców.

We wrześniu 2024 r. został powołany na WA zespół zadaniowy ds. badania opinii pracodawców dotyczących programów studiów oraz osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się (wspomagający pracę Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Dobłą praktyką na Wydziale Architektury PB jest proponowanie studentom kierunku architektura realizowanie tematów - zarówno projektów semestralnych w ramach przedmiotów projektowych, jak i prac dyplomowych - dotyczących realnych problemów zdiagnozowanych w najbliższym regionie, wychodzących naprzeciw aktualnym wyzwaniom stawianym dziś środowisku architektów i urbanistów. Projekty semestralne wykonane w latach 2020-2024 odpowiadały na potrzeby środowiska społeczno-gospodarczego, zgłoszone przez lokalne samorządy i instytucje czy też otoczenie biznesowe. Uznanie środowiska zyskały również prace dyplomowe (zarówno inżynierskie, jak i magisterskie), wykonane i obronione w latach 2020-2024, które zostały nagrodzone w ogólnopolskich i lokalnych konkursach branżowych, a także docenione przez lokalne samorządy i instytucje (odnotowano przypadek realizacji obiektu wg projektu sporządzonego na podstawie projektu dyplomowego). Przykłady ww. tematów projektów semestralnych zamieszczono w załączniku (**Zał. K3.9**), a prac dyplomowych w załączniku (**Zał. K3.10**).

Praktycznym rozwiązaniem wspierającym integrację i funkcjonowanie studentów pierwszego roku jest strona internetowa Paka Pierwszaka (<https://pb.edu.pl/pakapierwszakapb/>), zawierająca kompletny pakiet informacji dotyczących fizycznej i wirtualnej dostępności uczelni, samouczki i instruktaże przybliżające procedury i strukturę uczelni/ wydziału. Szczególnie przydatnym narzędziem jest uczelniany słownik pojęć akademickich <https://pb.edu.pl/pakapierwszakapb/uczelniiany-sloownik/>.

Corocznie realizowane jest również na każdym wydziale wydarzenie dedykowane studentom i roku „Rozkład Jazdy”, obejmujące szereg szkoleń i spotkań z kadrą, władzami wydziału i WSS.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). w tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

Kierunek architektura prowadzony jest w dominującej większości przez kadrę WA reprezentującą dyscyplinę architektura i urbanistyka. Rozwój kadry badawczo-dydaktycznej jest zgodny z ogólnymi zasadami przyjętymi w PB, wynikającymi z obowiązującego stanu prawnego oraz strategii i misji Uczelni.

Aktualnie akredytowany kierunek jest prowadzony przez 70 nauczycieli akademickich (48 pracowników wydziału zatrudnionych na umowy o pracę), w tym: 2 profesorów, 11 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego, 33 pracowników ze stopniem doktora oraz 24 osoby z tytułem zawodowym magistra. Wszyscy uwzględnieni pracownicy, posiadają aktualny dorobek naukowy i/lub praktyczny (projektowy) w zakresie ocenianego kierunku (jeśli wymaga tego specyfika prowadzonych przez nich przedmiotów), ukazany w załączniku (**Zał. Cz. III Zał. nr2_cz.I.p.4**) co pozwala na realizację założonych efektów uczenia się.

Władze Wydziału Architektury jako jednostki administrującej kierunkiem studiów dbają o to, aby kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku posiadała wykształcenie kierunkowe

oraz aktualny dorobek naukowy (publikacje, prace badawcze, wystąpienia na konferencjach naukowych), a także praktyczny z zakresu ocenianego kierunku, w korelacji z treściami programowymi realizowanych przedmiotów. Jest to jedno z najważniejszych kryteriów doboru kadry do prowadzenia określonych zajęć. Mając na uwadze powyższe, wydział intensyfikuje także **dobrą praktykę**, jaką są działania w zakresie umożliwienia pracownikom korzystania ze staży badawczych oraz dydaktycznych. w latach 2018-2024 w stażach w instytucjach w kraju oraz zagranicą wzięło udział 7 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Lista zrealizowanych staży została zestawiona w Załączniku **(Zał. K4.1a)**.

Oprócz osiągnięć naukowych oraz praktycznych, pracownicy ocenianego kierunku w ramach **dobrych praktyk** tworzą zasoby dydaktyczne oraz popularyzatorskie, w tym publikacje, jak np.: M. Sulima, *Podróże po drewnianym Podlasiu 2*, OWPB, Białystok 2022, K. Matyszewska-Fuszara i in., *Podręcznik-słownik specjalistycznej terminologii w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych i w dziedzinie nauk społecznych (polsko-angielsko-ukraiński)*, OWPB, Białystok 2023, J. Szewczyk, *Dawne lub nietypowe tworzywa architektury. Surowce, materiały i wyroby budowlane oraz środki służące konserwacji budowli*: monografia encyklopedyczna, T1, OWPB, Białystok 2023.

Pracownicy prowadzący zajęcia na akredytowanym kierunku odbyli szkolenia w zakresie narzędzi do kształcenia zdalnego m.in. z wykorzystaniem platformy Moodle, co sprawiło, że w okresie pandemii kształcenie stacjonarnie płynnie przeszło w kształcenie zdalne. Wprowadzone narzędzia pakietu MS Office 365 takie jak MS Teams, dzięki zawodowym umiejętnościom i wiedzy pracowników oraz szkoleniom organizowanym w PB, pozwoliło na prowadzenie zajęć na wysokim poziomie od początku przejścia na tryb zdalny, co zostało docenione przez studentów w części ankiet studenckich. Okres pandemii spowodował, że zarówno pracownicy jak i studenci posiadają swoje konta bezpośrednio powiązane z platformą MS Office 365 oraz narzędziem MS Teams. Ten stan sprawił, że wielu pracowników akredytowanego kierunku do chwili obecnej w szerokim stopniu korzysta ze wspomnianych platform, tym samym interakcja pomiędzy nauczycielem akademickim a studentem poza zajęciami na terenie uczelni jest zdecydowanie szybsza, jak również dostęp do materiałów dydaktycznych jest maksymalnie równy i uproszczony. Przykładem tych działań mogą być tworzone bezpośrednio przez Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI) grupy zajęciowe na platformie MS Teams, po wcześniejszym wysłaniu przez prowadzącego prośby o ich utworzenie. Jest to **dobra praktyka** polegająca na uzupełnianiu stacjonarnego kontaktu nauczycieli ze studentami o formę zdalną w zakresie udostępniania materiałów, szybkiej odpowiedzi na pojawiające się pytania czy uzupełniających konsultacji.

Znajomość języka obcego nowożytnego na poziomie min. B2 jest wymagana podczas zatrudniania. Najczęściej jest to język angielski, który stanowi również podstawowy język wykorzystywany w środowisku naukowym i zawodowym związanym z architekturą oraz urbanistyką i planowaniem przestrzennym w wymiarze międzynarodowym. Dlatego też niemal wszyscy nauczyciele są dobrze przygotowani do prowadzenia zajęć w języku angielskim, o czym świadczą posiadane przez nich certyfikaty językowe oraz bogata oferta przedmiotów oferowanych dla studentów Erasmus+ jak również oferta studiów II stopnia na kierunku architektura w języku angielskim na WA. PB stosuje **dobrą praktykę** w formie szerokiej palety możliwości podnoszenia kompetencji językowych w postaci kursów oraz wyjazdów na konferencje międzynarodowe, wymiany naukowej, staży i wyjazdów dydaktycznych m.in. w ramach Erasmus+.

Najważniejsze osiągnięcia pracowników badawczo-dydaktycznych WA z ostatnich lat, w tym publikacje naukowe w języku angielskim zostały przedstawione w zestawieniu sylwetek pracowników stanowiących załącznik **(Zał. K4.1b)**. Dorobek kadry badawczo-dydaktycznej WA przełożył się bezpośrednio na wyniki ostatniej ewaluacji jednostki naukowej w dyscyplinie związanej z ocenianym kierunkiem (architektura i urbanistyka) – kategoria B+.

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji zawiązanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskiej

(w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)

Większość zajęć dydaktycznych na kierunku architektura, wynikająca z planów studiów, realizowana jest przez pracowników trzech katedr WA: Katedry Projektowania Architektonicznego i Historii Architektury, Katedry Architektury Mieszkaniowej i Urbanistyki oraz Katedry Architektury Kultur Lokalnych. Prowadzenie pozostałych zajęć zlecane jest pracownikom Katedry Sztuk Projektowych (WA), Katedry Grafiki (WA), kadrze Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, pracownikom innych wydziałów PB (np. zajęcia z przedmiotów: matematyka, zarządzanie, finanse osobiste) oraz specjalistom zewnętrznym z udokumentowanym doświadczeniem praktycznym i dydaktycznym, m. in. w ramach funkcjonującego projektu „Politechniczna Sieć Via Carpatia”. w ubiegłym roku akademickim cykl pięciu wykładów dotyczących nowoczesnych technologii prefabrykowanych wygłosił mgr inż. arch. Tomasz Perkowski, specjalista firmy Unihouse S.A należącej do Grupy Unibep. Wykłady towarzyszyły zadaniu projektowemu „Budynek użyteczności publicznej w technologii drewnianej” i zostały oparte na kilkunastoletnim doświadczeniu Autora w projektowaniu i realizacji modułowych budynków opartych o szkielet drewniany.

Szczegółową obsadę zajęć na kierunku architektura stopnia I i II w roku akademickim 2024/2025 podano odpowiednio w Załączniku **(Zał. K4.2a)** oraz **(Zał. K4.2b)**, zaś przypisanie przedmiotów do dyscypliny podano w Załącznikach **(Zał. K4.2c)** i **(Zał. K4.2d)**, odpowiednio dla I i II stopnia studiów.

Prowadzenie zajęć powierza się nauczycielom akademickim w taki sposób, aby zapewnić zgodność realizowanych treści programowych z działalnością naukową, aktualnym dorobkiem naukowym oraz doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym danego pracownika.

Ponadto, przy doborze obsady poszczególnych przedmiotów uwzględniane są także wyniki ankiet studenckich, a także rezultaty z hospitacji zajęć dydaktycznych.

Władze WA administrujące akredytowanym kierunkiem studiów nadzorują liczbę godzin ponadwymiarowych u nauczycieli akademickich, która, zgodnie z Regulaminem pracy PB nie powinna przekraczać 25% pensum w przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych, oraz 50% w przypadku pracowników dydaktycznych (bez uwzględnienia prac dyplomowych). Nauczycielowi akademickiemu za jego zgodą, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym ww. liczbę godzin, jednak w wymiarze nieprzekraczającym dwukrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych obowiązującego na danym stanowisku.

Wszyscy nauczyciele akademicy spełniają wymagania art. 113 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Regulaminu Pracy PB zawartym w Zarządzeniu Rektora PB 1001/2019 z dnia 10.09.2019 z późniejszymi zmianami <https://bip.pb.edu.pl/?event=informacja&id=20709>, stanowiącym Załącznik **(Zał. K4.2e)**.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Zakres obowiązków nauczyciela akademickiego określony jest w *Regulaminie Pracy Politechniki Białostockiej*, m.in. w §11 (*Zarządzenie Rektora PB 1001/2019 z późniejszymi zmianami*) **(Zał. K4.2e)**, zgodnie z którym, oprócz prowadzenia zajęć co najmniej w wymiarze pensum określonym dla danego stanowiska (§38), wymagana jest realizacja innych działań dydaktycznych (m.in. konsultacje, przeprowadzanie i sprawdzanie egzaminów, zaliczeń, kolokwii i innych form weryfikacji efektów uczenia się) oraz organizacyjnych.

Pracownicy zatrudnieni w grupie pracowników badawczych i badawczo–dydaktycznych dodatkowo zobligowani są do prowadzenia badań naukowych. w przypadku nauczycieli wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami w tych działaniach, jak również na etapie finalizowania przewodu

doktorskiego lub postępowania habilitacyjnego, może być obniżone pensum dydaktyczne do 50%. Podobne działania realizowane są w przypadku nauczycieli akademickich pełniących rolę opiekunów kół naukowych lub też opiekunów stażystów, którzy w ramach programu Erasmus+ przyjechali na WA.

Większość nauczycieli akademickich kierunku architektura na WA prowadzi działalność projektową oraz ekspercką, która sprzyja **dobrej praktyce** polegającej na przepływie wiedzy i doświadczeń pomiędzy sferą nauki oraz sferami praktyki społecznej, gospodarczej, technicznej itp., a dydaktyką. Działalność ta prowadzona jest zarówno w organizacyjnych ramach uczelni, spółki zależnej uczelni jaką jest Instytut Innowacji i Technologii PB sp. z o.o., ewentualnie Fundacji na Rzecz Rozwoju Politechniki Białostockiej, a także w ramach własnej działalności gospodarczej niektórych pracowników.

Łączenie działalności naukowej a także projektowej i eksperckiej z działalnością dydaktyczną pozwala nauczycielom na przekazywanie studentom wiedzy w oparciu o najnowsze wyniki badań naukowych i osiągnięć projektowych. Dzięki temu studenci nie tylko poznają trendy rozwojowe w nauczanej dziedzinie ale również włączani są w realizację projektów naukowych prowadzonych przez nauczycieli, bądź też zgłaszanych przez otoczenie społeczno-gospodarcze współpracujące z wydziałem i uczelnią. w przypadku współpracy wewnętrznej odbywa się to przede wszystkim poprzez wykorzystywanie i rozwijanie materiałów z zajęć kursowych, poszerzanie zakresu zajęć seminaryjnych oraz pracowni dyplomowych, a także w związku z działalnością kół naukowych. Efektem łączenia działalności naukowej i dydaktycznej są publikacje naukowe z udziałem studentów (**Zał. K4.3**) a także liczne wystawy studenckich prac projektowych. w przypadku badań zgłaszanych wybierani są opiekunowie merytoryczni pracy po stronie uczelni oraz podmiotu współpracującego, którzy wspólnie definiują pożądany zakres badań. Efekty badań studentów i pracowników WA z udziałem interesariuszy zewnętrznych są prezentowane podczas wystaw lub konferencji, oraz popularyzowane w postaci artykułów prasowych i internetowych. Przykładem takiego działania jest udział studentki Karoliny Sobolewskiej (opieka prof. J. Uścińowicz) w IX International student science conference «Traditions, Modern Problems and Prospects of Construction Development» with the publication of a printed collection of scientific articles with inclusion in the RSCI, 13–14 may 2021, [org.] Yanka Kupala State University of Grodno, Grodno, Republic of Belarus (projekt *Cocon vs. Covid*)

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udział w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystanie wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

W polityce kadrowej WA główny nacisk kładzie się na działania motywujące do dalszego rozwoju i wszechstronnego doskonalenia aktualnie zatrudnionych pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych jednostki. Nowi pracownicy rekrutowani są głównie spośród wyróżniających się absolwentów, w drodze konkursów. Działania Wydziału promujące pracę naukową i dydaktyczną skierowane są zwłaszcza do członków kół naukowych i dyplomantów.

Do najważniejszych działań dotyczących oceny jakości kadry można zaliczyć:

- poddawanie zajęć dydaktycznych ocenie studentów w rytmie semestralnym - ankieta studencka (*Zarządzenie Rektora PB 64/2021 z późniejszymi zmianami* <https://bip.pb.edu.pl/?event=informacja&id=18554>), stanowiące Załącznik (**Zał. K4.4a**),
- hospitacje zajęć dydaktycznych (*Zarządzenie Rektora PB Nr 628/2017* <https://bip.pb.edu.pl/?event=informacja&id=12963>), stanowiące Załącznik (**Zał. K4.4b**),
- okresową, przeprowadzaną co dwa lata, ocenę parametryczną działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników w oparciu o Zarządzenie Rektora

PB 68/2023 (<https://bip.pb.edu.pl/?event=informacja&id=20446>), stanowiące Załącznik (**Zał. K4.4c**),

- program monitorowania dorobku naukowego realizowany przez kierowników katedr.

Realizacja zajęć dydaktycznych oraz konsultacji, w tym prowadzonych z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość jest na bieżąco kontrolowana przez kierowników katedr oraz wyrywkowo przez Dziekana, a także przez Dział Jakości Kształcenia we współpracy z Działem Spraw Personalnych. w ramach Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, przeprowadzane są regularne hospitacje zajęć dydaktycznych *Zarządzenie Rektora PB Nr 628/2017* - Załącznik (**Zał. K4.4b**). Hospitacje stanowią narzędzie wspierania rozwoju nauczycieli akademickich oraz podstawę ciągłego doskonalenia jakości kształcenia, w tym narzędzie identyfikacji dobrych praktyk. Hospitacje prowadzone są na wszystkich kierunkach i stopniach studiów. Objęte nimi są wszystkie rodzaje zajęć dydaktycznych.

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne podlegają ankietyzacji przez studentów zgodnie z *Zarządzeniem nr 64/2021 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 7 czerwca 2021 roku* - Załącznik (**Zał. K4.4a**). Wyniki ankietyzacji stanowią jeden z elementów obowiązkowej okresowej oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych. Uczelnia zapewnia wszystkim anonimowość na etapie wypełniania ankiety oraz przetwarzania zebranych w niej danych. Badanie prowadzone jest za pomocą ankiet elektronicznych dostępnych w systemie USOSweb. Nauczyciele akademicy, którzy uzyskali najlepsze wyniki podczas ankietowania są wyróżniani przez Dziekana. Dodatkowo, Samorząd Studencki Politechniki Białostockiej organizuje Konkurs na Najlepszego Dydaktyka Politechniki Białostockiej, w którym studenci również poprzez system USOSweb mogą oddawać głosy na swojego kandydata. Wyłonieni w ramach konkursu laureaci nagradzani są podczas Świąt PB. Ostatni tego typu konkurs (*II Konkurs na Najlepszego Dydaktyka PB*) odbył się jesienią 2023. w przypadku nauczycieli, którzy uzyskali niskie oceny Dziekan i bezpośredni przełożony podejmują odpowiednie działania. Kierownik katedry przeprowadza rozmowy mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i podjęcie działań naprawczych.

Proces ankietyzacji pozwala uzyskać opinię studentów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego, która jest uwzględniana przy:

- ocenie okresowej nauczyciela akademickiego,
- obsadzie zajęć dydaktycznych,
- prowadzeniu polityki kadrowej w Uczelni.

Niektóre zajęcia projektowe realizowane są na bazie tematów zaproponowanych przez interesariuszy zewnętrznych (np. samorządy terytorialne). w takich przypadkach przedstawiciele tych instytucji biorą udział w ocenie efektów końcowych i tym samym pośrednio w ocenie poziomu jakości pracy kadry dydaktycznej.

Wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni podlegają okresowej ocenie w zakresie należytego wykonywania obowiązków, wynikających z zajmowanego stanowiska, określonych w Ustawie, Statucie, Regulaminie Pracy Uczelni, zakresach obowiązków oraz przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Ocena okresowa jest przeprowadzana nie rzadziej niż raz na cztery lata – aktualnie co dwa lata. Dokonywana jest zgodnie z kryteriami określonymi w *„Regulaminie oceny nauczycieli akademickich Politechniki Białostockiej”*.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. w tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

System oceniania, motywowania i nagradzania pracowników stosowany w Uczelni ma na celu stworzenie warunków pracy, które stymulują i motywują członków kadry, w tym prowadzącej kształcenie na kierunku architektura, do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i doskonalenia zarówno w zakresie kompetencji badawczych jak i dydaktycznych.

Zgodnie z przyjętą strategią władze WA dbają o podnoszenie poziomu badań naukowych oraz o rozwój kadry badawczo-dydaktycznej. Rozwojowi kompetencji dydaktycznych sprzyjają liczne szkolenia, kursy (np. językowe) oferowane przez Studium Języków Obcych PB, warsztaty (np. doskonalące umiejętności dydaktyczne) oraz seminaria naukowe organizowane w poszczególnych jednostkach, w których uczestniczą nauczyciele akademicy. Dodatkowo kadra kierownicza przechodzi szkolenia, które mają za zadanie zwiększyć jej kompetencje w obrębie zarządzania zespołami pracowników. Poza tym nauczyciele akademicy WA mogą także uczestniczyć w warsztatach dydaktycznych organizowanych w ramach Akademickich Dni Dydaktyki Politechniki Białostockiej, w szkoleniach dla kadry dydaktycznej (np. szkolenia przeprowadzone w ramach projektów „PB Dostępna”, czy „Zaprojektowani PB”). Dodatkowo, nauczyciele akademicy wydziału mogą brać udział w projekcie „Politechniczna Sieć Via Carpatia”, w ramach którego mogą realizować staże naukowe w uczelniach partnerskich sieci. Ponadto, część pracowników wydziału, w tym także pracowników prowadzących zajęcia na akredytowanym kierunku, korzystała z innych źródeł finansowania staży naukowych oraz dydaktycznych. Wykaz osób, które odbyły wspomniane staże został zawarty w Załączniku **(Zał. K4.1a)**.

Nauczyciele akademicy wydziału mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji w ramach międzynarodowej współpracy (wymiany) naukowej i dydaktycznej, np. Erasmus+ i NAWA oraz różnych projektów uczelnianych, np. „PB2020 – Zintegrowany Program Rozwoju PB” czy PB 2.0. Upowszechnianiu wyników badań, ale także nawiązywaniu kontaktów oraz rozwojowi kompetencji służą wyjazdy na konferencje naukowe.

WA aplikował do wielu konkursów ogłaszanych w ramach programów m.in. Unii Europejskiej i pozyskał możliwość korzystania ze środków z funduszy EFS w programach „PB Dostępna” i „Zaprojektowani PB” oraz innych **(Zał. K4.5a)**.

Jednym z założeń Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Digital Architecture Research DARE”, której 1-sza edycja miała miejsce w dn. 1-3 marca 2023 r. było umożliwienie młodym pracownikom naukowym wydziału - doktorantom, których badania skupione są wokół nowych technologii cyfrowych w architekturze (lub zawierają jej elementy) zapoznanie się z pracami naukowymi doktorantów z Europy, omówienie swoich postępów i nawiązanie kontaktów międzynarodowych, co z pewnością przyczyni się do podniesienia poziomu jakości ich badań związanych z awansem naukowym.

Konferencja DARE uzyskała dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała Nauka” (*umowa nr DNK/SP/548004/2022*).

Nauczyciele wyróżniający się w swojej aktywności są dodatkowo nagradzani finansowo. Rokrocznie z okazji Dnia Edukacji Narodowej przyznawane są nagrody rektora za wyróżniającą się działalność dydaktyczną i/lub organizacyjną. Pracownicy mogą otrzymywać dodatki do wynagrodzenia zasadniczego za publikacje w wysoko punktowanych czasopismach naukowych. Pracownicy zaangażowani organizacyjnie mogą uzyskiwać obniżki wymiaru pensum dydaktycznego (np. pełnomocnicy dziekanów, opiekunowie kół naukowych). Przyznawane są nagrody za szczególne osiągnięcia, czego przykładem była nagroda JM Rektora PB za największe osiągnięcia, przyznana w 2023 roku prof. dr hab. arch. Jerzemu Uścińowiczowi. Ponadto, jeśli ma to uzasadnienie, władze uczelni występują do instytucji i organów państwowych z wnioskami o nagrody dla pracowników, czego przykładami jest medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis uzyskany w ostatnich latach przez arch. Jana Kabacę.

Wszystkie działania oraz zaangażowanie samych pracowników zaowocowały awansami naukowymi pracowników z grupy pracowników badawczo-dydaktycznych, które w ocenianym okresie, biorąc pod

uwagę wyłącznie pracowników ocenianego kierunku, uzyskało 7 osób. w Załączniku (**Zał. K4.5b**) zestawiono awanse pracowników WA związanych z ocenianym kierunkiem z ostatnich 6 lat (2019-2024).

WA prowadzi aktywne działania mające na celu pozyskiwanie środków finansowych na prowadzenie badań, prac rozwojowych i usługowych. Przykładem środków związanych z wykonywaniem usług, które wspierają Uczelnię i wydział, a także wynikają z działań dających sposobność do konfrontacji z realiami rynkowymi oraz mogących przysparzać materiału do badań były zamówienia na usługi pozyskane przez pracowników reprezentujących kierunek architektura na WA od roku 2019. Łącznie było to 15 projektów realizowanych za pośrednictwem Instytutu Innowacji i Technologii PB sp. z o.o. na łączną kwotę netto: 413 421,92. Wykaz tych projektów stanowi Załącznik (**Zał. K4.5c**).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Począwszy od roku 2022 w Politechnice Białostockiej organizowany jest przez Samorząd Studentów Politechniki Białostockiej *Konkurs na Najlepszego Dydaktyka PB* <https://pb.edu.pl/2023/11/07/konkurs-na-najlepszego-dydaktyka-2023/>. Studenci w ramach konkursu mogą oddawać głosy na swojego kandydata za pomocą platformy USOSweb. Wyłonieni w ramach konkursu laureaci nagradzani są przez JM Rektora PB podczas Świąt Politechniki Białostockiej. Wspomniany konkurs ma na celu docenienie wysiłku nauczyciela akademickiego włożonego w proces dydaktyczny.

Czynnikiem wyróżniającym nauczycieli akademickich i świadczącym o ich uznaniu w środowisku naukowym i zawodowym są członkostwa w organach instytucji zewnętrznych.

Członkostwo pracowników Wydziału Architektury w organach zewnętrznych w okresie sprawozdawczym:

dr hab. inż. **Bartosz Czarnecki**, prof. PB.

- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku - w tym w latach 2008-2010 zastępca przewodniczącego,
- Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna przy Marszałku Województwa Podlaskiego, w tym od 2016 - przewodniczący
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Supraślu - w tym przewodniczący od 2022 r.,
- Wojewódzka Rada Ochrony Zabytków w Białymstoku, z-ca przewodniczącej 2017-2021,
- Stowarzyszenie Architektów Polskich, Oddział w Białymstoku - członek Zarządu,
- Towarzystwo Urbanistów Polskich, Oddział w Białymstoku, w tym od 2021 - prezes,
- Rada Towarzystwa Urbanistów Polskich
- Komitet Architektury i Urbanistyki PAN
- Rada Naukowa Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej
- Ekspert, autor raportu, w pracach nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku - do 31.03.2022
- Ekspert, w tym autor modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, w pracach nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego, 2022

dr inż. arch. **Andrzej Dudziński**

- członek Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Supraślu
- przedstawiciel PB w Stowarzyszeniu Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego
- Rada Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie
- Podkomisja Kształcenia Architektów i Szkolnictwa Wyższego przy Krajowej Izbie Architektów RP
- Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Podlaskiej Okręgowej Izby Architektów
- Grupa Eksperska przy wdrażaniu "Strategii Miasta Białegostoku do 2030 r."

- Archidiecezjalna Komisja ds. Budownictwa i Sztuki Sakralnej

dr hab. inż. arch. **Agnieszka Duniewicz**, prof. PB

- Rada Patronacka ogólnopolskiej Fundacji Szansa dla Niewidomych

dr inż. arch. **Janusz Grycel**

- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku - przewodniczący w kadencji 2019-2024
- Oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich w Białymstoku - prezes w kadencjach 2012-2015 oraz 2015-2019, wiceprezes ds. twórczości w kadencji 2019-2024 oraz od 2024 r.
- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP

dr inż. arch. **Agnieszka Januszkiewicz**

- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Supraślu
- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP

mgr inż. arch. **Waldemar Jasiewicz**

- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP - delegat na Zjazd okręgowy oraz na zjazd krajowy
- Rzecznik budowlany w specjalności architektonicznej, w zakresie bez ograniczeń, wpisany na listę biegłych sądowych

mgr inż. arch. **Jan Kabac**

- Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna Podlaskiej Okręgowej Izby Architektów RP - z-ca przewodniczącego
- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Choroszczy
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Supraślu
- Delegat na Sprawozdawczo-Wyborczy Zjazd V Kadencji Podlaskiej Okręgowej Izby Architektów RP, 25.03.2022.

dr hab. **Radosław Kimsza**, prof. PB

- Komisja Sztuki Sakralnej Archidiecezji Białostockiej - przewodniczący
- Bilateralny Zespół Katolicko-Prawosławny - sekretarz
- Rada Konsultorów Komisji ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski
- Zespół ds. kontaktów z Rosyjskim Kościołem Prawosławnym
- Delegat Metropolity Białostockiego ds. życia konsekrowanego Archidiecezji Białostockiej

dr hab. inż. arch. **Halina Łapińska**, prof. PB

- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Supraślu
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna Gminy Bogoria
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna Gminy Rytwiany
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna Gminy Kije

dr inż. arch. **Piotr Łodziński**

- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Supraślu
- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku

mgr inż. arch. **Katarzyna Matyszewska-Fuszara**

- Komisja Sztuki Sakralnej Archidiecezji Białostockiej - sekretarz

dr inż. arch. **Monika Magdziak**

- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Supraślu

dr inż. arch. **Robert Misiuk**

- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP
- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku

dr hab. inż. arch. **Wojciech Niebrzydowski**, prof. PB

- Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział w Białymstoku
- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Supraślu

dr inż. arch. **Aleksander Owerczuk**

- Zespół ds. zabytkowych katakumb Klasztoru Zwiastowania NMP w Supraślu

mgr inż. arch. **Tomasz Rogala**

- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP - skarbnik
- Stowarzyszenie Architektów Polskich, zarząd Oddziału
- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku

dr hab. inż. arch. **Jarosław Szewczyk**, prof. PB -

- Komisja Konkursu na Najlepiej Zachowany Zabytek Drewniany w woj. Podlaskim

dr inż. arch. **Agata Szmitkowska**

- Komisja Rewizyjna Podlaskiej Okręgowej Izby Architektów RP
- Delegatka na Zjazdy Okręgowe PdOIA RP

dr inż. arch. **Piotr Trojnieł**

- Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział w Białymstoku - prezes

dr inż. arch. **Marcin E. Tur**

- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP

dr inż. arch. **Adam Turecki**

- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku
- Stowarzyszenie Architektów Polskich
- Ekspert NCBiR

prof. dr hab. inż. arch. **Jerzy Uścińowicz**

- Professor of the International Academy of Architecture MAAM (nominacja 2011r.- do dziś);
- Rosyjska Akademia Sztuk Pięknych (НИИ ПАХ), z nominacji profesorów Międzynarodowej Katedry Sztuki i Architektury UNESCO i Katedry Staroruskiej i Współczesnej Sztuki Sakralnej (nominacja: 22 maja 2019 r.)
- Międzynarodowa Rada Naukowa Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata - przewodniczący od 2021
- Podlaska Wojewódzka Rada Ochrony Zabytków w Białymstoku (w tym przewodniczący: 2005-2009, 2009-2013)
- Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku
- Ekspert UNESCO-UIA
- Członek stały Komitetu Naukowego WMCAUS' „Word Multidisciplinary Civil Engineering – Architecture – Urban Planning Symposium”, Prague, Czech Republic (od 2020 roku - do dziś)
- Ekspert - juror zagraniczny konkursu Białoruskiego Związku Architektów BCA w Mińsku na prace dyplomowe wyższych uczelni architektonicznych (Республиканского конкурса дипломных проектов выпускников высших и средних специальных архитектурных школ Республики Беларусь)
- Ekspert – juror ICOMOS dorocznego Międzynarodowego Konkursu im. Prof. Jana Zachwatowicza na najlepsze prace dyplomowe studentów szkół wyższych z kraju i z zagranicy

- podejmujące problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego
- Rzecznik Budowlany w specjalności architektonicznej bez ograniczeń; Nr wpisu do Centralnego Rejestru Rzeczników Budowlanych Pozycja 53/13/R/C, Nr decyzji KKK: 08/KKK/2013 (od 2013r.);
 - Zespół Koordynacyjny Sędziów Konkursowych Stowarzyszenia Architektów Polskich SARP na kadencję 2019-2023
 - Ekspert dyscypliny architektura i urbanistyka w dziedzinie nauk inżyniersko-technicznych Polskiej Komisji Akredytacyjnej - członek Rady Konsultacyjnej PKA (nominacja 2016 r. – do dziś);
 - Ekspert - juror w konkursie krajowym „Perły Ceramiki” (nieprzerwanie od 2014 r.- do dziś)
 - Kolegium Sędziów Konkursowych SARP - nieprzerwanie od 1991 r.
 - Zarząd Oddziału Białystok SARP - nieprzerwanie od 1991 r.
 - Metropolitalna Komisja Artystyczna ds. Sztuki Sakralnej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego - nieprzerwanie od 1999
 - Zarząd Metropolitalnej Komisji Opieki nad Zabytkami Sztuki Cerkiewnej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego - nieprzerwanie od 1988 r.
 - Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS-POLSKA - członek zwyczajny od 2017 r.
 - Podlaska Okręgowa Izba Architektów PDOIA - od powstania w 2000 r.
 - Konwent Akademii Supraskiej - od 2016 r.
 - Sekcja Historii Architektury i Urbanistyki oraz Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk - przewodniczący od maja 2024

dr inż. arch. **Justyna Zalewska-Gryczuk**

- Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP
- Stowarzyszenie Architektów Polskich
- Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Białymstoku

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Wydział Architektury mieści się w gmachu przy ul. Oskara Sosnowskiego 11 w Białymstoku. Atutem siedziby jest lokalizacja w centrum miasta i dobra obsługa komunikacyjna. Duża, zazieleniona posesja pozwala na przeprowadzanie części zajęć dydaktycznych na zewnątrz (np. budowanie makiet w skali 1:1, instalacje i performance). Wydział dysponuje czterokondygnacyjnym budynkiem głównym o powierzchni użytkowej 3870,38m², budynkiem z halą o powierzchni 2613,45 m² oraz budynkiem laboratoryjno-badawczym – Laboratorium Architektury Energooszczędnej i Energii Odnawialnych o powierzchni 220,73 m², które wspomaga zarówno badania naukowe dotyczące energooszczędności architektury, jak również proces dydaktyczny poprzez nauczanie tych zagadnień na przykładzie realnych systemów. Budynek służy do badania działania poszczególnych ustrojów budowlanych i zastosowanych technologii oraz sprawdzania ich energetycznej efektywności.

Jednym z atutów budynku WA jest wielofunkcyjna hala o powierzchni 762,17 m², użytkowana w codziennej pracy wydziału (wykłady, zajęcia projektowe, wystawy prac studenckich), jak również przy specjalnych okazjach, takich jak wykłady otwarte, konferencje naukowe, spektakle, koncerty, wystawy zaproszonych gości. Dzięki temu wydział rozwija współpracę na płaszczyźnie naukowo-dydaktycznej z innymi instytucjami oraz aktywnie uczestniczy w kulturalnym życiu miasta.

Do stałej dyspozycji kierunku architektura przeznaczone są 3 sale wykładowe (hala, 55 i 106), 19 sal dydaktycznych, 5 pracowni specjalistycznych, 3 pracownie komputerowe, nowoczesny dziekanat i szatnia dla 504 osób. Wydział dysponuje także Pracownią Hybrydowego Środowiska Projektowania Architektonicznego AuReLa (Augmented Reality Laboratory) wyposażoną w instalację CAVE (jedyna jaskinia VR na polskich wydziałach architektury) oraz Laboratorium Multimediów i Fotografii. Na wydziale działa również galeria wystawiennicza, w której organizowane są wernisaże prac studentów, pracowników i artystów z regionu. Uruchomiono także procedurę przetargową na remont, projekt i wyposażenie modelarni.

Sale wykładowe wyposażone są w projektor multimedialny, ekran projekcyjny oraz nagłośnienie. w sali nr 55 zamontowano klimatyzację, w hali wywietrzniki w dachu (kłapy oddymiające), a w sali 106 wentylatory okienne. Sale dydaktyczne wyposażone są w tablice klasyczne. Pracownie specjalistyczne i komputerowe pozwalają na realizację procesu dydaktycznego i dodatkowe wykorzystanie przez studenckie koła naukowe. Student na zajęciach, indywidualnie lub w grupie poznaje zasady działania oraz obsługi specjalistycznej aparatury badawczej oraz nowoczesnego oprogramowania. w celu zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia wydział nieustannie unowocześnia bazę dydaktyczną i naukową, dokonując zakupów najnowszych licencji oprogramowania specjalistycznego oraz najnowszego sprzętu komputerowego. Sale są przydzielane grupom zgodnie z ich liczebnością.

Wykaz sal wykładowych, dydaktycznych i pracowni specjalistycznych wraz z opisem ich wyposażenia i odbywającymi się tam zajęciami został przedstawiony w załącznikach (**Zał. K5.1a**), (**Zał. K5.1b**) i (**Zał. K5.1c**), a liczba godzin i czas trwania zajęć z uwzględnieniem obciążenia sal w semestrze letnim roku akademickiego 2023/2024 w załącznikach (**Zał. K5.1d**) i (**Zał. K5.1e**).

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Wydział Architektury Politechniki Białostockiej na akredytowanym kierunku studiów nie prowadzi regularnych zajęć poza uczelnią.

Praktyki zawodowe są prowadzone częściowo lub całkowicie poza terenem uczelni. Firmy zewnętrzne, instytucje partnerskie oraz WA zapewniają praktykantom niezbędne warunki lokalowe w zakresie odbywania praktyki oraz w razie potrzeby - zakwaterowania. Udostępniają studentom w zależności od charakteru praktyki narzędzia pomiarowe, materiały (dokumenty, mapy itp.), legalne oprogramowanie oraz stanowiska pracy (biurko, komputer). Studenci mogą korzystać z wydziałowej pracowni komputerowej. Mają dostęp do zasobów bibliotecznych PB. Podczas realizacji wszystkich praktyk przestrzegane są przepisy BHP. w przypadkach indywidualnych opiekunowie praktyk czynią starania w kierunku umożliwienia osobie z niepełnosprawnością pełnego udziału w praktyce.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Na WA studenci oraz pracownicy posiadający uczelniane konto pocztowe odpowiednio w domenie @student.pb.edu.pl lub @pb.edu.pl mogą korzystać z bezpiecznego połączenia z Internetem poprzez usługę sieci bezprzewodowej eduroam oraz z platform e-learningowych dostępnych w PB. Sieć bezprzewodowa eduroam jest dostępna we wszystkich budynkach Uczelni oraz akademikach na wybranych piętrach. Lista lokalizacji punktów dostępowych znajduje się pod adresem: <https://pb.edu.pl/eduroam/zasieg-sieci/>. We wszystkich akademikach istnieje również możliwość podłączenia do Internetu z wykorzystaniem tradycyjnej sieci przewodowej, po uprzednim zawarciu umowy na świadczenie usługi dostępu do Internetu. Dostęp do Internetu w PB oraz w domach studenckich zapewnia Centrum Komputerowych Sieci Rozległych (**Zał. K5.3**). Indywidualne konta

studentów przydzielane są automatycznie, po wpisaniu studenta do systemu USOS (Uczelnianego Systemu Obsługi Studiów). Dostęp do tych danych jest możliwy po zalogowaniu się studenta na swoje konto w programie USOS Web. Student może złożyć wniosek i uzyskać konto pocztowe w chmurze Microsoft Office 365 (w domenie @student.pb.edu.pl). Zalogowanie się do wyżej wymienionej platformy umożliwia pracę z aplikacjami biurowymi Word, Excel, Power Point, dostęp do usługi MS Teams, OneNote oraz do wirtualnej przestrzeni dyskowej OneDrive o pojemności 1TB. Na uczelni funkcjonuje także uczelniany chmurowy zasób dyskowy <https://box.biaman.pl>. Na WA studenci mają dostęp do stanowisk komputerowych w wydziałowej bibliotece (5 stanowisk) oraz w trzech pracowniach komputerowych (łącznie 48 stanowisk). w Bibliotece PB dostępne są pokoje pracy indywidualnej oraz zespołowe, których opis oraz możliwość rezerwacji znajduje się na stronie: <https://biblioteka.pb.edu.pl/jak-korzystac/pokoje-pracy/>.

Informacje o zdalnym kształceniu w PB dostępne są na stronie: <https://pb.edu.pl/ksztalcenie-zdalne/>. Platformą e-learningową wykorzystywaną do zdalnej edukacji w PB jest CKZ: <https://ckz.pb.edu.pl/Zaloguj>; platforma Moodle: <https://moodle.pb.edu.pl/>; platforma Office 365 (MS Teams) oraz inne formy komunikacji zdalnej. Informacje i instrukcje dotyczące obsługi dostępne są na stronie: <https://pb.edu.pl/ksztalcenie-zdalne/>.

Wielu nauczycieli akademickich nadal korzysta z platformy MS Office 365 i narzędzia MS Teams, gdzie na prośbę prowadzącego zajęcia, tworzone są na jego koncie przez pracowników UCI odpowiednie grupy zajęciowe. Tym samym prowadzi to do szybszej interakcji pomiędzy nauczycielem a studentami.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Budynki WA są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, którym uczelnia oferuje wsparcie poprzez działanie Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami: <https://pb.edu.pl/bon/>.

W budynku WA jest winda. w budynku z halą znajduje się toaleta przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami. Wydział posiada także schodolaz. Budynek Laboratorium Architektury Energooszczędnej i Energii Odnawialnych posiada platformę oraz toalety przystosowane dla osób z niepełnosprawnością. Przy Wydziale funkcjonuje także parking samochodowy z miejscami dla osób z niepełnosprawnością. Dodatkowe miejsca parkingowe znajduje się z tyłu budynku, przy wejściu obok windy i dostosowanej toalety. Wydział wyposażony jest w urządzenia wspomagające słyszenie: pętle indukcyjne w hali i sali 204 oraz pętle stanowiskowe w miejscach obsługi: dziekanat i biblioteka wydziału. w aulach dydaktycznych uwzględnione są miejsca dla osób poruszających się na wózkach, a w Bibliotece WA, dodatkowe stanowisko komputerowe dostosowane do osób z niepełnosprawnościami. w wybranych salach komputerowych dostępne są biurka z regulowaną wysokością blatu. Drzwi w obiekcie WA zostały oznakowane w alfabecie Braille'a (naklejka z numerem pomieszczenia nad klamką). Na WA opiekunem ds. Osób z Niepełnosprawnościami jest lic. Szymon Andrejczuk: <https://wa.pb.edu.pl/studenci/studenci-z-niepelnosprawnoscia/>. Szczegółowy opis infrastruktury i wyposażenia WA dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością zawiera załącznik **(Zał. K5.4)**.

Strona internetowa PB jest przygotowana zgodnie z zasadami dostępności cyfrowej, co sprawia, że z serwisów internetowych i aplikacji mobilnych mogą wygodnie korzystać osoby z różnymi niepełnosprawnościami np. wzroku, słuchu, ruchu, ale też z niepełnosprawnością intelektualną czy zaburzeniami poznawczymi: <https://pb.edu.pl/uczelnia/o-uczelni/informacje-o-politechnice-bialostockiej-tekst-latwy-do-czytania-etr/>. Uczelnia zapewnia dostęp do usługi tłumaczenia języka migowego on-line m.in. w dziekanatach, sekretariatach: <https://pb.edu.pl/dostepnosc-cyfrowa/informacje-na-temat-korzystania-z-uslugi-tlumaczenia-polskiego-jezyka-migowego-online/>.

Na PB funkcjonuje wypożyczalnia specjalistycznego sprzętu i oprogramowania wspomagającego, z której mogą korzystać członkowie społeczności akademickiej PB. Wykaz sprzętu dostępny jest na stronie <https://pb.edu.pl/bon/wypożyczalnia/>. Wszystkie domy studenckie zostały wyposażone

w podjazdy dla osób na wózkach inwalidzkich. Ponadto osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi mogą ubiegać się o zamieszkanie w pokojach „przyjaznych” osobom z niepełnosprawnościami.

W czytelni Biblioteki PB utworzono specjalne stanowisko wyposażone w oprogramowanie komputerowe ułatwiające dostęp do księgozbioru osobom z dysfunkcją wzroku. Studenci z niepełnosprawnościami mogą uzyskać stypendium specjalne przyznawane osobom z ważnym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, pomoc psychologa, a także ubiegać się o pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów wynikających z niepełnosprawności.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Studenci akredytowanego kierunku studiów mają dostęp do sal laboratoryjnych, w czasie, gdy nie są one wykorzystywane do zajęć, z zachowaniem obowiązujących w Uczelni zasad BHP. Informacje o zajętości sal można pozyskać z uczelnianego USOS-a (moduł SRS – System Rezerwacji Sal) po wcześniejszym zalogowaniu się do systemu [System Rezerwacji Sal \(pb.edu.pl\)](http://pb.edu.pl), a sale udostępniane są po wcześniejszym zgłoszeniu lub po osobistym stawieniu się studenta. Stosowana jest zasada, że studenci zaufani (np. pracujący w kołach naukowych) mogą korzystać z pomieszczeń samodzielnie, nawet po godzinach pracy nauczycieli akademickich oraz pracowników pomocniczych, natomiast pozostali studenci mogą korzystać z pomieszczeń i sprzętu jedynie pod nadzorem. Klucze udostępniane są po wpisaniu się do zeszytu w portierni. Część pracowni laboratoryjnych objęta jest elektronicznym nadzorem wizyjnym. Pracownicy obsługi technicznej są przygotowani do ewentualnej pomocy studentom w przypadku problemów przy samodzielnym korzystaniu z aparatury.

Nauka obsługi oprogramowania specjalistycznego realizowana jest w pracowniach komputerowych na wydziale, z indywidualnymi stanowiskami pracy dla każdego studenta, wyposażonymi w niezbędne oprogramowanie do projektowania 2D (AutoCad), BIM (Revit, ArchiCAD), modelowania 3D (SketchUP, 3DS max, Cinema4D, Blender 3D, Vectorworks, Lumion, Twinmotion, Unreal Engine), obliczeń energetycznych budynków i analiz ekologicznych (Audytork OZC, EKO).

Studenci mają możliwość pracy podczas zajęć na własnych urządzeniach i oprogramowaniu w wersji edukacyjnej. Wsparcie przy uzyskaniu, instalacji i obsłudze oprogramowania jest realizowane przez pracownika obsługi technicznej, jak również przez nauczyciela prowadzącego zajęcia.

W ramach wykupionych licencji studenci w formie zdalnej mają swobodny dostęp do inżynierskiego oprogramowania takiego jak: Matlab z bogato wyposażonymi pakietami oraz Solid Works 2023.

Biblioteka PB zapewnia cyfrowy oraz fizyczny dostęp do najnowszych treści z dziedziny architektury (m.in. elektroniczne wersje czasopism Springer, Elsevier, etc.). Dostęp do nich możliwy jest ze strony Biblioteki Głównej PB po wyborze zakładki e-zasoby i poprawnym zalogowaniu się.

Laboratorium AuReLa umożliwia też studentom nadzorowany dostęp do aparatury badawczej oraz dydaktycznej związanej z modelowaniem 3D, drukowaniem 3D, skanowaniem 3D, okulografią oraz wirtualną rzeczywistością. Studenci mają dostęp do najnowocześniejszej aparatury badawczej oraz dydaktycznej Tobii Pro Lab, Tobii Pro Glasses 3, Tobii Pro Fusion oraz Tobii Pro Nano, na której mogą uczyć się korzystać ze sprzętu oraz prowadzić prace badawcze z zakresu systemów śledzących ruch oczu oraz punkty fiksacji w środowisku wirtualnym, realnym oraz symulowanym. Dostęp do danej aparatury jest wcześniej uzgodniony z pracownikami WA.

Pracownia druku 3D mieszcząca się w ramach Laboratorium AuReLa umożliwia studentom realizację autorskich projektów związanych z technologią addytywną. Studenci mają możliwość druku własnych projektów, przy współpracy z kadrą laboratorium. Zakres oraz zasoby oferowanych materiałów zużywalnych (filamentów) umożliwiają drukowanie 3D bez ponoszenia kosztów przez użytkowników.

Studenci mogą także korzystać z opracowanych na Wydziale wariantów modeli sztucznej inteligencji generatywnej w nieograniczony, nadzorowany sposób za pośrednictwem platformy Discord.

5.6. Dostęp do systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Podstawę systemu biblioteczno-informacyjnego Politechniki Białostockiej stanowi Biblioteka Główna i dwie biblioteki wydziałowe, w tym Biblioteka WA. Jest to biblioteka specjalistyczna, której główne zadanie polega na zapewnieniu dostępu do aktualnych zasobów naukowych zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej, co stanowi **dobrą praktykę** w zakresie ocenianego kierunku studiów.

Biblioteka Wydziału Architektury istnieje od 1982 roku i funkcjonuje w ramach jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego PB, dzięki któremu studenci i pracownicy korzystają ze wszystkich zbiorów Biblioteki Głównej Politechniki Białostockiej (zlokalizowanej w Centrum Nowoczesnego Kształcenia), a także mają dostęp do większości katalogów bibliotecznych innych uczelni regionu i kraju (**Zał. K5.6a**).

W ramach czytelni studenci mają zapewniony dostęp do 44 stanowisk pracy własnej oraz 5 miejsc w strefie komputerowej, z podłączeniem do Internetu (w tym 1 dla osób z niepełnosprawnościami). Studenci mają również możliwość skorzystania z trzech skanerów: 1 formatu A4 i 2 formatu A3. w ramach zwiększania dostępności informacyjno-komunikacyjnej jednostki w roku 2021 BWA została doposażona w: tablet Samsung Galaxy TAB S5E ze służbową kartą SIM i słuchawkami oraz tabliczką informacyjną o zapewnieniu możliwości skorzystania z usługi tłumacza Polskiego Języka Migowego online, a także lupę elektroniczną Ruby XL HD.

Tematyka zbiorów biblioteki wydziałowej obejmuje: architekturę, teorię i historię architektury, urbanistykę, planowanie przestrzenne, architekturę wnętrz, grafikę, sztukę, budownictwo i dziedziny pokrewne. Pracownicy biblioteki Wydziału Architektury zapewniają wszechstronne wsparcie w dostępie do literatury naukowej i dydaktycznej Biblioteki PB, służą pomocą w wyszukiwaniu informacji w katalogach pokrewnych bibliotek zarówno dla środowiska akademickiego, jak i wszystkich zainteresowanych. Oferta biblioteki wydziałowej jest wykorzystywana przy opracowywaniu literatury podstawowej i uzupełniającej w trakcie przygotowywania nowych kart przedmiotów programu kształcenia oraz aktualizowana według potrzeb. w procesie powiększania zbiorów uwzględniane są przede wszystkim potrzeby dyscyplin naukowych, które są skorelowane z realizowanymi kierunkami studiów i prowadzonymi specjalnościami. Bieżące zakupy krajowych i zagranicznych wydawnictw naukowych zapewniają dostęp nauczycieli akademickich WA do najnowszej literatury specjalistycznej, co umożliwia realizację zaawansowanych badań. Wydział finansuje zakup książek i czasopism niezbędnych w realizowaniu ciągle modyfikowanych zadań dydaktycznych. Oprócz zakupów, znaczącym źródłem wpływów do biblioteki są wydawnictwa pozyskane w ramach darów od instytucji, z jakimi nawiązano współpracę oraz osób prywatnych, głównie pracowników. Do zbiorów biblioteki przekazywane są także wydawnictwa zwarte zakupione przez nauczycieli akademickich w trakcie realizacji badań własnych i statutowych oraz projektów badawczych (grantów). Pracownicy uczestniczący w konferencjach naukowych, przekazują do zbiorów bibliotecznych materiały konferencyjne, dzięki czemu mogą z nich korzystać wszyscy zainteresowani. w zasobach Biblioteki PB znajduje się szereg pozycji odnoszących się do kierunku architektura, w tym pozycje zawarte w kartach przedmiotów, dzięki którym możliwe jest osiągnięcie efektów uczenia się. Zestawienie wydawnictw oraz listę e-zasobów oferowanych przez Bibliotekę PB przedstawiono w załączniku (**Zał. K5.6b**).

Gromadzenie zbiorów odbywa się w drodze zakupu, prenumeraty oraz pozyskania darów i jest konsultowane z władzami WA. Decyzje o nabyciu nowych materiałów bibliotecznych są podejmowane na podstawie zgłoszeń od pracowników oraz studentów, informacji zawartych w katalogach i ofert wydawniczych, reklam zamieszczanych w fachowych czasopismach z dziedziny architektury, podczas szkoleń specjalistycznych, wystaw książek. Pracownicy biblioteki przeglądają

syllabusy pod kątem zakupu książek do Biblioteki WA. Stąd piśmiennictwo w nich zalecane w znacznej mierze dostępne jest w zasobach biblioteki. w roku 2023 zakupiono 151 wydawnictw zwartych z funduszy dydaktycznych oraz 76 ze środków subwencji badawczej WA oraz pozyskano w darze 173 książki i 30 broszur.

Użytkownicy Biblioteki WA mogą korzystać z 5 346 wydawnictw zwartych (5 056 książek, 75 broszur, 77 podręczników, 138 katalogów) zgromadzonych w wolnym dostępie.

W 2023 r. odnotowano 5 565 wypożyczeń na miejscu, w tym:

- 3 853 wydawnictw zwartych;
- 1 586 czasopism;
- 127 zbiorów specjalnych.

Pracownikom i studentom WA udostępniono kilka renomowanych baz, w tym bazę o zasięgu międzynarodowym EBSCO Art & Architecture Source, gromadząca piśmiennictwo obejmujące szeroki zakres powiązanych tematycznie zagadnień, od sztuk pięknych, zdobniczych i komercyjnych po różne obszary architektury i projektów architektonicznych. Stanowi to **dobrą praktykę** w zakresie kierunku studiów. Uzupełnieniem baz są prenumerowane czasopisma tradycyjne. Wśród nich warto wymienić tytuły zagraniczne: Architecture Design, Architectural Review, Baumaister, Detail, Domus, Communication Arts oraz polskie: Autoportret, Architektura i Biznes, Architektura Murator, Format, Murator, Renowacje i Zabytki, Spotkania z Zabytkami.

Dobrą praktyką jest także możliwość wypożyczenia zasobów z czytelni na zewnątrz studentom i pracownikom Wydziału. w ubiegłym roku w systemie bibliotecznym ALEPH zarejestrowano **824** wypożyczeń, **828** zwrotów i **372** przedłużenia.

Wśród pozostałych działań biblioteki wydziałowej należy wymienić:

- szkolenie z metod wyszukiwania informacji oraz tworzenia bibliografii załącznikowej (łącznie w ostatnim czasie przeszkolono 3 grupy – 52 osoby) w ramach seminarium dyplomowego;
- przeglądanie czasopism pod kątem potrzeb i zapytań czytelników.

Biblioteka WA jest cenionym miejscem nauki, spotkań, konsultacji, pracy indywidualnej oraz pracy zespołów realizujących różnego rodzaju projekty, warsztaty. Świadczy o tym liczba użytkowników, która utrzymuje się na stałym poziomie. w roku 2023 bibliotekę wydziałową odwiedziło 4 593 osoby.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W PB powołana jest Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, która dokonuje przeglądów warunków pracy oraz okresowej oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, dokonuje przeglądów pomieszczeń oraz stanu infrastruktury technicznej, formułuje wnioski dotyczące poprawy bezpieczeństwa pracy, współdziała z rektorem w realizacji jego obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. w skład Komisji wchodzi pracownicy Uczelni oraz pracownicy służby bhp, a także lekarz medycyny.

W PB obowiązuje procedura akredytacji ćwiczeń laboratoryjnych oraz pracowni specjalistycznych. Procedura akredytacji odbywa się zgodnie z „Regulaminem przeprowadzania akredytacji ćwiczeń laboratoryjnych oraz pracowni specjalistycznych realizowanych w Politechnice Białostockiej” stanowiącym załącznik do *Zarządzenia nr 1046 Rektora Politechniki Białostockiej z dn. 4 grudnia 2019 roku (Załącznik K5.7a)*. Akredytacji dokonuje Zespół ds. akredytacji laboratoriów i pracowni specjalistycznych powołany przez Dziekana (<https://wa.pb.edu.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/akredytacja-laboratoriow/>), w skład którego dodatkowo wchodzi student wydziału (**Załącznik K5.7b**) oraz nauczyciel zatrudniony na stanowisku badawczo-dydaktycznym lub dydaktycznym

z innego wydziału powołany przez rektora. Procedura akredytacji odbywa się przed rozpoczęciem zajęć w każdym semestrze i dotyczy ona pracowni specjalistycznych, którym skończył się okres ważności akredytacji. Akredytowane są również nowo wprowadzane zajęcia na mocy kolejnych planów studiów, a także zajęcia odbywające się według aktualnego, jednak zmodernizowanego planu studiów. Akredytacji zespół udziela z reguły na okres czterech lat, a wykaz przedmiotów oraz terminy ważności akredytacji sporządza się w formie załącznika do protokołu. Wykaz udzielonych akredytacji w semestrze letnim w roku akademickim 2023-2024 został przedstawiony w załączniku (**ZaŁ. K5.7c**).

Istotnym elementem weryfikacji stanu infrastruktury dydaktycznej są inwentaryzacje przeprowadzane przez administrację obiektu. Prowadzone są one zgodnie z *Zarządzeniem nr 597 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 12 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia w życie "Instrukcji inwentaryzacyjnej Politechniki Białostockiej"* z późniejszymi zmianami (**ZaŁ.K5.7d**).

Władze WA wykazują dużą aktywność w dbaniu o rozwój i modernizację infrastruktury naukowo-dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. Potrzeby w zakresie aparatury naukowej i dydaktycznej wskazywane są we wnioskach o realizację różnych projektów badawczych finansowanych zarówno z funduszy krajowych (w tym funduszy przyznawanych na działalność badawczą), jak również funduszy UE. Wnioski opracowywane są przez zespoły pracowników. Przy opiniowaniu wniosków brane są pod uwagę potrzeby zakupu zarówno aparatury badawczej, jak i pomocy dydaktycznych w kontekście zasobów aparatury będącej w posiadaniu WA, a także uczelni, w zależności od profilu konkursu. Celowość zakupów aparatury związanej z realizacją prac badawczych własnych oraz projektów wyłanianych w konkursach zewnętrznych podlega opiniowaniu przez kierowników jednostek organizacyjnych WA oraz dziekana i/lub dyrektorów instytutów.

Monitoringu bazy badawczej i dydaktycznej dokonują również sami pracownicy zgłaszając swoje uwagi bezpośrednio do administratorów budynku. Studenci mogą zgłaszać uwagi (także w zakresie infrastruktury) na bieżąco do nauczycieli akademickich, przez starostów roczników oraz ich opiekunów, a także przez przedstawicieli Samorządu Studenckiego.

W planach zamówień publicznych jednostki co roku uwzględniane są środki na naprawy oraz zakupy aparatury wykorzystywanej do realizacji procesu dydaktycznego na WA. w miarę możliwości finansowych WA infrastruktura dydaktyczna ulega stopniowej modernizacji. w raportowanym okresie (2019-2024) zakupiono projektory multimedialne wraz z ekranami projekcyjnymi do wyposażenia sal dydaktycznych: 106, 308, 204, i tym samym do realizacji zajęć dydaktycznych, na kwotę 20 766,09 zł oraz dwa laptopy na kwotę 7 343,10 zł.

Ponadto w ramach wymiany przestarzałego i awaryjnego sprzętu w salach komputerowych 308 i 304 zakupiono 16 komputerów stacjonarnych wraz z akcesoriami komputerowymi na łączną kwotę 76 423,52 zł.

Prowadzone są działania mające na celu remont i wyposażenie modelarni w budynku WA.

Pracownicy Biblioteki WA na bieżąco monitorują wykorzystanie czasopism dostępnych w czytelni (Tab. 5.7.1). Ponadto do zakresu ich obowiązków należy zapewnienie dostępu do literatury naukowej i dydaktycznej, informowanie o zbiorach biblioteki wydziałowej i Biblioteki PB, pomoc w wyszukiwaniu materiałów bibliotecznych w katalogach innych bibliotek, udzielenie wsparcia w doborze literatury, w tym tworzenie tematycznych zestawień (przygotowane w oparciu o zasoby Biblioteki PB, zasoby elektroniczne i otwarte zasoby cyfrowe).

Tab. 5.7.1. Ranking 10 najpoczytniejszych czasopism w roku 2023.

Lp.	Tytuł czasopisma	Liczba udostępnień w ciągu roku
1.	Detail: Zeitschrift für Architecture + Baudetail	368

2.	Architektura: miesięcznik / Zarząd Główny Stowarzyszenia Architektów Polskich	323
3.	Architektura Murator	315
4.	AB Architektura and Biznes: miesięcznik ogólnopolski	216
5.	Z Badań Katedry Historii Architektury / Politechnika Białostocka. Wydział Architektury. Katedra Historii Architektury	82
6.	Architecturae et Artibus / Politechnika Białostocka. Wydział Architektury	57
7.	Świat Architektury: magazyn dla architektów i projektantów	36
8.	Biuletyn Historii Sztuki: kwartalnik wydawany przez Państwowy Instytut Sztuki oraz Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Kultury Materialnej	35
9.	Miasto	24
10.	Kwartalnik Architektury i Urbanistyki: teoria i historia / Polska Akademia Nauk. Komitet Architektury i Urbanistyki	23

Baza dydaktyczna WA jest modernizowana w miarę możliwości finansowych Uczelni oraz ze środków pozyskanych z różnych projektów. w ostatnich latach były to m.in. „PB 2.0”, „PB 2020” i ZIREG. w ich ramach zakupiono m.in. monitory do poprawy komunikacji władz WA ze społecznością wydziału oraz system do eye-trackingu.

Ocena bazy dydaktycznej jest jednym z elementów procedury ankietyzacji studentów. Środki przeznaczone na cele dydaktyczne wykorzystywane są m.in. na doposażanie pracowników administracyjnych i dydaktycznych, na zakup materiałów eksploatacyjnych, naprawy sprzętu oraz zakup aparatury i oprogramowania.

Projektowanie nowych oraz modernizacja bieżących programów studiów odbywa się zgodnie z procedurą opisaną w pkt. 10.2 oraz 10.3. Jednym z jej elementów jest zapewnienie infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych niezbędnych do prawidłowej realizacji procesu kształcenia. Brakujące elementy są uzupełniane przed rozpoczęciem zajęć, których one dotyczą.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Zarządzeniem Rektora PB 31/2022 załącznik (**Zał. K5.7e**) został powołany uczelniany Zespół ds. przeprowadzania przeglądów wykorzystania laboratoriów i aparatury badawczej, którego przewodniczącym został prof. dr hab. inż. Krzysztof Kurzydłowski. Celem działalności Zespołu jest przeprowadzanie przeglądów wykorzystania wszystkich laboratoriów i aparatury badawczej. Zespół monitoruje laboratoria pod kątem ich nowoczesności oraz przydatności do prowadzonych badań, co ma bezpośrednie przełożenie na efektywność wykorzystania zasobów badawczych uczelni.

Dobłą praktyką są otwarte seminaria uczelniane organizowane przez poszczególne instytuty w posiadanych przez nie laboratoriach. Ich celem jest zapoznanie pracowników innych jednostek, a także interesariuszy zewnętrznych uczelni z dostępną infrastrukturą badawczą, w celu jej bardziej efektywnego wykorzystania, a także stymulacji do tworzenia interdyscyplinarnych zespołów

badawczych. Na WA seminarium uczelniane odbyło się w Laboratorium Architektury Energooszczędnej i Energii Odnawialnych WA w dniu 04.04.2024 r.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe)

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia na kierunku architektura na Wydziale Architektury Politechniki Białostockiej jest realizowany wielotorowo:

A. Poprzez udział pracowników i studentów w organach opiniujących i zatwierdzających zarówno system zarządzania jakością kształcenia jak i programy studiów, tj. Senatu, Senackiej komisji ds. Studenckich i Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Wydziału;

B. Poprzez współpracę z Radą Rozwoju Wydziału Architektury PB. Rada ta została powołana w 2017 roku i skupia w swoim gronie przedsiębiorców, a także przedstawicieli instytucji kulturalnych oraz samorządu zawodowego architektów (pracodawców). Oprócz innych zadań, Rada służy głosem opiniującym i doradczym w zakresie rozwoju programu studiów na kierunkach realizowanych na WA, w tym na kierunku architektura. Rada Rozwoju WA ma charakter społeczny, a jej prace nadzoruje Dziekan Wydziału Architektury, a Prodziekan ds. Rozwoju i Współpracy pełni rolę koordynatora jej działań. Pełen skład Rady Rozwoju WAPB jest dostępny w załączonym dokumencie (**Zał. K1.3a**). Posiedzenia Rady odbywają się zazwyczaj dwa razy w roku, co zapewnia regularny przepływ informacji i umożliwia bieżące omawianie działań WA. Podczas posiedzeń dyskutowane są nie tylko kwestie organizacyjne, ale również bardziej szczegółowe zagadnienia związane z programami studiów, poziomem kształcenia oraz osiąganymi efektami uczenia się w kontekście potrzeb przyszłych pracodawców oraz wymagań branży projektowej i budowlanej. Konsultacje te pozwalają na dostosowywanie programu nauczania kierunku architektura na studiach I i II stopnia do aktualnych standardów i wymagań zawodowych. Ostatnie posiedzenie Rady Rozwoju WAPB odbyło się w dn. 24 kwietnia 2024 r. Wzięły w nim udział władze WA, Rektor Politechniki Białostockiej oraz 11 członków Rady.

Szczególnie ważną rolę w tym procesie odgrywa Podlaska Okręgowa Izba Architektów RP (PdO IARP), z którą WA ściśle współpracuje, zarówno poprzez udział członków Rady PdO IARP w Radzie Rozwoju WA, jak i poprzez konsultacje dotyczące efektów uczenia się. Współpraca z PdO IARP nie ogranicza się wyłącznie do kwestii programowych – Izba aktywnie uczestniczy również w organizacji obowiązkowych praktyk zawodowych dla studentów kierunku architektura, co pozwala na efektywne łączenie teorii z praktyką i przygotowanie przyszłych architektów do wymogów rynku pracy.

C. Poprzez realizację tematów projektowych “zleczanych” przez przedsiębiorstwa, samorządy lokalne i inne instytucje zewnętrzne - jako tematów projektów semestralnych, wykonywanych przez studentów pod kierunkiem nauczycieli oraz przy udziale przedstawicieli instytucji zlecających. Zlecone w ten sposób tematy są często realizowane w formule konkursów organizowanych przez partnerów zewnętrznych we współpracy z WA. Formuła ta, funkcjonująca już jako **dobra praktyka** (tematy zlecone jako konkursy) współpracy z podmiotami zewnętrznymi, z jednej strony umożliwia studentom bezpośredni kontakt z potencjalnymi i zarazem konkretnymi zlecającymi, poszerzenie wiedzy i zdobycie umiejętności wynikających ze specyfiki projektów, z drugiej - wdraża przyszłych architektów do uczestnictwa w konkursach architektonicznych, jako jednej z ważniejszych form realizowania praktyki projektowej (**Zał. K1.3b**). Przykładami tego typu współpracy są: Otwarty

konkurs firmy Unibep SA dla studentów WAPB na projekt budynku wykorzystujące technologie drewniane:

I nagroda – stud. M. Kozłowski, A. Krystkiewicz, G. Kwasowska

II nagroda – stud. W. Ciszewska

III nagroda - stud. Z. Bielachowicz - czerwiec 2024

- studencki konkurs Burmistrza Gminy Choroszcz na przedszkole w Choroszczy i budynek remizy z salą bankietową w Barszczewie; laureaci – Projekt Przedszkola: Izabela Domalewska i Kamila Borowska. Remiza z salą bankietową: Szymon Trzciński i Jakub Galicki (marzec - czerwiec 2023)

- studencki konkurs na opracowanie koncepcji "Sektora Glinianego" w Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu. Nagrodzeni studenci (VI sem.):

I miejsce - Krystian Moczulski, Mateusz Modzelewski

II miejsce - Karolina Trzcińska, Klaudia Szpakowska, Klaudia Sztulc

III miejsce - Gabriela Antonowicz, Paulina Wąsuszko, Jakub Trusiewicz (październik – grudzień 2022)

D. Poprzez realizację urbanistycznych praktyk inwentaryzacyjnych we współpracy z samorządami lokalnymi **(Zał. K6.1a)**.

E. Poprzez wykłady zaproszonych projektantów i twórców, warsztaty związane z problematyką architektoniczną, prowadzone przez firmy zewnętrzne - zarówno w ramach wydarzeń cyklicznych na wydziale, jak East Design Days, jak również formie wydarzeń indywidualnych.

E.1. współpraca z jednostkami zewnętrznymi obejmuje także zajęcia oraz warsztaty prowadzone przez pracowników Wydziału Architektury PB dla uczniów podstawowych i ponadpodstawowych w mieście i w regionie. Za przykład mogą posłużyć następujące działania:

E.2. wykłady zaproszonych architektów wygłoszone w ramach East Design Days (<https://eastdesigndays.pl>) - dorocznego wydarzenia edukacyjno - promocyjnego, organizowanego przez WA,

- dedykowany wykład przeprowadzony zdalnie - arch. Siv Helen Stangeland (Helen&Hard, Trondheim, Norwegia), 2021,

- arch. Szymon Wojciechowski, APA Wojciechowski z Warszawy, stacjonarnie na WAPB, 2021,

- arch. Przemysław Łukasik, Medusa Group z Gliwic, stacjonarnie na WAPB, 2022,

- arch. Marta Sękułska-Wrońska, WXCA z Warszawy, stacjonarnie na WAPB, 2022,

- prof. dr hab. inż. arch. Jan Bogusławski, ASP Warszawa, stacjonarnie na WAPB, 2023.

E.3. Zajęcia dla uczniów VI LO w Białymstoku z podstaw projektowania architektonicznego wspomagane komputerowo, prowadzone przez mgr arch. Agnieszkę Modzelewską, pracowniczkę WA: w roku 2022 i 2023 na zlecenie dyrekcji liceum, a w roku 2024 w ramach projektu sieci Via Carpatia **(Zał. K6.1b)**.

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Programy studiów podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu w ramach monitorowania ciągłego i cyklicznego, obejmującego ocenę procesu kształcenia oraz weryfikację efektów uczenia się, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ocenie podlega też system ECTS oraz treści programowe. Ma to na celu zarówno doskonalenie programów studiów pod kątem osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się, jak również zwiększenia potencjału absolwenta na rynku pracy poprzez weryfikację efektów uczenia się przeprowadzaną na podstawie analizy ankiet absolwentów oraz opinii pracodawców dotyczących programów studiów oraz osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się. Konsultacje związane z działalnością Rady Rozwoju WA, a także z przedstawicielami Podlaskiej Okręgowej Izby Architektów RP mają miejsce zwykle 2 razy w roku.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Wydział intensywnie współpracuje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zagadnienia związane z kształceniem są szeroko dyskutowane na różnych forach w celu opracowania optymalnych rozwiązań. Regularne wspólne przedsięwzięcia włączane w proces kształcenia (proponowane tematy projektów studenckich, konkursy, wykłady), a także znaczące przedsięwzięcia edukacyjno-promocyjne, organizowane przez wydział we współpracy z partnerami, takie jak:

- Wydarzenie edukacyjno-promocyjne **East Design Days** (<https://eastdesigndays.pl>) - o zasięgu ogólnopolskim, a zarazem jedyne o profilu zorientowanym na architekturę i sztuki projektowe w Polsce północno - wschodniej, funkcjonujące od 2018 roku. Inicjatorem wydarzenia jest Wydział Architektury PB, a jego współorganizatorami są firmy Infinity Group sp. z o.o., Elwira Horosz Eleventh Floor oraz instytucje - Fundacja Grupy Unibep Unitalent, Fundacja Resursa Podlaska, Konsul Honorowy Finlandii w Białymstoku. Od początku partnerem wydarzenia jest Miasto Białystok, a od 2021 roku Partnerem Strategicznym jest Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego. Podczas tych dorocznych wydarzeń, studenci WA i innych wydziałów PB, kadra, a także licealiści i mieszkańcy miasta mieli możliwość wysłuchania wystąpień, debat i udziału w warsztatach wybitnych specjalistów, artystów i projektantów, byli to m.in.: Tadeusz Jelec - designer marki Jaguar, Romuald Loegler - wybitny architekt, Robert Konieczny - architekt, KWK Promes, Szymon Wojciechowski - Architekt - APA Wojciechowski, ARDE Rene Hougard - designer, Kopenhaga, Dania, Siv Helen Stangeland - architektka, Helen&Hard, Norwegia, Przemysław Łukasik - architekt, Medusa Group, Marta Sękułska-Wrońska - architektka, WXCA, Paweł Grunert - artysta i designer oraz wielu innych.

Informacja o edycji 2023: <https://2023.eastdesigndays.pl>

Informacja o edycji 2024: <https://eastdesigndays.pl>

East Design Days - jako wydarzenie edukacyjno-promocyjne organizowane przez WA i angażujące wiele podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego zostało docenione przez ważne instytucje biznesowe i kulturalne z regionu oraz ogólnopolskie:

- dwukrotne wyróżnienie nagrodą Izby Przemysłowo - Handlowej w Białymstoku - w 2021 r.

<https://www.facebook.com/wydzial.architektury.pb/posts/pfbid0Mnu9NpWRZDBpAXrsyRKTZX68GUmoWQ6bcZSwAM5N4ZjNzCmSwGmwmY3wRHUZeU4il>

- w 2022 r.

<https://www.facebook.com/marta.kosiorkazberuk/posts/pfbid037iDyppoSLvYZg9VoucfxZQkiKkAKEuu5q5PkeM7EV4LjBqEc4dcrc5HuWY1A3gvTl> i

- Nagrodą Fundacji Perspektywy "Genius Universitatis" za najlepszą kampanię promocyjną uczelni wyższej w Polsce:

<https://www.facebook.com/wydzial.architektury.pb/posts/pfbid0QL7dQ1tcznuHp25DuPCyE5TsEvjzZu4oVXQc7xHHpbz5skuHTmclEaSq1njWC6vbl>)

- Nagrodą Podlaska Marka Roku w kategorii wydarzenie za rok 2023:

<https://www.facebook.com/politechnikabialostocka/posts/pfbid0gCKUuhHdSTvgivPEiTJfXWwiHUGzDuQuBnxcRsgR3cPnihpX2i8Gm1yPWDr7qfkl>

- Ogólnopolski Konkurs na Najlepszą Magisterską Pracę Dyplomowa **"Drewno w Architekturze"** (<http://drwnowarchitekturze.eu>), jest organizowany przez WA od 2019 roku, dzięki współpracy z dwoma dużymi przedsiębiorstwami - Unibep SA oraz Danwood SA. Celem konkursu jest promowanie nowoczesnych sposobów wykorzystania drewna w architekturze, zarówno jako materiału konstrukcyjnego, jak również środka kształtowania nowych środków wyrazu w architekturze współczesnej. Konkurs cieszy się coraz większą

renomą i stał się już rozpoznawalną w Polsce marką naszego wydziału. Do edycji z 2023 r. nadesłano ponad 50 prac z całej Polski.

- Współorganizacja interdyscyplinarnych wydarzeń naukowych, jak np. Międzynarodowej Konferencji LIMACON - "Advanced hybrid lightweight materials and technologies for global circular economy" - w roku 2023 - <https://pb.edu.pl/limacon/> i w roku 2024 - <https://pb.edu.pl/limacon-2023/>.
- Współorganizacja międzynarodowego festiwalu i konkursu fotografii - Interphoto <https://www.interphoto.pl/organizatorzy-2024/>.
- Warto też zauważyć, że wielu pracowników WA posiada doświadczenie zarówno wynikające z realizacji projektów badawczych, jak i działalności projektowej, dzięki czemu w czasie zajęć ze studentami mogą dzielić się wiedzą praktyczną oraz wskazywać rzeczywiste uwarunkowania i potrzeby rynku. Tak zdobytą wiedzę wykorzystują w procesie tworzenia i modernizacji programów studiów, wprowadzania nowego wyposażenia laboratoriów i ćwiczeń praktycznych.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia dla każdego z poziomów studiów odgrywa istotną rolę zarówno w kształceniu, jak i rozwoju kierunku architektura, wpisując się jednocześnie w „Strategię rozwoju Politechniki Białostockiej”. Jest to istotne zarówno z uwagi na specyficzne położenie uczelni na obszarze państwowego i kulturowego pogranicza, jak również potrzebę przygotowania absolwentów do dobrego odnalezienia się na zmieniającym się rynku pracy, który w ostatnich latach podlega coraz większej mobilności międzynarodowej i globalizacji. Na WA zostały stworzone odpowiednie warunki, które sprzyjają umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Projekt edukacyjny UE Erasmus+ - „CityGO – Challenge-Oriented Collaborative Online Communities in the Paradigm of Sustainable City”, zarejestrowany pod numerem 021-1-LT01-KA220-HED-000023277. Projekt realizowany był w latach 2022 i 2023. WA był partnerem w konsorcjum realizującym projekt.

Przyjazdy zagranicznych doktorantów i pracowników kadry naukowej zrealizowane dzięki uzyskanym funduszom z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, w ramach programu PROM: 2019 rok – przyjazd 12 doktorantów (z Czech, Węgier, Rumunii, Rosji) w celu udziału w Międzynarodowej Konferencji Naukowej 100Bauhaus, organizowanej na WA w dniach 14-15 maja 2019 r. we współpracy z Berlińską Akademią Sztuki, Saksońską Akademią Sztuki i Goethe-Institut; 2023 rok – przyjazd 12 doktorantów oraz 2 pracowników kadry naukowej (z Austrii, Czech, Wlk. Brytanii, Norwegii, Grecji, Turcji, Cypru) w celu udziału w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Digital Architecture Research DARE”, która odbyła się w dniach 1-3 marca 2023 r. Konferencja uzyskała dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu Doskonała Nauka.

Międzynarodowe Warsztaty Studenckie #WAPB (PL) #VTDK (LT); RE-DEFINICJA (9-13.10.2023, WA PB). Projekt zakładał kontynuację Międzynarodowych Warsztatów Studenckich #WAPB #VTDK realizowanych we współpracy ze Studenckim Kołem Naukowym FORMA od 2015 r. w przedsięwzięciu w roku 2023 wzięło udział 14 studentów oraz 4 nauczycieli z WA oraz Vilnius College of Technology and Design z Litwy. Ideą warsztatów było poszukiwanie kreatywnych rozwiązań projektowych w materiałach pochodzenia naturalnego. Poszczególne grupy miały za zadanie dogłębnie poznać wybrane materiały, a następnie zastosować je w unikatowy sposób, tworząc formy wzornicze.

RE-RE-DEFINICJA (4-8.12.2023, VTDK) Warsztaty RE-RE-DEFINICJA były kontynuacją współpracy pomiędzy WA a VTDK. Członkowie koła FORMA zostali zaproszeni do Wilna na międzynarodowe warsztaty w ramach programu BIP. Uczestniczyli w nich studenci i opiekunowie z trzech państw: Litwy, Łotwy i Polski. Pracowali oni w międzynarodowych zespołach poszukując nowych, własnych definicji naturalnych materiałów. w ramach projektu odbyły się także międzynarodowe prezentacje, prelekcje i konsultacje on-line.

Program Erasmus+ Blended Intesive Programme w Politechnice Białostockiej: Temat 1: Vernacular Construction in Europe and Environmental Sustainability
Universidad Politecnica de Madrid, Escuela Tecnica Superior de Edificacion, Hiszpania,

- udział 2 pracowników WA i 6 studentów w wyjeździe dydaktycznym do Universidad Politecnica de Madrid, termin wyjazdu: 25-29.IX.2023, komponent wirtualny: 9-13.X.2023.

Temat 2: "European Vernacular Construction in the Context of Wood and Environmental Sustainability", Politechnika Białostocka, uczelnie zagraniczne w projekcie: Universidad Politecnica de Madrid, Escuela Tecnica Superior de Edificacion, Hiszpania, Faculty of Architecture and Urbanism, UPT, Timișoara, Rumunia, Faculty of Architecture Romania, Universitatea Tehnica Gheorghe Asachi Din IASI, Rumunia, Scuola Politecnica e delle Scienze di Base, Università di Napoli Federico II, Włochy.

Zagraniczne wyprawy studialne organizowane przez Pracownię Architektury Kultur Lokalnych (od roku akademickiego 2024/2025 - Katedra Architektury Kultur Lokalnych). Cykl zagranicznych wyjazdów studialnych organizowanych od 2003r. w ramach zajęć dydaktycznych prowadzonych przez ZAKL m.in. do Grodna, Brześć, Nowogródka, Mińska, Miru, Murowanki (Białoruś), Kowna, Trok, Wilna (Litwa), Lwowa, Żółkwi (Ukraina), Rygi, Madony, Jurmali (Łotwa). (Szczegółowy opis znajduje się w Zał. K7.1)

Cocon – eko-etno kapsuła, Supraśl-Rudna-Radunin, był wieloetapowym projektem realizowanym przez Pracownię Architektury Kultur Lokalnych przy współpracy Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, w ramach Projektu z Lokalną Grupą Działania - LGD Puszcza Knyszyńska (Polska) i Landes de Gascogne. Partnerami projektu po stronie francuskiej były: GAL Haut Lande d'Armagnac, Parc Naturel Regional Lande de Gascogne oraz Stowarzyszenie "La Foret d'Art Contemporain". W ramach projektu odbył się: konkurs studencki, wystawa nagrodzonych prac zrealizowana w LP w Supraślu, wyjazd naukowo-dydaktyczny do Francji oraz zrealizowano trzy nagrodzone prace (obserwatoria przyrody).

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

W swojej ofercie edukacyjnej WA proponuje zajęcia w języku angielskim na kierunku architektura na studiach stacjonarnych II stopnia. Oferta dostępna była w kolejnych latach akademickich: 2018/2019, 2019/2020, 2021/2022, 2022/2023 oraz zaplanowana jest na rok 2024/2025.

Na studiach I stopnia wprowadzane są elementy kształcenia w języku obcym (m.in. w ramach projektu "City Go") np. prezentacje w języku obcym.

W trakcie studiów studenci uczęszczają na lektorat języka angielskiego prowadzony przez specjalistów ze Studium Języków Obcych. Studenci, którzy legitymują się odpowiednim poziomem znajomości języka angielskiego mogą skorzystać z oferty programu Erasmus+. Realizowane są wyjazdy za granicę i przyjazdy studentów z zagranicy w ramach programu Erasmus+, wyjazdy i przyjazdy nauczycieli akademickich oraz programy naukowo-dydaktyczne mające na celu zwiększenie mobilności studentów i rozwijanie ich umiejętności technicznych i tzw. miękkich (np. GLOBAL, Erasmus+).

Studenci kierunku architektura korzystają ze specjalistycznego oprogramowania projektowego i dokumentacji w języku angielskim. Pozycje literaturowe większości przedmiotów zawierają na swojej liście również literaturę uzupełniającą w języku angielskim.

Ponadto WA i Uczelnia umożliwiają nauczycielom podnoszenie kompetencji językowych w ramach kursów językowych oraz staży zagranicznych (np. w ramach projektu PB2020–Zintegrowany Program Rozwoju PB (ZIREG), GLOCAL, ADD_ON_SKILLS - szkolenia dla nauczycieli projektu).

Rozwinięte umiejętności językowe pracowników WA przekładają się bezpośrednio na bogatą ofertę zajęć prowadzonych w języku angielskim, w ramach Erasmus+ (**Zał. K7.2**). Aktualna na dzień dzisiejszy liczba przedmiotów oferowanych w semestrze letnim i zimowym na WA liczy 39 pozycji i znajduje się na stronie internetowej: <https://pb.edu.pl/erasmus-course-catalogue/>

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągania przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Na studiach I stopnia studenci zdobywają kompetencje z wybranego przez siebie obcego języka nowożytnego na poziomie B2, realizując łącznie 120 godz. na studiach stacjonarnych, uzyskując łącznie 8 punktów ECTS.

Na studiach II stopnia kompetencje studentów zostały określone na poziomie B2+. Studenci realizują 30 godzin zajęć i uzyskują 2 punkty ECTS. Zajęcia z języków obcych umożliwiają poznanie specjalistycznego słownictwa związanego z kierunkiem studiów i dyscypliną architektura i urbanistyka.

Studenci I i II stopnia osiągają wymagane efekty uczenia się na podstawie uzyskania zaliczenia każdego semestru lektoratu z oceną pozytywną. Zaliczenie wszystkich semestrów lektoratu na ocenę pozytywną potwierdza znajomość języka obcego na wymaganym poziomie na koniec lektoratu. Studenci posiadający odpowiednie certyfikaty mogą uczestniczyć w lektoratach obieralnych na poziomie A1 z następujących języków: hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i ukraińskiego. Lista uznawanych certyfikatów jest dostępna na stronie:

<https://pb.edu.pl/sjo/dla-studenta/lista-honorowanych-certyfikatow/>

Dodatkowym potwierdzeniem znajomości języka obcego jest wyjazd na wymianę Erasmus+. Studenci wyjeżdżający za granicę na studia w ramach programu Erasmus+ powinni posiadać znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B1. Żeby potwierdzić swoje umiejętności językowe, mogą wziąć udział w organizowanym przez PB egzaminie lub dostarczyć do Biura Erasmus jedno z zaświadczeń wymienionych na stronie: <https://pb.edu.pl/bwm/wp-content/uploads/sites/24/2021/03/zwolnienia-z-egzaminu-2021.pdf>.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie statyczne dotyczące mobilności studentów i pracowników WA w ramach programu Erasmus +.

Rok akademicki	Liczba studentów wyjeżdżających (*)	Liczba studentów przyjeżdżających	Liczba studentów, którzy odbyli praktyki zagraniczne na PB	Liczba pracowników wyjeżdżających
2019/2020	30W (25)	50	1	5
2020/2021	10 (8)	20	3	2

2021/2022	21 (17)	41	1	5
2022/2023	23 (20)	24		2
2023/2024	21 (18)	32		8

(*) - w nawiasach podano liczbę studentów wyjeżdżających z kierunku architektura

W latach 2019-2024 z WA na uczelnie zagraniczne w ramach programu Erasmus+ wyjechało **105** studentów (w tym **88** studentów z kierunku architektura). z uczelni zagranicznych na WA przyjechało na studia **167** studentów, a na praktyki **5** studentów.

W przypadku kadry akademickiej w latach 2019-2024 z WA w celach dydaktycznych z programu Erasmus + na uczelnie zagraniczne wyjechało **22** pracowników. **(Zał. K7.4)**

Obecnie WA ma podpisanych **80** umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi (m.in. z Austrii, Belgii, Chorwacji, Czech, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Mołdawii, Portugalii, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Turcji i Włoch). Pełna lista znajduje się na stronie internetowej: <https://pb.edu.pl/bilateral-agreements-ka131/>

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

W ramach współpracy dydaktycznej i naukowej lub innych przedsięwzięć naukowych, w tym konferencji, WA odwiedziło ogółem 30 wykładowców z uczelni zagranicznych (dane za okres 2023 – 2024).

W ramach Politechnicznej Sieci VIA CARPATIA dr arch. Halyna Koznarska z Katedry Urbanistyki Instytutu Architektury Politechniki Lwowskiej przeprowadziła zajęcia podczas Seminarium dyplomowego magisterskiego oraz na wykładzie z przedmiotu Komunikacja (27-28.05.2024).

W latach 2021-2023 wspólne zajęcia prowadzono w ramach międzynarodowego projektu „CityGo - Challenge-Oriented Collaborative Online Communities in the Paradigm of Sustainable City” realizowanego przez międzynarodowe konsorcjum uczelni technicznych z udziałem WA.

W 2021 roku, w ramach dorocznego wydarzenia, organizowanego przez wydział, East Design Days, miał miejsce dedykowany wykład online znanej norweskiej architektki, Helen Siv Stangeland z firmy Helen&Hard (<https://helenhard.no/>), wykład dotyczył realizacji współczesnej architektury z drewna

Jednak większość wykładowców z zagranicy przeprowadziło na WA wykłady i seminaria naukowe o charakterze otwartym – dostępne dla całej społeczności studenckiej oraz kadry. Oto wybrane tytuły wystąpień: „Projektować czy hodować?” (prof. z Rensselaer Polytechnic Institute w Troy w USA; 22.11.2023), „Mechaniczne > Ciekłe > Biologiczne” (prof. z Rensselaer Polytechnic Institute w Troy w USA; 11.10.2024).

20 wykładowców z zagranicy zaprezentowało zagadnienia problemowe na organizowanej na WA konferencji międzynarodowej „DAR-e – Digital Architecture Research” (1-3.03.2023, <http://dare-conf.eu/index.php/details/programme>). Wybrane tytuły wystąpień: „Evaluating the Past, Predicting the Future” (prof. Wolfgang Dokonal z Politechniki w Graz w Austrii; 1.03.2023), „Smart Coat: Shape up or Ship out” (A. Ayaz Erdag z Middle East Technical University w Ankarze; 1.03.2023), „Exploring architects’ perspective on the digital world using PPT framework” (K. Slotina i E. Hjelseth z Norwegian Univ.of Science and Technology (NTNU) i Nordic Office of Architecture; 1.03.2023), „Exploring the Spatial Order of Future Digital Architecture” (Y. Zhao z Lancaster University, 1.03.2023), „A Scan-to-BIM Methodology for Digital Reconstruction of Timber Structures” (P.N. Panayiotou i O. Kontovourkis z University of Cyprus; 2.03.2023), „A parametric approach for utilizing local plant capital in vertical gardening initiatives” (T. Ampatzoglou z Technical University of Crete; 2.03.2023), „A Review on the Virtual Exhibitions in the Fields of Architecture and Design” (A. Çalışkan z Bahçeşehir University w Stambule; 2.03.2023), „Extended Reality as a participatory method to facilitate sustainable Urban

Regeneration strategies for Brownfields in South Indian cities” (A. Ravi Kumar z Politechniki Czeskiej w Pradze (ČVUT); 3.03.2023).

Ponadto w ramach stażu postdoktorskiego na WA w okresie od 01.11.2023 do 30.04.2024 wykład otwarty wygłosił Dr Yauhen Malikaŭ (= Яўген Малаікаў), stypendysta programu stypendialnego dla represjonowanych uczonych z Białorusi EU4Belarus-SALT – „Fellowships to Belarusian lecturers, scientists, and PhD students at EU higher education and research institutions”; 13.03.2024. Temat wystąpienia: „Zdobnictwo drewniane w tradycjach architektonicznych południowo-wschodniej Białorusi” (13.03.2024). Dr Yauhen Malikaŭ uczestniczył też w prowadzeniu zajęć projektowych.

W latach 2019-2024 w ramach programu Erasmus+ (w tym w ramach cyklicznego Erasmus+ International Staff Week) WA odwiedziło kilkunastu pracowników uczelni zagranicznych, którzy prowadzili zajęcia dydaktyczne oraz wygłosili wykłady otwarte. Przykładowe wystąpienie:

„Architecture and Technology” (dr Sofiane Bensehla z Universite 8 mai 1945 Guelma w Algierii; 05.12.2023).

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom (nie rzadziej niż raz na rok), z udziałem studentów zagranicznych, a wyniki ocen są analizowane i wykorzystywane w działaniach doskonalących. Zajęcia prowadzone w języku angielskim są hospitowane, co pozwala na wdrażanie ew. środków naprawczych. w ocenie okresowej pracowników są uwzględniane przedmioty prowadzone dla studentów z wymiany Erasmus+ oraz wyjazdy do uczelni partnerskich.

Prowadzona jest dyskusja nad sposobami usprawnienia wymiany międzynarodowej. Sporządzane są statystyki liczby osób wyjeżdżających i przyjeżdżających. Analizowany jest zakres i zasięg aktywności międzynarodowej, a zdobyte doświadczenia i kontakty pozwalają na podpisywanie umów o współpracy z nowymi ośrodkami akademickimi i nowymi krajami.

Podczas Erasmus Days Uczelnia upowszechnia rezultaty projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+. Na Wydziale prowadzone są spotkania informacyjne ze studentami, na których przedstawiane są dostępne możliwości wyjazdów na studia i praktyki zagraniczne oraz opinie wyjeżdżających.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

W lipcu 2024 r. na międzynarodowych szkołach letnich w Politechnice Białostockiej w ramach programu #BIP (Blended Intensive Programme) uczestnicy ścieżki „European Vernacular Construction in the Context of Wood and Environmental Sustainability” uczestniczyli wspólnie ze studentami i pracownikami WA we wspólnych warsztatach i innych aktywnościach edukacyjnych; w ramach realizowanego od 25.09.2023 a 13.10.2023 podobnego programu #BIP „Vernacular Construction in Europe and Environmental Sustainability” przeprowadzono wspólne z uczestnikami (w tym profesorami) zagranicznymi zajęcia zdalne.

Warto też zaznaczyć, że 28 czerwca 2024 r. Politechnika Białostocka utworzyła wraz z uczelniami partnerskimi z ośmiu krajów UE uniwersytet-konsorcjum Across – „European University for Cross-Border Knowledge Sharing” (Uniwersytety Europejskie to działanie zarządzane przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli; tu projekt zakłada realizację czterech dużych bloków zadaniowych, a Politechnika Białostocka jest liderem bloku Workpage 2 – Across Alliance borderless education, do którego należą działania zmierzające do stworzenia wspólnej oferty edukacyjnej Uniwersytetu Europejskiego Across)

Organizowana przez WA Międzynarodowa Konferencja Digital Architecture Research DARE spotkała się z zaangażowaniem kadry, dużą ilością ciekawych wydarzeń, ogromnym zainteresowaniem, w związku z czym będzie odbywać się cyklicznie, a kolejna edycja odbędzie się 06.2025 r.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

a) wsparcie materialne studentów

PB wspiera materialnie studentów w szerokim zakresie. Wydatkowanie środków finansowych przeznaczonych na działalność studentów i doktorantów reguluje Zarządzenie Nr 22/2021 Rektora PB (z póź. Zm.) **(Zał. K8.1a)**. Wsparcie materialne regulowane jest Regulaminem świadczeń dla studentów Politechniki Białostockiej Zarządzenie Nr 91/2024 Rektora PB **(Zał. K8.1b)**. w podziale środków funduszu stypendialnego zapewniony jest udział uczelnianych organów samorządu studentów (§3). Pełne informacje o wszystkich formach wsparcia dostępne są w przyjaznej dla studentów postaci na stronie internetowej PB w zakładce "Finanse i stypendia" (<https://pb.edu.pl/dssd/finanse-i-stypendia/>) oraz bezpośrednio u pracowników dziekanatu.

Najważniejsze formy wsparcia obejmują:

- stypendium rektora,
- stypendium socjalne,
- stypendium dla osób niepełnosprawnych,
- zapomogi.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach studentowi może zostać przyznane stypendium socjalne w zwiększonej wysokości, z czego w ostatnich latach korzysta zdecydowana większość studentów. Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń pomocy materialnej można wygenerować, po uprzednim wypełnieniu formularza elektronicznego, w systemie USOSweb. Studenci mogą również ubiegać się o stypendium ministra za znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe.

Ponadto, studenci mogą ubiegać się o zakwaterowanie (wraz z rodziną) w Domu Studenta PB. Szczegółowe zasady kwaterowania określa "Regulamin Domu Studenta PB" (Zarządzenie nr 97/2021 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 27 sierpnia 2021 roku; <https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=informacja&id=18840>) **(Zał. K8.1c)**. Studenci otrzymujący stypendium socjalne mogą uzyskać częściowe umorzenie opłat czesnego lub za powtarzane zajęcia. Na Politechnice Białostockiej działa również program „Akademiki za dobre wyniki” – to oferta dla maturzystów, ci którzy zdobyli najlepsze wyniki mają szansę na darmowy akademik przez rok.

Student, który nie ukończył 30 roku życia może ubiegać się o kredyt studencki na okres 6 lat. Natomiast doktorant, który nie ukończył 35 roku życia może ubiegać się o kredyt studencki na okres 4 lat. Warunki uzyskania kredytu są przedstawione na stronie <https://pb.edu.pl/dssd/finanse-i-stypendia/kredyty-studenckie/> (Zarządzenie nr 52/2001 Rektora PB z póź. zm.)

Student, który znalazł się w sytuacji uniemożliwiającej mu kontynuowanie studiów na zasadach ogólnych, może ubiegać się o indywidualną organizację studiów.

b) system wsparcia studentów z niepełnosprawnością

Pomocy osobom z niepełnosprawnościami udziela Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://pb.edu.pl/bon/studenci/>) oraz Opiekunowie Osób z Niepełnosprawnościami, działając na podstawie Regulaminu wspierania osób z niepełnosprawnościami w Politechnice Białostockiej.

Na stronach internetowych można uzyskać informacje odnośnie godzin konsultacji stacjonarnej, jak również możliwość kontaktu: telefonicznego, mailowego: <https://wa.pb.edu.pl/studenci/studenci-z-niepelnosprawnoscia/>

Zadaniem Opiekunów jest:

- Udzielanie porad osobom z niepełnosprawnościami w sprawach związanych z przebiegiem studiów.
- Pomoc doraźna w zakresie rozwiązywania problemów zgłaszanych przez osoby z niepełnosprawnościami.
- Udzielanie wsparcia pracownikom administracyjnym i dydaktycznym jednostki, pracującym z osobami z niepełnosprawnościami.
- Informowanie osób z niepełnosprawnościami o możliwościach uzyskiwania wsparcia ze strony Uczelni.
- Współpraca z Pełnomocnikiem ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami.
- Aktywizacja studentów z niepełnosprawnościami m.in. poprzez zachęcanie ich do udziału w różnych formach życia społeczności akademickiej Uczelni.

Studenci mogą też korzystać z pomocy pełnomocnika rektora PB ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://pb.edu.pl/pbdostepna/pb-dostepna/wsparcie-w-ramach-projektu/bon/>). Pełnomocnik podlega bezpośrednio Prorektorowi ds. Studenckich i działa w ramach Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które zajmuje się między innymi dostosowywaniem wewnętrznych procedur pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, likwidowaniem barier architektonicznych, komunikacyjnych i cyfrowych, wyposażeniem uczelnianej wypożyczalni sprzętu specjalistycznego, realizacją Pilotażowego Programu Profilaktyki Zdrowia Psychicznego na PB (projekt „PB Dostępna” <https://pb.edu.pl/pbdostepna/>), oraz aplikowaniem o projekty na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Studenci z niepełnosprawnościami (studenci I, II, stopnia oraz doktoranci) mogą uzyskać wsparcie w postaci m.in.: usług asystenta osoby z niepełnosprawnością, usług tłumacza języka migowego dla osób głuchych i niedosłyszących, dodatkowych zajęć dydaktycznych z języka obcego prowadzonych z uwzględnieniem specyficznych potrzeb wynikających z niepełnosprawności, alternatywnych form obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego dostosowanych do możliwości studenta z niepełnosprawnością, dodatkowych uzupełniających (wyrównawczych) zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem specyficznych potrzeb wynikających z niepełnosprawności, przystosowywania lub opracowania materiałów dydaktycznych i naukowych w formie spełniającej wymogi dostępności, udostępniania sprzętu i oprogramowania specjalistycznego wspomagającego proces dydaktyczny/naukowy, dostosowania formy weryfikacji wiedzy (egzaminów i zaliczeń) do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, finansowania zwiększonych z powodu niepełnosprawności kosztów udziału w krajowych i zagranicznych szkoleniach, konferencjach, zajęciach sportowych, obozach naukowo-sportowych, olimpiadach albo paraolimpiadach, w tym kosztów transportu i zakwaterowania, organizacji zajęć dydaktycznych w salach z zamontowanymi urządzeniami wspomagającymi słyszenie; udostępnienia rozwiązań technologicznych wspierających proces kształcenia, możliwości wnioskowania o zgodę na rejestrowanie zajęć dydaktycznych na własne potrzeby, możliwości otrzymywania od prowadzących zajęcia materiałów dydaktycznych w wersji dostosowanej do indywidualnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności. Osoby z niepełnosprawnością, które mają orzeczenie o stopniu niesprawności mogą ubiegać się o:

- stypendium;

- zwiększenia stypendium w przypadku uczestników szkół doktorskich;
- wsparcia finansowego w ramach programu Aktywny Samorząd prowadzonego przez PFRON;
- uzyskania darmowego dostępu do Akademickiej Biblioteki Cyfrowej.

Politechnika Białostocka modernizuje swoje obiekty i ich otoczenie pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Obiekty dydaktyczne i domy studenta są wyposażone w windy/podnośniki. Wydział dysponuje salami wykładowymi wyposażonymi we wzmacniacze pętli indukcyjnej wspomagające słyszenie. w czytelni Biblioteki PB oraz w Czytelni WA utworzono specjalne stanowisko wyposażone w oprogramowanie komputerowe ułatwiające dostęp do księgozbioru osobom z dysfunkcją wzroku.

c) wsparcie psychologiczne

Członkowie społeczności akademickiej mogą uzyskać bezpłatną pomoc psychologa, a w ramach Psychologicznego Punktu Wsparcia Konsultacyjnego oraz Psychologicznego Konsultanta Procesu Studiowania. Podmioty te świadczą bezpłatne usługi w zakresie poradnictwa psychologicznego studentom i pracownikom. Służą też pomocą studentom zagranicznym, porady udzielane są również w języku angielskim. Porady są anonimowe. Informacje dostępne są na stronie uczelni <https://pb.edu.pl/pomoc-psychologiczna/> oraz w dziekanacie WA.

d) wsparcie zawodowe

Doradztwo zawodowe dotyczące przyszłego lub obecnego życia zawodowego studentów i absolwentów realizowane przez Biuro Karier i Współpracy z Absolwentami PB. Biuro oferuje wsparcie w zakresie: konsultacji w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, symulacji rozmów kwalifikacyjnych, doradztwa kariery, badania predyspozycji zawodowych (testy kompetencyjne i umiejętności), organizuje Targi pracy oraz Targi praktyk i staży. Studenci z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z darmowej, anonimowej pomocy doradcy zawodowego, działającego przy Biurze ds Osób z niepełnosprawnościami), w ramach Punktu Wsparcia.

e) wsparcie studentów rozpoczynających naukę

Od roku akademickiego 2022/2023 realizowany jest na Politechnice Białostockiej projekt „Politechniczna Sieć VIA CARPATIA im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego”. w ramach obszaru KSZTAŁCENIE realizowane jest działanie WYRÓWNAĆ SZANSE. Celem działania „Wyrównać szanse” jest tworzenie dodatkowych zajęć wyrównawczych (nieobjętych programem studiów), jak też objęcie tym działaniem młodzieży najbardziej narażonej na skutki pandemii Covid-19, które szczególnie dotknęły uczniów z regionów Polski Wschodniej. Skutkować ma to zminimalizowaniem strat, jakie pandemia zrodziła wśród młodzieży kształcącej się w szkołach ponadpodstawowych. Semestralny kurs wyrównawczy to 30 dodatkowych godzin lekcyjnych, podczas których realizowany jest program będący uzupełnieniem wiedzy ze szkoły średniej oraz tej zdobywanej już w trakcie studiów. Program dostosowany jest każdorazowo do potrzeb studentów. Dla studentów I roku studiów I stopnia kierunku architektura realizowane były dotychczas następujące zajęcia: Mechanika budowli (semestr zimowy 2022/2023); Mechanika budowli + (semestr letni 2022/2023); Geometria wykreślna (semestr zimowy 2022/2023); Geometria wykreślna (semestr zimowy 2023/2024). w semestrze letnim 2024/2025 planowana jest kontynuacja dodatkowych zajęć z Geometrii wykreślanej. Warto dodać, że zajęcia wyrównawcze cieszą się dużym zainteresowaniem wśród studentów i roku. Mimo, iż nie są to zajęcia obowiązkowe uczestniczy w nich ponad 80% wszystkich studentów.

W projekcie „Akcja – Integracja” w ramach programu „Welcome to Poland” (realizacja od 1 maja 2022 roku – 30 kwietnia 2023 roku) dla studentów zagranicznych zrealizowano cykl warsztatów i szkoleń oraz działań o charakterze integracyjnym w grupach międzynarodowych (między innymi: 2 warsztatów języka polskiego, 4 szkoleń z podstaw pierwszej pomocy). Realizacja Projektu miała na celu podniesienie poziomu postrzegania Politechniki Białostockiej i Białegostoku przez studentów

zagranicznych jako miejsca przyjaznego obcokrajowcom (działanie „Welcome to Podlasie”), wzrost poczucia bezpieczeństwa (działanie „Be safe in Białystok”), poszerzenie wiedzy o języku, kulturze i historii Polski, zwiększenie tolerancji i zrozumienia innych kultur oraz integracji w grupie studentów zagranicznych, a także integracji ze społecznością Uczelni i miasta.

W ramach działań zarówno WA, jak i uczelni, corocznie odbywają się dodatkowe Wydziałowe wydarzenia integrujące studentów pierwszego semestru organizowane przez Samorząd Studentów PB. Ten dzień jest dniem wolnym od zajęć dydaktycznych dla studentów i semestru studiów stacjonarnych i stopnia. Zajęcia z tego dnia podlegają odpracowaniu w innym terminie ustalonym przez prowadzącego w porozumieniu ze studentami. W ramach Dni Wydziału Samorząd Studentów WA zorganizował wykłady branżowe, warsztaty i spotkania ze specjalistami.

Corocznie organizowane są spotkania studentów i semestru z Prodziekanem ds. Studenckich i Kształcenia, podczas których omawiany jest proces dydaktyczny oraz System Zapewniania Jakości Kształcenia. Podobne spotkania organizuje Wydziałowa Rada Samorządu Studentów

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

a) wsparcie ze strony opiekunów dydaktycznych

Studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia otrzymują stałe wsparcie ze strony opiekunów dydaktycznych w procesie uczenia się zgodnie z aktualnym Regulaminem Studiów PB” § 11 będącym przedmiotem uchwały Nr 335/XXIX/XVI/2023 Senatu PB z dnia 6 kwietnia 2023 r., w szczególności pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z procesem kształcenia, wyborem specjalności, ścieżki dydaktycznej czy zagadnień dotyczących zapisów Regulaminu Studiów. Nauczyciele pełniący funkcję opiekuna dydaktycznego roku studiów mają obowiązek ustalenia dodatkowej 1 godziny konsultacji w tygodniu.

Wykaz nauczycieli będących opiekunami poszczególnych roczników studiów znajduje się na stronie: <https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/opiekunowie-dydaktyczni/>

b) wsparcie ze strony nauczycieli akademickich oraz prodziekana ds. studenckich i kształcenia

Nauczyciele akademicy mają obowiązek ustalania na studiach stacjonarnych co najmniej 4 godzin konsultacji tygodniowo - w przypadku prowadzenia w danym semestrze co najmniej 9 godzin zajęć dydaktycznych w tygodniu lub co najmniej 2 godzin konsultacji tygodniowo, w przypadku prowadzenia w danym semestrze do 8 godzin zajęć dydaktycznych w tygodniu. Informacje o godzinach konsultacji nauczycieli akademickich są umieszczone na stronie internetowej wydziałów oraz na drzwiach ich pokoi. Kontrolę nad obecnością nauczycieli na konsultacjach sprawują kierownicy katedr oraz dziekan. Dodatkowo prodziekan ds. studenckich i kształcenia ma wyznaczone godziny dyżurów przeznaczonych dla studentów potrzebujących różnego rodzaju wsparcia.

c) wsparcie ze strony pracowników dziekanatu

Studenci mogą liczyć na pomoc i kompetentną obsługę przez personel dziekanatu. Godziny obsługi studentów przez Dziekanaty podane są na drzwiach Dziekanatu oraz na stronie internetowej: <https://wa.pb.edu.pl/studenci/diekanat/>

Dodatkowym kanałem ułatwiającym komunikowanie się Dziekanatu ze studentami jest poczta elektroniczna, telefon, system USOS oraz MS Teams. Na stronach przedstawiony jest również skład osobowy, zakres spraw obsługiwanych przez danego pracownika oraz numery telefonów.

d) wsparcie studentów ze strony pracowników Biblioteki

Pracownicy Biblioteki WA PB corocznie przeprowadzają obowiązkowe szkolenia biblioteczne dla studentów i semestru. w trakcie realizacji kształcenia na odległość, pracownicy Biblioteki WA PB pełnią dyżury telefoniczne i mailowe, aby studenci mieli możliwość: założenia konta bibliotecznego drogą mailową, zamawiania skanów materiałów bibliotecznych (fragmentów książek, artykułów

z czasopism), uzyskania pomocy w zakresie doboru literatury, dostępu do zasobów elektronicznych oraz zgłaszania publikacji do Bazy Wiedzy PB.

8.3. Formy wsparcia:

a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Uczelnia wspiera studentów w inicjatywach związanych z ich mobilnością. Na PB istnieje kilka programów wymiany studentów (<https://pb.edu.pl/studenci/wymiana-studencka/>). Studenci w ramach programu MOSTECH (<https://pb.edu.pl/studenci/wymiana-studencka/program-mostech/>) mogą odbyć część studiów poza uczelnią macierzystą. Program skierowany jest do studentów 5 i 6 semestru studiów pierwszego stopnia oraz do studentów 1 i 2 semestru studiów drugiego stopnia. Ponadto planowana jest intensywna mobilność krajowa studentów i pracowników PB w ramach podpisanego w dn. 11.04.2022 porozumienia o utworzeniu Politechnicznej Sieci VIA CARPATIA im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego przez trzy uczelnie: Politechnikę Białostocką, Politechnikę Lubelską i Politechnikę Rzeszowską. WA planuje udział we wspólnych pracach badawczych, organizację wyjazdów studyjnych i zajęć otwartych, (<https://pb.edu.pl/2022/04/11/politechnika-bialostocka-w-politechnicznej-sieci-via-carpattia-im-prezydenta-rp-lecha-kaczynskiego/>). Politechnika Białostocka koordynuje działania w obszarze kształcenia skoncentrowanego m.in. na utworzeniu międzyuczelnianego systemu wymiany zasobów, organizacji wizyt studyjnych studentów i nauczycieli w uczelniach partnerskich, wspieranie działalności kół naukowych i zacieśnianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. w ramach mobilności międzynarodowej studenci pierwszego i drugiego stopnia mogą ubiegać się o wyjazd zagraniczny na studia w ramach programów Erasmus+ oraz CEEPUS. Programy ten oferują również możliwość odbycia praktyk studenckich i absolwenckich w uczelniach i firmach zagranicznych. Za realizację programu odpowiada Dział Mobilności i Obsługi Umów Międzynarodowych (<https://pb.edu.pl/bwm/program-erasmus/>;) jak również koordynator wydziałowy. Największą popularnością cieszą się wyjazdy w ramach programu Erasmus+ (na semestr lub rok do zagranicznej uczelni oferowane w kilkudziesięciu krajach oraz praktyki w ramach programu Erasmus+. w organizacji wyjazdów pomaga koordynator wydziałowy WA programu Erasmus+. Wyjeżdżający studenci otrzymują stypendium, którego stawki ustala Dział Mobilności i Obsługi Umów Międzynarodowych. Co roku Biuro organizuje dni informacyjne Erasmus+ Days dla studentów o rekrutacji oraz wydaje publikacje promujące program. Ponadto, studenci biorą udział wykładach prowadzonych przez naukowców przyjeżdżających z zagranicy promujących współpracę dydaktyczną i naukową.

b) prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Studenci kierunku architektura mają możliwość prowadzenia działalności naukowej. Studenci studiów drugiego stopnia na II i III semestrze uczestniczą w Seminarium dyplomowym magisterskim, którego celem jest zapoznanie studentów z wymaganiami metodyki i metodologii pracy naukowej. Jednym z efektów uczenia się osiągniętych w procesie dyplomowania jest umiejętność samodzielnej pracy (również naukowej w przypadku studiów drugiego stopnia). Kompetencje w zakresie pracy naukowej studenci mogą również pozyskiwać w ramach działalności w kołach naukowych.

Planowany jest rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów. Dotyczy to dalszego zwiększania finansowania projektów studenckich kół naukowych (ze środków wydziału oraz sponsorów, a także w ramach programów MNiSW). Rozszerzona zostanie także oferta wydziału dotycząca zatrudniania studentów przez przedsiębiorców w ramach płatnych staży i praktyk zawodowych. Aktywność naukowa studentów znajduje instytucjonalne wsparcie wydziału w postaci tworzenia korzystnych warunków do rozwoju kół naukowych. Koła naukowe działające na WA umożliwiają studentom pogłębienie wiedzy i zdobycie doświadczenia poprzez realizację innowacyjnych projektów. Członkowie kół naukowych mogą aktywnie uczestniczyć w środowisku naukowym oraz w propagowaniu wiedzy i nauki poprzez realizowanie zagadnień naukowych oraz

prezentowanie ich na seminariach i konferencjach. Na WA działa siedem kół naukowych SKN Forma; SKN Koło-Miasta; SKN Zielona Architektura; SKN Ciemnia; Międzywydziałowe SKN CAVE; SKN WARSZTAT; SKN mała ARCHITEKTURA, do których należą studenci różnych kierunków studiów. Zasady funkcjonowania kół naukowych określa Zarządzenie nr 1002/2019 Rektora PB z póź. zm. w sprawie zasad powoływania, funkcjonowania i rozwiązywania uczelnianych organizacji studenckich w Politechnice Białostockiej ([Zarządzenie-nr-1002-tekst-ujedn.pdf \(pb.edu.pl\)](https://pb.edu.pl/cssdr/samorzad-i-uczelniarne-organizacje-studenckie/kola-naukowe-pb/)). Wszystkie informacje związane z kołami naukowymi, organizacjami, obowiązującymi zarządzeniami znajdują się na stronie: <https://pb.edu.pl/cssdr/samorzad-i-uczelniarne-organizacje-studenckie/kola-naukowe-pb/>.

Wszystkim studentom działającym w kołach naukowych Wydział Architektury zapewnia możliwość prowadzenia badań, prezentacji wyników, finansuje nowatorskie projekty oraz wyjazdy na konferencje i konkursy krajowe oraz międzynarodowe już od pierwszego roku studiów.

c) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

W PB funkcjonuje Biuro Karier i Współpracy z Absolwentami PB (BKiWzA). Zadaniem Biura jest pomoc studentom w zdobywaniu doświadczenia, poszukiwaniu odpowiednich praktyk zawodowych, jak też ułatwienie przejścia z okresu nauki do etapu poszukiwania pracy oraz wsparcie rozwoju zawodowego absolwentów PB. Biuro organizuje m.in. Targi Pracy odbywające się corocznie w ostatnim tygodniu października oraz Targi Pracy i Staży, które mają miejsce na przełomie marca i kwietnia. Celem tych działań jest zgromadzenie w jednym miejscu najatrakcyjniejszych pracodawców oraz kilku tysięcy młodych specjalistów wchodzących na rynek pracy, tak, aby ułatwić absolwentom znalezienie pracy a pracodawcom znalezienie pracowników, stażystów i praktykantów. Wydawany jest też „Niezbędnik Studenta”, w którym pracodawcy zamieszczają informacje o swoich firmach. Studenci oraz absolwenci kierunku Architektura, mogą skorzystać z pomocy doradcy zawodowego. BKiWzA oferuje doradztwo kariery oraz przeprowadza testy badania predyspozycji zawodowych. Każdy chętny może skonsultować swoje dokumenty kwalifikacyjne oraz przeprowadzić symulacje rozmów kwalifikacyjnych. Na swoim portalu internetowym BKiWzA oferuje wyszukiwarkę aktualnych ofert pracy, staży oraz praktyk. BKiWzA organizuje też szkolenia i warsztaty rozwijające najbardziej pożądane na rynku pracy kompetencje. Wydział Architektury pozostaje w ciągłym kontakcie z Podlaską Okręgową Izbą Architektów RP współpracując w zakresie zapewnienia praktyk zawodowych dla studentów wydziału. Praktyki zawodowe są pierwszym etapem wchodzenia na rynek pracy w zawodzie architekta.

d) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

Politechnika Białostocka ma bardzo dobrą bazę sportową, usytuowaną w kampusie uczelnianym. Większość zajęć sportowych odbywa się w Akademickim Centrum Sportu (ACS). Hala ACS jest obiektem dwukondygnacyjnym o łącznej powierzchni użytkowej 3987 m². Studenci mogą tam korzystać m.in. z: siłowni (226 m²), sali sportów walki (271 m²), sali tenisa stołowego (216 m²), sali aerobiku (213 m²), sali gier zespołowych (z pełnym wyposażeniem) o łącznej powierzchni 968 m², na której można prowadzić zajęcia m.in. z siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej, futsalu, badmintonu, tenisa ziemnego. Oprócz hali ACS Politechnika ma nowoczesną siłownię w budynku Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. W czerwcu 2024 oddano do użytkowania kompleks kortów i boisk na terenie Politechniki Białostockiej. Powstał ORLIK z ruchomymi trybunami, boiska do siatkówki, wielofunkcyjne boisko kalisteniczne, korty do tenisa i pierwsze w Polsce korty do squasha na świeżym powietrzu, oraz boiska do gry w siatkówkę plażową, w piłkę ręczną, koszykówkę.

W obiektach sportowych Politechniki odbywają się programowe zajęcia z wychowania fizycznego, gdzie student ma możliwość wyboru obiektu i rodzaju zajęć w ramach istniejącej bazy. Studenci mają możliwość rozwijania umiejętności sportowych w takich dyscyplinach jak siatkówka, koszykówka, piłka nożna boiskowa i halowa, lekka atletyka, ergometr wioślarski, judo, tenis stołowy, badminton, trójbój siłowy, kolarstwo górskie. **Dobrą praktyką** jest stały dostęp do wody pitnej na terenie obiektów sportowych z dystrybutorów. We wszystkich obiektach sportowych organizowane są

ponadto zajęcia fakultatywne z różnych form aktywności fizycznej, na które mogą zapisać się wszyscy studenci Politechniki Białostockiej studiów stacjonarnych oraz nauczyciele akademicy.

W Uczelni bardzo prężnie działa Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego (AZS). AZS sprawuje opiekę nad przedstawicielami różnych dyscyplin sportu. Trenowani przez nauczycieli SWFiS zawodnicy – studenci Politechniki Białostockiej osiągają bardzo wysokie wyniki oraz zdobywają medale na Akademickich Mistrzostwach Polski jak również Podlaskiej Akademickiej Lidze Międzyuczelnianej, zarówno w kategoriach drużynowych jak i indywidualnych. Największymi sukcesami pochwalić się mogą zawodnicy sekcji lekkiej atletyki oraz futsalu. Trzy złote medale oraz pięć srebrnych jest zasługą zawodników KU AZS lekkiej atletyki. Trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej AMP zdobyli zawodnicy KU AZS futsalu. Młociarz, multimedalista olimpijski Wojciech Nowicki jest Honorowym Ambasadorem Politechniki Białostockiej.

Uczelnia wspiera również sportowe, artystyczne oraz organizacyjne aktywności studentów. Na terenie kampusu Politechniki Białostockiej działają następujące agendy studenckie: Chór PB, Klub wysokogórski GRAN, Sekcja jeździecka PB, Studencka Agencja Fotograficzna, Studencki Klub Krótkofalowców SP4YPB, Klub Studencki GWINT, Sekcje AZS.

PB wraz z WA umożliwia studentom rozwój kompetencji społecznych, poprzez włączanie się w np. działalność charytatywną i organizacyjną wydarzeń, np. „Pola Nadziei”, „Wampiriada”, „Szlachetna paczka”. Studenci aktywnie uczestniczą w organizacji takich wydarzeń jak: Dzień liczby Pi, Náboj, Podlaskie Dni Matematyki, Dzień Informatyka, BiałJam, Dżemik, EastRobo, Dziewczyny na Politechnikę, Politechnika Dzieciom.

Samorząd Studentów ma możliwość organizowania takich studenckich imprez kulturalnych jak „Zeruwka”, Juwenalia, szkolenia dla studentów, Dzień kampusu.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Uczelnia motywuje studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i działalności naukowej oraz wspiera, również finansowo, studentów wybitnych. Informacje dotyczące różnych form dofinansowania studentów znajdują się na stronie PB (<https://pb.edu.pl/cssdr/finanse-i-stypendia/>) oraz bezpośrednio u pracowników dziekanatu.

Najlepsi studenci mogą m.in. ubiegać się o stypendium Rektora. Mogą również wnioskować o stypendium MNiSW (z tzw. środków zewnętrznych), które jest świadczeniem pieniężnym dla studentów wyróżniających się osiągnięciami naukowymi i aktywnością naukową (patrz 8.1.a). Szczególnie uzdolniony i wyróżniający się student może także ubiegać się o indywidualny program studiów, w tym plan studiów (zgodnie z Regulaminem Studiów PB” § 8 będącym przedmiotem uchwały nr 335/XXIX/XVI/2023 Senatu PB z dnia 6 kwietnia 2023 r.). Utalentowanym i efektywnie działającym grupom młodzieży udzielane jest wsparcie finansowe w ramach programu stypendialnego Odkrywcy Diamentów (<https://odkrywcydiamentow.com.pl/>).

WA umożliwia udział i aktywnie wspiera organizację konkursów projektowych w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w których studenci zdobywają nagrody pieniężne i rzeczowe jak również doświadczenie projektowe.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wszystkie dostępne informacje o systemie wsparcia studentów zawarte są na ogólnodostępnych stronach PB oraz stronach wydziałów, do których linki zostały przedstawione w większości w poprzednich rozdziałach, w szczególności:

- wsparcie materialne studentów (patrz 8.1.a),
- wsparcie studentów z niepełnosprawnością (patrz 8.1.b),

- wsparcie psychologiczne (patrz 8.1.c),
- wsparcie studentów rozpoczynających naukę (patrz 8.1.e),
- wsparcie studentów ze strony doradcy zawodowego (patrz 8.1.d),
- wsparcie studentów rozpoczynających naukę (patrz 8.1.e),
- wsparcie studentów ze strony opiekunów dydaktycznych (patrz 8.2.a),
- wsparcie studentów ze strony nauczycieli akademickich oraz prodziekana ds. studenckich i kształcenia (patrz 8.2.b),
- wsparcie studentów ze strony pracowników dziekanatu (patrz 8.2.c),
- wsparcie studentów ze strony pracowników biblioteki: <https://biblioteka.pb.edu.pl/jak-korzystac/zapisy/>.
- formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów (patrz punkt 8.3.a),

Informacja: wsparcie studentów w uczestniczeniu w życiu kulturalnym, społecznym, w korzystaniu z aktywności artystycznych i sportowych:

- <https://pb.edu.pl/po-zajeciach/> - informacje o życiu kulturalnym i sportowym studentów, m.in. o możliwości zapisu do różnych sekcji sportowych, jak również o studenckim klubie Gwint.
- <https://pb.edu.pl/sspb/projekty/> - informacje o działaniach, które są organizowane przez Samorząd Studentów, m.in. Zeruwka, Juwenalia, szkolenia dla studentów, Dzień kampusu, Politechnika Dzieciom.
- <https://pb.edu.pl/swfis/plan-treningowy-sekcji-ku-azs/> - harmonogram treningów Klubu Uczelnianego AZS PB.

Ponadto, o wszystkich ważnych terminach m.in. terminie składania wniosków stypendialnych, wysyłane są informacje mailowe z poziomu dziekanatu oraz zamieszczane są informacje na stronie wydziałowej i na profilu FB.

Podstawowe informacje o formach wsparcia przekazywane są studentom i semestru na spotkaniu prodziekana ds. studenckich i kształcenia oraz z Wydziałowej Rady Samorządu Studentów, aby każdy student rozpoczynający kształcenie miał świadomość zakresu wsparcia oferowanego na PB.

8.6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność

Procedura rejestrowania skarg i wniosków jest realizowana w oparciu o art. 254 KPA. Dokumentacja jest przechowywana w dziekanacie wydziału administrującego aktualnie kierunek. Każda sprawa jest rejestrowana w spisie spraw zgodnie z instrukcją kancelaryjną. Na początku każdego roku kalendarzowego, przedstawia się rektorowi zestawienie z liczby i sposobu załatwienia skarg i wniosków z ostatniego roku.

Skargi i wnioski studentów dotyczące procesu kształcenia oraz spraw studenckich wpływają pośrednio (poprzez opiekuna roku lub przedstawiciela Wydziałowej Rady Samorządu Studentów) lub bezpośrednio do prodziekana ds. studenckich i kształcenia. Zazwyczaj w pierwszym etapie przeprowadzane są rozmowy, które w większości przypadków są wystarczające do satysfakcjonującego rozstrzygnięcia dla wszystkich stron.

Pośrednim sposobem zgłaszania skarg są anonimowe komentarze studentów wpisywane w semestralnych ankietach dotyczących przedmiotów i prowadzących zajęcia. Władze Wydziału po zakończeniu ankietyzacji analizują wyniki ankiet i komentarze oraz w razie potrzeby podejmują interwencje.

Dziekani Wydziałów oraz prodziekani ds. studenckich i kształcenia są w stałym kontakcie z WRSS i na bieżąco reagują na zgłaszane problemy. Od wielu lat nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku

architektura są bardzo dobrze oceniani przez studentów. Większość wyników to oceny bardzo dobre i dobre.

8.7. Zakres, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

PB korzysta ze zintegrowanego systemu informatycznego USOS oraz jego modułów dostępnych z poziomu nauczycieli oraz studentów tj. USOSweb oraz APD. USOSweb udostępnia studentom m.in. przegląd ocen i zaliczeń, składanie podań, wypełnianie ankiet dotyczących procesu dydaktycznego, składanie wniosków stypendialnych, informacje o płatnościach oraz umożliwia komunikację z uczestnikami tych samych zajęć i prowadzącymi. Nauczycielom akademickim serwis umożliwia m.in. obsługę wyników przeprowadzanych sprawdzianów, wystawianie ocen i zaliczeń, wypełnianie protokołów do zajęć, wysyłanie wiadomości do uczestników zajęć. Moduł APD umożliwia zarządzanie procesem dyplomowania (m.in. wprowadzanie prac dyplomowych oraz recenzji, planowanie terminów obron). Dziekanat WA otwarty jest w godzinach od 13.00 do 15.00 (poniedziałek, czwartek), od 9.00 do 11.00 (wtorek) od 14.00 do 15.00 (środa). Godziny obsługi studentów podane są na drzwiach Dziekanatu oraz na stronie internetowej Wydziału <https://wa.pb.edu.pl/studenci/dziekanat/>. Na stronie Dziekanatu podany jest skład osobowy, zakres spraw obsługiwanych przez danego pracownika numery telefonów oraz adresy mailowe. Dodatkowym kanałem przesyłania informacji jest system USOS.

Kadra administracyjna do obsługi studentów składa się z bardzo kompetentnych osób, posiadających wykształcenie wyższe, z biegłą obsługą komputerów oraz w sposób komunikatywny posługujących się językiem angielskim. Wszelkie sprawy załatwiane są zwykle na bieżąco, zarówno w sposób tradycyjny, szczególnie te wymagające bezpośredniego kontaktu oraz z wykorzystaniem telefonów, poczty elektronicznej i MS Teams. Pracownicy są bardzo zaangażowani w pracę i elastycznie podchodzą do wyznaczonych godzin obsługi interesantów. Dowodem na wysoką jakość obsługi są bardzo pozytywne opinie studentów, wyrażane formalnie w ankietach studenckich. Pracownicy administracyjni podnoszą swoje kwalifikacje poprzez liczne szkolenia organizowane w ramach PB jak też przez zewnętrzne instytucje.

8.8. Działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,

Studenci przechodzą szkolenia z bezpieczeństwa i higieny pracy prowadzone przez inspektora BHP na pierwszym roku studiów. Na PB działa Komisja BHP, której zadaniem jest dokonywanie przeglądu warunków pracy i dokonywanie okresowej oceny stanu BHP. Uczelnia podpisała list intencyjny z Państwową Inspekcją Pracy w Białymstoku, której celem jest promowanie bezpieczeństwa pracy przez spotkania i konferencje.

Na stronie <https://pb.edu.pl/uczelnia/o-uczelni/struktura/komisje-i-zespoly/> można znaleźć informacje dotyczące Komisji Antymobbingowej, Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich PB, Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów, Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, Rzeczników Dyscyplinarnych do spraw Nauczycieli Akademickich PB, Rzeczników Dyscyplinarnych do spraw Studentów i Doktorantów PB.

Zarządzeniem Nr 2/2022 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 4 stycznia 2022 roku (<https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=informacja&id=19201>) (Zał. K8.8) powołano Pełnomocnika do spraw równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji oraz Zespół do spraw planu na rzecz równouprawnienia płci w Politechnice Białostockiej

W przypadku zaistnienia sytuacji zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji czy przemocy wobec studentów będą reagowały odpowiednie organy w oparciu o właściwy dla nich regulamin.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Wydziałowa Rada Samorządu Studentów (WRSS) reprezentuje przed władzami WA interesy studentów oraz broni ich praw. Zadaniem Rady Samorządu Studentów WA jest także udział w rozpatrywaniu wniosków i przyznawaniu stypendiów socjalnych, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium rektora oraz zapomóg losowych (zgodnie z Regulaminem świadczeń dla studentów i doktorantów PB). Studenci z Wydziałowej Rady są członkami Rady Wydziału WA dzięki czemu uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących Wydziału w tym ustalaniu harmonogramu roku akademickiego. Informacje o działalności Samorządu Studentów WA znajdują się na stronie: <https://www.facebook.com/WRSSWAPB> i <https://wa.pb.edu.pl/studenci/samorzad-studencki-wa/>, natomiast informacja o działalności Samorządu Studentów PB na stronie: <https://pb.edu.pl/sspb/>.

Przedstawiciele studentów mają istotny wpływ na realizację procesu kształcenia i jego doskonalenie poprzez czynne uczestniczenie w pracach UKdsJK oraz WKdsJK. Studenci mają możliwość wyrażenia opinii na temat sposobu realizacji przedmiotu w anonimowej ankiecie dostępnej w systemie USOS. Wyniki ankiet są uwzględniane w okresowej ocenie nauczycieli (punkty za działalność dydaktyczno-organizacyjną). Jedno z pytań w ankiecie USOS dotyczy oceny pracy administracji. Wyniki ankiet są analizowane przez nauczycieli i stanowią bodziec do ewentualnej korekty metod kształcenia i oceny efektów uczenia się oraz przyczyniają się do cyklicznych zmian w programach studiów. Samorząd organizuje również szkolenia z praw i obowiązków studentów. Uczelnia zapewnia pomieszczenia i warunki do jego funkcjonowania. Szczegółowe zasady przeprowadzania w PB ankiet studenckich określa Zarządzenie nr 66/2024 Rektora PB z dn. 26.08.2024 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu określającego tryb i zasady przeprowadzania ankiety dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę prowadzącą zajęcia oraz przetwarzania zebranych danych” (**Zał. K4.4a**).

WA wspiera również rozwój i ofertę kół naukowych, m.in. poprzez udostępnianie dostępnej infrastruktury naukowo-dydaktycznej, zapewnienie obsługi administracyjnej, pomoc w organizowaniu konkursów oraz imprez. Bardzo mile widziane są wszelkie inicjatywy tworzenia nowych kół, którym oferowana jest pomoc.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Monitorowanie i ocenę kadry wspierającej proces kształcenia reguluje „Regulaminu przeprowadzania ocen okresowych pracowników Politechniki Białostockiej niebędących nauczycielami akademickimi” (Zarządzenie Nr 111/2022 Rektora PB z dnia 5 grudnia 2022, **Zał. K.8.10a**). Ocena pracowników dokonywana jest raz na dwa lata i jej celem jest określenie poziomu kompetencji pracownika na zajmowanym stanowisku oraz identyfikacja potrzeb w zakresie dalszego rozwoju zawodowego.

Okresowa ocena nauczycieli akademickich przeprowadzana jest zgodnie z obowiązującym „Regulamin oceny nauczycieli akademickich Politechniki Białostockiej oraz oceny okresowej nauczycieli akademickich” określony Zarządzeniem nr 112/2022 Rektora PB z dnia 13 grudnia 2022 roku w sprawie Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Politechniki Białostockiej oraz oceny okresowej nauczycieli akademickich. Punkt II.9 parametrycznej oceny działalności dydaktyczno-organizacyjnej pracowników PB dotyczy uśrednionej oceny z ważnych ankiet studenckich i doktoranckich w ocenianym okresie, w której pracownik może uzyskać 5 lub 10 punktów. Nauczyciele z najlepszymi wynikami są wyróżniani przez władze Wydziału. z pracownikami

uzyskującymi niskie oceny przeprowadzane są rozmowy dyscyplinujące. w ocenie pracownika brane są także pod uwagę wyniki hospitacji. Zasady przeprowadzania hospitacji określa Zarządzenie nr 1229 z 2020 r. Rektora PB (**Zał. K8.10c**) . Hospitacje mogą być przeprowadzone w związku z realizacją działań systemowych (według planu hospitacji na dany semestr, określonego przez Dziekana) lub interwencyjnych. Hospitacje dotyczą wszystkich osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. w Zarządzeniu nr 1229 określono szczegółowy podział kompetencji i zakres odpowiedzialności osób biorących udział w procedurze hospitacji zajęć. z przebiegu hospitacji sporządzany jest protokół. Hospitujący jest zobowiązany do przedstawienia hospitowanemu protokołu hospitacji i omówienia z nim wniosków z przeprowadzonego działania. Wypełnione protokoły hospitacji, z zachowaniem poufności, przekazywane są Dziekanowi, który następnie przekazuje je WKdsJK. Komisja opracowuje wyniki hospitacji i przekazuje swoje opinie Dziekanowi. Wnioski i rekomendacje z analizy stanowią element corocznych raportów z oceny jakości kształcenia. Dziekan przedstawia zbiorcze wyniki hospitacji Radzie Wydziału. w terminie 30 dni od zakończenia semestru zbiorcze wyniki hospitacji przekazywane są prorektorowi ds. kształcenia i podlegają analizie przez Dział Jakości Kształcenia. Dokumenty są udostępnione do wglądu przewodniczącemu Wydziałowej Rady Samorządu Studentów. Wyniki hospitacji są brane pod uwagę we wspomnianej okresowej ocenie nauczycieli akademickich, podczas zmiany warunków ich zatrudnienia w Uczelni oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych.

Wsparcie studentów realizowane jest w sposób kompleksowy, systematyczny i dobrany do specyfiki uczenia się na kierunku. Stosowane są zróżnicowane metody, dostosowane również do potrzeb indywidualnych studentów, w dużej mierze oparte na relacji mistrz-uczeń charakterystycznej dla kierunków kształcących zdolności artystyczne. Na Wydziale Architektury oraz w Uczelni stosowane są zróżnicowane metody wsparcia studentów; uwzględniające system rozpatrywania podań i wniosków, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, wsparcia materialnego czy udziału studentów w procesach projakościowych. Informacje na ten temat są podawane w sposób przejrzysty we właściwych dokumentach Uczelni i Wydziału. Dzięki temu studenci mogą w pełni korzystać z kształcenia i przygotować się zarówno do wejścia na rynek pracy, jak i działalności naukowej. Przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy odbywa się w szczególności poprzez znaczny udział zajęć praktycznych, praktyk zawodowych oraz projekty realizowane przy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Studenci mają możliwość skorzystania z infrastruktury Wydziału również poza godzinami własnych zajęć po uzgodnieniu z prowadzącymi, dzięki czemu mogą systematycznie uczyć się w ramach pracy własnej przy wykorzystaniu specjalistycznego oprogramowania. Istnieje możliwość doboru miejsca praktyk z oferty Wydziału lub zaproponowanie własnego, co pozwala studentom na realizowanie się w tych aspektach, które uważają za najbardziej istotne dla swojej przyszłej pracy.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli akademickich, którzy w wyznaczonych godzinach pełnią dyżury w czasie konsultacji. Dużą rolę przy wspieraniu studentów w procesie uczenia się mają opiekunowie dydaktyczni przypisani do poszczególnych cykli kształcenia. Coraz większa grupa studentów decyduje się na wyjazdy do uczelni zagranicznych w ramach programu Erasmus+. Wydział wspiera studentów na każdym etapie tego przedsięwzięcia tzn. przy kontakcie i przygotowaniu dokumentów, podczas pobytu, jak i w ramach końcowego uzyskania zaliczeń i rozliczenia punktów ECTS.

W ramach odbywających się na Wydziale wykładów otwartych prowadzonych przez zaproszonych gości, którymi są ważne postacie przyszłego zróżnicowanego środowiska zawodowego (architekci, urbaniści, twórcy animacji, artyści itp.) studenci mają możliwość zapoznania się z ogromnym spektrum możliwości realizacji swojej przyszłej drogi zawodowej.

Motywacją dla studentów jest możliwość rozwoju zainteresowań w różnorodnych kołach naukowych. Na Wydziale funkcjonuje aż siedem zróżnicowanych kół, a do najczęściej wybieranych przez studentów kierunku należą: SKN mała-ARCHITEKTURA (od 2018) które prowadzi badania dotyczące roli i potrzeb dzieci w przestrzeni miejskiej, a także metod edukacji architektonicznej, w tym

kształtowania przestrzeni, ładu przestrzennego i estetyki wśród dzieci i młodzieży, SKN Koło-Miasta (od 2008) zajmujące się urbanistyką oraz przekształcaniami miast oraz innych aspektów doświadczania przestrzeni SKN FORMA (od 2009) – obejmujące działania w obszarze sztuk wizualnych i działań przestrzennych; SKN CAVE (od 2013) – działania w przestrzeni wirtualnej z wykorzystaniem aparatury i oprogramowania AuReLa. Wydział wspiera inicjatywy naukowe zarówno materialnie, jak i merytorycznie czy organizacyjnie, częściowo współfinansując wyjazdy naukowe i artystyczne oraz wspomagając przy nawiązywaniu współpracy studenckiej, również zagranicznej. Studenci mają też możliwość prezentacji swoich prac etapowych i semestralnych w konkursach i wystawach, co jest wspierane przez Uczelnię i motywuje do dalszych twórczych działań. Istotną rolę odgrywa postawa wykładowców oraz władz Wydziału, którzy podczas zajęć oraz spotkań ze studentami zachęcają do udziału w konkursach oraz podejmowania dodatkowych inicjatyw naukowo-artystycznych, również poprzez prezentowanie własnej działalności i osiągnięć. Znacząca jest również prezentacja projektów studenckich podczas "Dni otwartych" Politechniki Białostockiej oraz podczas Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki.

Istotnym elementem motywacyjnym studentów do systematycznej i rzetelnej pracy w celu osiągnięcia lepszych wyników w nauce jest system stypendiów naukowych. Najlepsi studenci otrzymują wsparcie finansowe będące formą nagrody za dobre wyniki w nauce, systematyczną pracę oraz działania ponadprogramowe. System świadczeń socjalnych także stanowi stosowny czynnik motywujący i wspierający studentów w procesie kształcenia. Od 2017 roku działa Program stypendiów pomostowych oferowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa skierowany do maturzystów, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w 2017 roku, a ich rodzice pracowali w PGR.

Pracownicy dziekanatu służą wszelką pomocą studentom zgłaszającym swoje problemy. Dziekan i Prodzienkani są dostępni w ramach wyznaczonych godzin przyjęć. Studenci mogą liczyć na życzliwość i kompetentne załatwianie spraw.

Dobłą praktyką w procesie kształcenia architektów jest udział studentów w konkursach krajowych (w tym lokalnych) i międzynarodowych. Kadra Wydziału doceniając rolę takiego sposobu zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji, zachęca studentów do udziału, wspiera i służy pomocą przy opracowaniu koncepcji i prezentacji. Efektem tych wspólnych działań są nagrody i wyróżnienia zdobywane przez studentów WA.

W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami funkcjonuje pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych, istnieje też możliwość ubiegania się o dodatkową pomoc techniczną, asystenta, tłumacza języka migowego czy indywidualną organizację studiów. Przy Uczelni funkcjonuje również Psychologiczny Punkt Konsultacyjny w którym studenci mogą uzyskać specjalistyczną pomoc. Na szczególną uwagę zasługuje wsparcie oferowane studentom z zagranicy podejmującym studia w Polsce oraz studentom z programu Erasmus+. Studenci z wymiany pozostają pod okiem opiekuna, który ma za zadanie pomagać im w rozwiązywaniu problemów i odnalezieniu się w kraju. Ponadto, na początku każdego semestru organizowane są spotkania z policją, strażą pożarną, koordynatorami oraz pracownikami Działów Współpracy Międzynarodowej dotyczące bezpieczeństwa, polskiej kultury oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych (z uwzględnieniem dyskryminacji na tle ksenofobicznym). Odbývają się również warsztaty integracyjne i kulturowe dla studentów obcokrajowców, studentów z Polski oraz pracowników, które poruszają problem różnic kulturowych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

W roku akademickim 2023/24 został uchwalony nowy regulamin Stypendium Rektora dla najlepszych studentów, który uwzględnia, docenia i nagradza sukcesy naukowe i artystyczne studentów kierunku architektura.

Uczelnia w szerokim zakresie wspiera działalność kół naukowych. Studenci w nich działający otrzymują wsparcie organizacyjne, merytoryczne oraz finansowe. Praca w kołach naukowych daje

unikalną możliwość realizacji projektów oraz uczestnictwo w międzynarodowej rywalizacji z zespołami z całego świata. Dziekan WA corocznie wspiera finansowo potrzeby kół naukowych oraz istotne wydarzenia z życia społeczności akademickiej.

Dobłą praktyką na WA jest tworzenie przestrzeni dedykowanych studentom, tak jak: pokój wyciszenia (sala 150), przestrzeń przeznaczona do pracy między zajęciami (Hala WA) oraz możliwość realizowania wydruków na terenie wydziału.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Podstawowym ogólnodostępnym źródłem informacji publicznej w PB jest portal Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) dostępny pod adresem <https://bip.pb.edu.pl>, w którym udostępniane są wszystkie programy studiów, informacje o strukturze uczelni, wewnętrznych aktach prawnych, zasadach rekrutacji, sprawozdaniach, sprawach studenckich, etc. Ważną rolę w komunikacji ze wszystkimi grupami odbiorców pełni strona internetowa uczelni (<https://pb.edu.pl>) oraz Wydziału Architektury (<https://wa.pb.edu.pl/>), wspierane przez m.in. konta na portalach społecznościowych (<https://www.facebook.com/politechnikabialostocka>, <https://www.facebook.com/wydzial.architektury.pb>).

Strona internetowa Uczelni oraz wydziału, w stopce mają zamieszczone linki do stron z informacjami o wsparciu: Opiekunowie Osób z Niepełnosprawnościami, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Wsparcie psychologiczne, Pełnomocnik ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji.

Udostępnianie pełnej i aktualnej informacji o ofercie dydaktycznej związanej z kierunkiem architektura, programach studiów i zasadach rekrutacji umieszczone są na stronach internetowych wydziału architektury (<https://wa.pb.edu.pl/kandydaci/>). Część informacji o ofercie dydaktycznej związanej z akredytowanym kierunkiem jest umieszczona na stronie głównej Politechniki Białostockiej (<https://pb.edu.pl/kandydaci/rekrutacja-studia-1-i-2-stopnia/kierunki-studiow/>).

Informacje o specjalnościach, profilu dyplomowania i programach specjalności są dostępne na stronie wydziału architektury (<https://wa.pb.edu.pl/kandydaci/kierunki-studiow/>). Dodatkowo, przed podjęciem decyzji o wyborze specjalności i ścieżki dydaktycznej, jest organizowane spotkanie informacyjne dla wszystkich studentów danego semestru, na którym nauczyciele akademicy przedstawiają informacje o wszystkich specjalnościach i ścieżkach dyplomowania znajdujących się w ofercie dydaktycznej WA.

Wszelkie informacje związane z procesem dydaktycznym na WA zawarte są na stronie wydziału <https://wa.pb.edu.pl/studenci/>. Struktura serwisu składa się z następujących elementów:

1. Dziekanat – godziny otwarcia, kontakty, informacje dziekanatu, wzory podań, sprawy socjalne, informacje o akademikach, przewodnik dla studentów i roku, etc. (<https://wa.pb.edu.pl/studenci/dziekanat/>).
2. Organizacja toku studiów (<https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/>) gdzie można znaleźć szczegółowe informacje, m.in.:
 - Program studiów - wykaz zajęć na poszczególnych semestrach wraz z kierunkowymi efektami uczenia się;
 - Rozkłady zajęć - pliki z aktualnymi rozkładami zajęć;
 - Harmonogram roku akademickiego;

- Regulamin studiów;
- Prace i egzaminy dyplomowe - dokumenty związane z realizacją prac, informacje o egzaminach, ogłoszenia konkursowe, itp.;
- Konsultacje - terminy i miejsce konsultacji z nauczycielami;
- Samorząd studencki – strona <https://www.facebook.com/WRSSWAPB> prowadzona przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów.
- Koła naukowe – informacje kontaktowe do kół naukowych.
- Formularze i dokumenty - zbiór użytecznych dla studentów i pracowników formularzy.
- ICT i oprogramowanie – informacje o sposobie, zakresie i dostępności oprogramowania do użytku studentów
- Osoby z niepełnosprawnością – podstawowe informacje i kontakt do wydziałowego opiekuna ds. osób z niepełnosprawnościami.

PB wdrożyła system USOS (<https://usosweb.pb.edu.pl>) do elektronicznej obsługi i dokumentacji procesu dydaktycznego. System jest wykorzystywany m.in. do udostępniania rozkładów zajęć, wprowadzania ocen, kart przedmiotów wraz z kryteriami zaliczeń, składania wniosków stypendialnych oraz kontaktu ze studentami.

Na stronie WA w zakładce Współpraca (<https://wa.pb.edu.pl/wspolpraca/>) zawarte są informacje o aktualnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym m.in. z firmami i szkołami. Dostępna jest m.in. lista firm oraz opis wspólnych działań. Dodatkowym działaniem Politechniki Białostockiej jest aktywny udział w Podlaskim Festiwalu Nauki i Sztuki (<https://podlaskifestiwal.pl/>), w ramach którego organizowane są liczne wykłady, pokazy, ćwiczenia, wycieczki, demonstracje.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Wymagania egzaminacyjne, warunki uzyskiwania zaliczeń oraz metod weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się dla każdego przedmiotu i jego formy są dostępne w systemie USOS (<https://usosweb.pb.edu.pl/>). Nauczyciele akademicki przedstawiają studentom wymagane w tym zakresie informacje również na pierwszych zajęciach w semestrze.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Na Uczelni został opracowany ujednolicony system zapisu informacji, co pozwala na łatwiejsze wyszukiwanie informacji wszystkim interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym. WA prowadzi FB, aktualne informacje w mediach społecznościowych. Na PB posiadamy bazę danych, która służy do udostępniania i archiwizowania działalności naukowej pracowników uczelni, w tym wydziału - Baza Wiedzy (<https://bazawiedzy.pb.edu.pl/>). Uczelnia posiada system elektronicznego zarządzania dokumentacją, TETA która umożliwia szybszy i efektywniejszy sposób przepływu dokumentacji. Jest to szczególnie wartościowe dla WA, który znajduje się poza kampusem PB.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

System Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK) w PB funkcjonuje od 2012 roku. Modernizacja SZJK nastąpiła w 2024 roku. Reguluje go Uchwała nr 432/XXXVI/XVI/2024 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 15 lutego 2024 roku w sprawie oceny funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2023 roku (**Zał. K10.1a**) oraz Zarządzenie Nr 36/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 12 kwietnia 2024 roku w sprawie wprowadzenia w życie „Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej” (**Zał. K10.1b**). Wykaz najważniejszych dokumentów związanych z jakością kształcenia w Politechnice Białostockiej jest dostępny na stronie: <https://pb.edu.pl/djk/system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia-w-pb/> oraz <https://pb.edu.pl/djk/akty-prawne/>.

Celem SZJK jest doskonalenie systemu kształcenia studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. System ten opiera się na planowaniu zadań, ich realizacji, analizie informacji zwrotnych, wdrażaniu działań naprawczych i promowaniu dobrych praktyk. Podnoszenie jakości kształcenia jest procesem ciągłym, dlatego SZJK obejmuje cały proces kształcenia i dotyczy wszystkich aspektów mających wpływ na jego właściwą realizację.

Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem SZJK sprawuje rektor. Strukturę organizacyjną Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na poziomie Uczelni w PB tworzą: Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKdsJK), powołana przez rektora (**Zał. K10.1c**) oraz Dział Jakości Kształcenia (DJK), które podlegają bezpośrednio prorektorowi ds. kształcenia (**Zał. K10.1d**). Ponadto w PB funkcjonują, powołane Zarządzeniem nr 93/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 3 października 2024 roku, (**Zał. K10.1c**) zespół ds. studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, zespół ds. studiów podyplomowych, Komisja ds. Jakości Kształcenia Szkoły Doktorskiej Politechniki Białostockiej oraz Komisja ds. Programów Kształcenia Szkoły Doktorskiej Politechniki Białostockiej.

UKdsJK współtworzą przedstawiciele wydziałów, centrów dydaktycznych i jednostek administracji uczelnianej oraz studenci. Do głównych zadań UKdsJK należy monitorowanie i doskonalenie Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK) poprzez: inicjowanie formalnych zmian w prawie uczelnianym, opiniowanie programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, opiniowanie programów studiów podyplomowych, ustalanie zasad i częstotliwości podejmowanych działań oraz sposobu ich wykorzystania dla poprawy jakości kształcenia, opiniowanie pod względem formalnym raportów samooceny kierunków studiów opracowanych na żądanie instytucji kontrolujących, opiniowanie propozycji wydziałów w zakresie poddania się ewaluacji jakości kształcenia przez instytucję zewnętrzną, formułowanie wniosków dotyczących wyników oceny przez zewnętrzne instytucje kontrolujące, formułowanie wniosków z analizy arkuszy ewaluacyjnych wypełnianych przez dziekanów, współpracę z dziekanami wydziałów, kierownikiem Studium Języków Obcych, kierownikiem Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz z właściwymi komisjami ds. Jakości Kształcenia, współpracę z Senacką Komisją ds. Studenckich i Kształcenia w sprawach dotyczących jakości kształcenia

Na PB dziekan wydziału, administracyjnie prowadzącego kierunek, odpowiada za jakość kształcenia. w ramach wydziałów funkcjonują, powoływane przez dziekanów, Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK), których przewodniczącymi powołuje prorektor ds. kształcenia na wniosek dziekana (**Zał. K10.1e**). Dziekan tworzy zespoły zadaniowe wspomagające pracę WKdsJK, w których skład wchodzi nauczyciele akademicki oraz przedstawiciele Wydziałowej Rady Samorządu Studentów. Aktualnie na WA działa WKdsJK oraz zespoły: zespół ds. akredytacji laboratoriów i pracowni specjalistycznych, zespół ds. oceny programów studiów, zespół ds. oceny prac dyplomowych, zespół ds. uruchomienia nowego kierunku studiów, zespół ds. badania opinii

pracodawców dotyczących programów studiów oraz osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się (<https://wa.pb.edu.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/>). Zadania i kompetencje zespołów określa dziekan.

Do zakresu działania WKdsJK należy: opiniowanie nowo projektowanych oraz modernizowanych programów studiów, opiniowanie merytoryczne obsady kadrowej poszczególnych kierunków studiów, analiza ankiet studenckich dotyczących oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, ocena i okresowe przeglądy warunków i sposobów zaliczania przedmiotów oraz weryfikacji osiągania założonych efektów uczenia się, okresowe przeglądy i ocena prac dyplomowych pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz poszanowania praw autorskich, inicjowanie działań promujących „dobrą dydaktykę” oraz działań naprawczych, sporządzanie raportów z realizacji zadań Komisji, oraz przedstawianie ich dziekanowi i Działowi Jakości Kształcenia, sporządzenie raportu końcowego z rocznej działalności Komisji, przekazywanego dziekanowi i prorektorowi ds. kształcenia. Harmonogram zadań Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia określa prorektor ds. kształcenia.

W zakresie infrastruktury dydaktycznej i bazy socjalnej za warunki realizacji kształcenia odpowiadają w ramach swoich kompetencji dziekan wydziału, Kanclerz, Dyrektor Biblioteki Politechniki Białostockiej oraz kierownik Uczelnianego Centrum Informatycznego Politechniki Białostockiej, a także kierownicy Studium Języków Obcych oraz Wychowania Fizycznego i Sportu.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

W PB projektowanie i zatwierdzanie programów studiów odbywa się zgodnie z:

- Uchwałą Nr 161/XVII/XVI/2022 Senatu PB z dnia 20 stycznia 2022 roku w sprawie określenia wytycznych w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać programy studiów na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich w Politechnice Białostockiej (**Zał. K10.2a**),
- Zarządzeniem nr 10/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 12 lutego 2024 roku w sprawie wprowadzenia w życie Procedur projektowania, ustalania, monitoringu i zmiany programów studiów oraz tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w Politechnice Białostockiej (**Zał. K10.2b**).

Dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów:

- Procedury dotyczące wprowadzania zmian w dokumentacji programu studiów reguluje Zarządzenie Nr 10/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 12 lutego 2024 roku w sprawie wprowadzenia w życie Procedur projektowania, ustalania, monitoringu i zmiany programów studiów oraz tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w Politechnice Białostockiej,
- Wszystkie zmiany powodujące zmianę programu studiów ustala Senat. w celu ustalenia zmian w programie studiów, dziekan składa dokumentację dotyczącą zmian w programie studiów wraz z pismem przewodnim i uzasadnieniem wprowadzenia zmian, do prorektora ds. kształcenia nie później niż siedem miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia nowego cyklu kształcenia.
- Zmiany w programach studiów zatwierdza Senat nie później niż cztery miesiące przed planowanym terminem rozpoczęcia kształcenia i są one wprowadzane z początkiem nowego

cyklu kształcenia. Wycofanie programu studiów dokonywane jest w oparciu o art. 56 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”.

- Dziekan wydziału składa wniosek do prorektora ds. kształcenia o zaprzestaniu prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w terminie dwóch tygodni od dnia zaistnienia tych okoliczności.

Zasady szczegółowe

Projektowanie nowych programów studiów odbywa się zgodnie z procedurą ustalania nowego programu studiów (Zarządzenie nr 10/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 12 lutego 2024 roku) (**Zał. K10.2b**). Zgodnie z nim dziekan składa pełną dokumentację programu studiów wraz z załącznikami i pismem przewodnim do prorektora ds. kształcenia, nie później niż: siedem miesięcy przed planowanym terminem uruchomienia kształcenia w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscypliny, w której Uczelnia posiada kategorię naukową A+, a albo B+ (art. 53 ust. 7 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) lub dziesięć miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia kształcenia w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscypliny, w której Uczelnia posiada kategorię naukową B lub C. Prorektor ds. kształcenia kieruje dokumentację nowego programu studiów do weryfikacji pod względem formalnym do Działu Jakości Kształcenia, który weryfikuje program studiów, w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami oraz prawidłowości sformułowań i kompletności, w terminie nie krótszym niż 5 dni i nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania dokumentów. Prorektor ds. kształcenia po pozytywnej weryfikacji przez Dział, kieruje program studiów wraz z załącznikami, za pośrednictwem Działu, do zespołu ds. studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Członkowie Zespołu w terminie 14 dni od dnia otrzymania programu studiów, za pośrednictwem Działu, przedstawiają w formie pisemnej swoje sugestie do programu Prezydium Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Prezydium Komisji, po zapoznaniu się z sugestiami członków Zespołu, sporządza protokół z posiedzenia w sprawie kompletności i prawidłowości opracowania programu studiów i podejmuje decyzję o skierowaniu programu studiów pod obrady Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Po pozytywnym zaopiniowaniu programu studiów przez Komisję i naniesieniu ewentualnych poprawek, dziekan składa, za pośrednictwem prorektora ds. kształcenia, wniosek na Senat o ustalenie programu studiów wraz z dokumentacją programu studiów (1 egzemplarz w wersji papierowej oraz wersję elektroniczną) i opinią Komisji. Do wniosku dołącza się dokumenty wskazane w § 1 ust. 3 zarządzenia. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów, a Rektor wydaje zarządzenie w sprawie utworzenia studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia.

Programy studiów realizowane w PB podlegają procedurom monitorowania. System monitorowania programów studiów, prowadzonych w Uczelni, obejmuje ocenę procesu kształcenia oraz weryfikację efektów uczenia się. w ramach monitoringu ciągłego po zakończeniu semestru na zebraniach zespołów nauczycieli prowadzących przedmioty omawiane są proponowane zmiany w kartach przedmiotów i w zasadach zaliczania, z uwzględnieniem wyników hospitacji i ankietyzacji zajęć. Po zakończeniu semestru każdy nauczyciel dokonuje samooceny realizowanych zajęć, a koordynatorzy poszczególnych przedmiotów przedstawiają na zebraniach katedr ocenę osiągniętych efektów. Kierownicy katedr przekazują dziekanowi sprawozdania z zakresu oceny osiągniętych efektów uczenia się, które stanowią podstawę doskonalenia programu studiów. Sprawozdania sporządzone

przez kierowników podlegają szczegółowej analizie WKdsJK, natomiast wnioski z tej analizy przekazywane są prorektorowi ds. kształcenia.

Monitoring cykliczny (o charakterze okresowym) odbywa się nie częściej, niż co 2 lata i nie rzadziej, niż co 4 lata. Dziekan podejmuje decyzję o rozpoczęciu kompleksowej oceny danego programu studiów oraz powołuje zespół oceniający, składający się z przedstawicieli nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w ramach danego programu studiów. O rozpoczęciu procedury, dziekan informuje pisemnie prorektora ds. kształcenia nie później niż 7 dni od dnia powołania zespołu. Prorektor ds. kształcenia może podjąć z własnej inicjatywy decyzję o rozpoczęciu kompleksowej oceny danego programu studiów informując o tym dziekana. Przewodniczący zespołu oceniającego wysyła informację o rozpoczęciu procedury monitoringu do nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w ramach danego programu studiów oraz Samorządu Studenckiego, z jednoczesną prośbą o zgłaszanie uwag/wniosków do programu studiów. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia udostępnia zespołowi oceniającemu, celem wykorzystania w procesie monitorowania: sprawozdania komisji ds. badania opinii pracodawców dotyczących programów studiów oraz osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się, opinie absolwentów o przydatności nabytych, jak i brakujących elementów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w danym programie studiów uzyskane na podstawie ankiet przeprowadzonych bezpośrednio po ukończeniu studiów, po dwóch latach i po dziewięciu latach, otrzymanych z Biura Karier i Współpracy z Absolwentami Politechniki Białostockiej. Zespół oceniający opracowuje raport końcowy z monitoringu ze wskazaniem konieczności lub braku konieczności przeprowadzenia modernizacji programu studiów. Przewodniczący zespołu przekazuje raport dziekanowi, kierownikom jednostek ogólnouczelnianych realizujących zajęcia w ramach danego programu studiów oraz prorektorowi ds. kształcenia. Po uzyskaniu opinii Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Samorządu Studenckiego, dziekan podejmuje decyzję w zakresie modernizacji programu studiów i przekazuje ją prorektorowi ds. kształcenia nie później niż 30 dni od zakończenia monitoringu.

W celu ustalenia zmian w programie studiów, dziekan składa dokumentację do prorektora ds. kształcenia, który kieruje ją do weryfikacji pod względem formalnym do Działu Jakości Kształcenia. Po pozytywnej weryfikacji prorektor ds. kształcenia kieruje, za pośrednictwem Działu Jakości Kształcenia, wniosek do Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która przedstawia swoją opinię Prezydium Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Prezydium podejmuje decyzję o skierowaniu programu studiów pod obrady Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia lub w przypadku konieczności dokonania poprawy, informuje o tym prorektora ds. kształcenia, który zwraca program studiów wraz z załącznikami dziekanowi. Poprawiony komplet dokumentów dziekan składa do prorektora ds. kształcenia, który kieruje go bezpośrednio do Komisji ds. Jakości Kształcenia. Po pozytywnym zaopiniowaniu programu studiów przez Komisję i naniesieniu ewentualnych poprawek, dziekan składa, za pośrednictwem prorektora ds. kształcenia, wniosek na Senat o ustalenie zmian w programie studiów. Prorektor ds. kształcenia może, na uzasadniony wniosek Dziekana i po zaopiniowaniu przez Dział Jakości Kształcenia, dokonać korekty kart przedmiotów i planu studiów w zakresie niestanowiącym programu studiów. Zmiany te mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia i są udostępniane na stronie internetowej Wydziału przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą. Podczas prac nad zmianami w programie uwzględniane są opinie absolwentów (opis w punkcie 10.3).

Wszystkie programy studiów są udostępniane w BIP na stronie PB (<https://bip.pb.edu.pl/>) w zakładce "Programy studiów" lub też na stronie: <https://wa.pb.edu.pl/studenci/organizacja-toku-studiow/programy-studiow>. Karty aktualnie realizowanych przedmiotów, wraz z kryteriami zaliczeń, dostępne są dla studentów w systemie USOS.

10.3. Sposób i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywane w tych procesach

System monitorowania programów studiów prowadzonych w PB, zgodnie z Zarządzeniem nr 10/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 12 lutego 2024 roku w sprawie wprowadzenia w życie Procedur projektowania, ustalania, monitoringu i zmiany programów studiów oraz tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w Politechnice Białostockiej, wraz z załącznikami (**Zał. K10.2b**) (<https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=informacja&id=21265>), obejmuje ocenę procesu kształcenia oraz weryfikację efektów uczenia się.

Programy studiów podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu w ramach monitorowania ciągłego i cyklicznego, obejmującego ocenę procesu kształcenia oraz weryfikację efektów uczenia się, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ocenie podlega też system ECTS oraz treści programowe. Ma to na celu zarówno doskonalenie programów studiów pod kątem osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się, jak również zwiększenia potencjału absolwenta na rynku pracy poprzez weryfikację efektów uczenia się, przeprowadzaną na podstawie analizy ankiet absolwentów oraz opinii pracodawców, dotyczących programów studiów oraz osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 52/2023 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 25 kwietnia 2023 roku w sprawie ustalenia „Zasad monitorowania karier zawodowych absolwentów Politechniki Białostockiej” (**Zał. K10.3a**), Politechnika Białostocka monitoruje losy zawodowe absolwentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych w Uczelni, w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Monitoring karier zawodowych absolwentów Politechniki Białostockiej realizowany jest przez Biuro Karier i Współpracy z Absolwentami Politechniki Białostockiej (BKiwZA), poprzez dobrowolne badania ankietowe absolwentów, przeprowadzone bezpośrednio po ukończeniu studiów, po dwóch latach i po dziewięciu latach od ukończenia studiów. Badania odbywają się poprzez wypełnianie przez absolwentów ankiet online na zaproszenie BKiwZA, umieszczanych na stronie internetowej BKiwZA: <https://biurokarier.pb.edu.pl/>. Następnie, opracowane zbiorcze wyniki badań karier zawodowych absolwentów, są przekazywane prorektorowi właściwemu ds. studenckich, prorektorowi właściwemu ds. kształcenia, Działowi Jakości Kształcenia, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz dziekanom wydziałów.

Absolwent w ankiecie proszony jest o ocenę jakości kształcenia w PB oraz o informację, jak ukształtowała się jego sytuacja zawodowa po studiach. Uzyskiwana informacja wskazuje, czy programy i formy uczenia się, realizowane przez Uczelnię, w satysfakcjonującym stopniu przygotowały go do wejścia na rynek pracy oraz jak w przyszłości Uczelnia może pomóc w rozwoju zawodowym, np. proponując odpowiednie tematy szkoleń i warsztatów. Wyniki ankiet absolwentów są brane pod uwagę przy modyfikacji programu studiów. Zebrane wyniki są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i uwzględniane przy monitoringu cyklicznym programu kształcenia. w monitoringu tym bierze się również pod uwagę analizy potrzeb rynku pracy oraz opinie pracodawców dotyczące zarówno programów studiów, jak i kompetencji zatrudnianych absolwentów. w ten sposób program jest ciągle dostosowywany do potrzeb rynku pracy. Raport

z badania dostarcza też informacji jakie są słabe i mocne strony oferty edukacyjnej. Opisane działania pozwalają efektywnie organizować proces doskonalenia programów kształcenia w zakresie weryfikacji osiągania założonych efektów uczenia się, metod weryfikacji tych efektów oraz weryfikacji liczby punktów ECTS. Na tej podstawie dokonywane są korekty w kartach przedmiotów.

Pierwszą formą monitoringu ciągłego są zebrania odbywające się na początku każdego semestru w katedrach oraz zespołach nauczycieli prowadzących dany przedmiot. Ich celem jest podsumowanie wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Omawiane są proponowane zmiany w sylabusach (w zakresie aktualizacji literatury) oraz zasadach zaliczania i sposobu oceniania, z uwzględnieniem ankiet studenckich i wyników hospitacji.

Co najmniej raz w roku odbywa się posiedzenie Rady Wydziału dotyczące dydaktyki i oceny jakości kształcenia na Wydziale. Wnioski z systematycznej oceny programów studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tych programów, jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dla danego przedmiotu następuje na wielu poziomach. w pierwszej kolejności oceny w zakresie efektów przedmiotowych dokonuje prowadzący zajęcia. Znając rozkład ocen we wszystkich grupach zajęciowych, koordynator w ramach procedury monitoringu ciągłego, może proponować zmiany w karcie przedmiotu (treści programowe, efekty przedmiotowe, wymiar godzinowy, nakład pracy studenta, etc.) oraz m.in. proponować inne umiejscowienie w planie studiów, modyfikację treści w przedmiotach realizowanych na wcześniejszych semestrach.

Najlepszym sposobem oceny osiągnięcia efektów uczenia się są opinie absolwentów (szczególnie po paru latach od ukończenia studiów) oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Dobre relacje z firmami zatrudniającymi absolwentów i ich opinie są od wielu lat kluczowe z punktu widzenia władz Wydziału administracyjnie prowadzącego kierunek architektura. Dlatego też, przedstawiciele firm są zapraszani do zespołów modernizujących programy studiów, aby proponować kierunki rozwoju, zgodne z oczekiwaniami rynku pracy.

Bardzo ważną rolę w procesie osiągania efektów uczenia się odgrywają przeprowadzane regularne hospitacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzane na wszystkich kierunkach studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia, według wydziałowego planu hospitacji określonego przez dziekana na dany semestr roku akademickiego. Zasady przeprowadzania hospitacji określa Zarządzenie Rektora PB nr 1229 z dnia 17.12.2020 r. (**Załącznik K10.4a**) w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w PB (<https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=informacja&id=18010>). Na podstawie arkusza hospitacji zajęć dydaktycznych, dziekan uwzględnia te wyniki w okresowej ocenie nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych.

Innym czynnikiem wpływającym pozytywnie na osiąganie efektów uczenia się na odpowiednim poziomie są dobrej jakości materiały dydaktyczne, które są oceniane w ramach akredytacji ćwiczeń laboratoryjnych i pracowni specjalistycznych. Zasady te określa Zarządzenie nr 1046 Rektora PB z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury obowiązkowej akredytacji ćwiczeń laboratoryjnych oraz pracowni specjalistycznych realizowanych w PB (<https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=informacja&id=16594>) (**Załącznik K10.4b**). Wykaz przedmiotów objętych procedurą akredytacyjną jest dostępny na stronie WA - <https://wa.pb.edu.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/akredytacja-laboratoriow/>.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

W systematycznej ocenie i modernizacji programów studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni. Doskonalenie i realizacja programu studiów jest związana ze współpracą Wydziału Architektury z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Na Wydziale Architektury działa Rada Rozwoju. Misją Rady jest powiązanie bieżących działań i zamierzeń Wydziału ze strategią działania innowacyjnych podmiotów gospodarczych regionu poprzez współpracę w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy środowiskami nauki i biznesu oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw związanych z organizacją przedsięwzięć. Wydział Architektury ściśle współpracuje z Podlaską Okręgową Izbą Architektów, Stowarzyszeniem Architektów Polskich Oddział Białystok oraz urzędami miast i gmin. Przedstawiciele tych organów współpracują z Wydziałem między innymi w zakresie doskonalenia programów studiów, w procesie definiowania efektów uczenia się oraz sylwetki absolwenta. Wspierają Wydział w dostosowywaniu oferty edukacyjnej do aktualnych potrzeb rynku pracy. w zakresie dydaktycznym ich udział i wpływ to:

- współtworzenie i opiniowanie programów studiów, w tym stałe konsultacje w zakresie ich treści;
- współtworzenie i opiniowanie sylwetki absolwenta;
- wsparcie zwiększenia prowadzenia zajęć przez specjalistów z danej dziedziny, włączenia do dydaktyki uprawnionych projektantów o dużej wiedzy praktycznej;
- współpraca w zakresie tworzenia listy tematów prac inżynierskich i magisterskich;
- pomoc w zakresie organizacji praktyk i staży dla studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału;
- wspólne opracowywanie materiałów dydaktycznych, wykorzystujących „dobre praktyki” z działalności gospodarczej przedsiębiorców z regionu.

Przedstawiciele studentów czynnie uczestniczą w realizacji wszystkich zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia, mając w ten sposób wpływ na realizację procesu kształcenia. Każdy ze studentów ma możliwość wyrażenia opinii na temat realizowanego przedmiotu i kierunku studiów w anonimowej ankiecie dostępnej w systemie USOS. Reguluje to „Regulamin określający tryb i zasady przeprowadzania ankiety na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich i studiach podyplomowych dotyczącej warunków studiowania oraz wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę prowadzącą zajęcia a także opracowywania zebranych danych” (Zarządzenie nr 66/2024 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 26 sierpnia 2024 roku) (<https://bip.pb.edu.pl/index.php?event=informacja&id=21497>) (Zał. K10.5a).

Z podsumowania wyników ankiet sporządzane jest sprawozdanie. Wyniki ankiet analizowane są zarówno przez władze uczelni, wydziału, jak i samych nauczycieli. w odpowiednim zakresie udostępniane są również WRSS. Uzyskane wyniki stanowią bodziec do ewentualnej korekty metod kształcenia i oceny efektów uczenia się oraz przyczyniają się do cyklicznych zmian w programach studiów. Stanowią także jeden z elementów obowiązkowej okresowej oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem.

Zasady uwzględniania wyników ankiet studenckich w ocenach okresowych nauczycieli akademickich są opisane w Zarządzeniu nr 112/2022 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 13 grudnia 2022 roku w sprawie Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Politechniki Białostockiej oraz oceny okresowej nauczycieli akademickich (Zał. K10.5b).

Studenci/Doktoranci PB są również członkami wielu komisji/zespołów/gremiów opiniujących i zatwierdzających zarówno system zarządzania jakością kształcenia jak i programy studiów, tj.

Senatu, Senackiej Komisji ds. Studenckich i Kształcenia, Rady Wydziału WA i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Procedura zatwierdzania programów studiów nakłada uzyskanie pozytywnej opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów. Rada jest informowana o wynikach ankiet studenckich oraz o podejmowanych działaniach wynikających z ich analizy.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu studiów na ocenianym kierunku

Ostatnia ocena Polskiej Komisji Akredytacyjnej miała miejsce w 2018 roku i zakończyła się oceną pozytywną. Zawarte w raporcie zalecenia zostały bezzwłocznie uwzględnione. Sugestie Zespołu Oceniającego przekazywane w czasie kontroli zostały przedstawione na forum Rady Wydziału, w ramach WKdsJK oraz na spotkaniu z pracownikami WA. Zastosowanie się do nich pozwoliło na udoskonalenie procesu kształcenia oraz na lepsze przygotowanie się do akredytacji na innych kierunkach realizowanych na WA.

WA posiada również na kierunku architektura akredytację KAUT na okres 27.04.2024 -26.04.2029 (Załącznik K1.1.b i Załącznik K1.1c), <https://wa.pb.edu.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/akredytacja-kierunkow-studiow/>, nadaną przez Komisję Akredytacyjną Uczelni Technicznych, której uzyskanie było możliwe dzięki spełnieniu określonych warunków podnoszących jakość kształcenia.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czyniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Atrakcyjny 2-stopniowy program studiów, dostosowany do potrzeb rynku pracy. 2. Dobrze przygotowana kadra, zarówno dydaktycznie, jak i naukowo (wskaźnik dostępności dydaktycznej poniżej 13) oraz duże doświadczenie praktyczne i pozauczelniane pracowników. 3. Bardzo dobra współpraca z firmami z branż związanych z kierunkiem studiów (głównie z regionu). 4. Nowoczesne pracownie komputerowe oraz ich dostępność dla studentów. 5. Szerokie możliwości rozwijania zainteresowań studentów w ramach kół naukowych.	Słabe strony 1. Nadmierne obciążenie wewnątrzuczelniane, zburokratyzowanie procesu dydaktycznego. 2. Niskie nakłady na infrastrukturę dydaktyczną. 3. Częste zmiany form dokumentacji procesu dydaktycznego.
Czyniki zewnętrzne	Szanse 1. Intensywny rozwój współpracy z organami samorządowymi i instytucjami regionu przy realizacji projektów 2. Możliwość doskonalenia infrastruktury badawczej, dydaktycznej dzięki programom UE. 3. Priorytetowe traktowanie zagadnień zrównoważonego rozwoju w polityce naukowej i gospodarczej państwa i UE. 4. Rosnące zainteresowanie znaczących firm regionu współpracą z Wydziałem Architektury. 5. Wzrost zainteresowania komercjalizacją prac prowadzonych przez Wydział Architektury oraz wdrożeń o zasięgu krajowym i międzynarodowym.	Zagrożenia 1. Nadmierne zburokratyzowanie procesu kształcenia pochłaniające czas pracowników, który mógłby być wykorzystany na inne zadania. 2. Brak stabilności prawa związanego ze szkolnictwem wyższym. 3. Mała atrakcyjność rynku pracy w regionie w porównaniu z innymi regionami kraju oraz zagranicą. 4. Brak panelu dyscypliny architektura i urbanistyka w konkursach NCN. 5. Brak przypisania dyscypliny do czasopisma „Architecturae et Artibus”, wydawanego przez WA, w którym studenci mają możliwość umieszczania publikacji naukowych.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	88	83
	II	79	72
	III	67	82
	IV	76	75
II stopnia	I	84	59
	II	1	3
Razem:		395	374

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

I stopnia	2021	105	84
	2022	88	73
	2023	86	60
II stopnia	2021	69	71
	2022	71	61
	2023	65	59

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	studia i stopnia: 8 semestrów/240/2850
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2850
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	zajęcia kontaktowe – 160,6 zajęcia praktyczne – 190,8
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	145

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	122
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	40
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁵	5 tygodni – praktyki warsztatowe 1 semestr – praktyki zawodowe
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	studia II stopnia: 3 semestry/90ECTS/1050

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1050
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	kontaktowe – 46,8 praktyczne – 74,4
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	80
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	55
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	2
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁷	2 TYGODNIE
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	0
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
elementy projektowania 1	W+P	75	6
mechanika budowli 1	W+C	30	2
budownictwo ogólne i materiałoznawstwo 1	WE+C	30	2
historia architektury powszechnej 1	WE	30	2
ergonomia	WE	15	1
technologia informacyjna w architekturze	PS	45	3
elementy projektowania 2	P	75	5
mechanika budowli 2	W+C	30	2
budownictwo ogólne i materiałoznawstwo 2	WE+P	30	2
historia architektury powszechnej 2	WE+C	45	3
plastyka 2 – rysunek architektoniczny	PS	45	3
projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo 1	P	45	3

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

projektowanie architektoniczne 1- <i>mieszkalnictwo jednorodzinne</i>	W+P	90	6
projektowanie architektoniczne 2- <i>rekreacja</i>	P	75	5
elementy urbanistyczne	P	75	5
konstrukcje budowlane 1- <i>drewniane i murowe</i>	W+C	30	2
budownictwo ogólne i materiałoznawstwo 3	WE+C	30	2
historia architektury polskiej 1	WE+C	45	3
historia architektury współczesnej	W	30	2
projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo 2	P	45	3
projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1 – <i>mieszkalnictwo wielorodzinne</i>	W+P	135	7
projektowanie architektoniczne 3:	P	60	4
historia architektury polskiej 2	WE+C	45	3
projektowanie uniwersalne	W+P	45	3

konstrukcje budowlane 2- żelbetowe	W+C	30	2
budownictwo ogólne i materiałoznawstwo 4	WE+C	30	2
historia architektury polskiej 2	WE+C	45	3
plastyka – <i>malarstwo</i> / projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo 3	PS/P	45	3
teoria ruralistyki	W	15	1
osadnictwo wiejskie – studium miejscowości gminnej	P	45	3
architektoniczny aspekt ekologii i ochrony środowiska	W	15	1
projektowanie architektoniczne 4 – <i>architektura energooszczędna</i>	P	60	4
Projektowanie architektoniczne 6:	P	60	4
architektura krajobrazu i terenów zieleni	P	45	3
teoria projektowania i ochrony krajobrazu	W	15	1
budownictwo ogólne i materiałoznawstwo 5	WE+C	30	2
historia urbanistyki 1	W	15	1

plastyka <i>modelowanie/</i> projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo 4	PS/P	45	3
projektowanie architektoniczne 5	P	75	5
projektowanie architektoniczno- urbanistyczne 2:	P	75	5
projektowanie architektoniczne 7	P	45	3
projektowanie urbanistyczne 1	W+P	75	5
budownictwo ogólne i materiałoznawstwo 6	WE+C	30	2
historia urbanistyki 2	WE	15	1
Praktyka zawodowa - architektoniczna	c	90	30
projektowanie urbanistyczne 2 – <i>plan zagospodarowania przestrzennego</i>	W+P	30	6
dziedzictwo architektury regionu	WE+S	15	2
Interaktywne prezentacje projektu architektonicznego	PS	30	2
seminarium dyplomowe	S	30	2
pracownia dyplomowa - seminarium	S	90	2

specjalistyczne			
		2295	177
II stopień			
historia kultury i sztuki	WE	15	1
architektura współczesna 1	S	15	1
teoria urbanistyki i planowania przestrzennego	W	15	1
konstrukcje budowlane – modelowanie komputerowe 1	PS	15	1
teoria architektury	WE	15	1
projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1	P	105	7
projektowanie architektoniczne 1:	P	90	6
studia i plany zagospodarowania przestrzennego:	P	45	3
praktyka badawcza	C	105	2
architektura współczesna 2	S	15	1
konstrukcje budowlane – modelowanie komputerowe 2	PS	30	2
projektowanie architektoniczno-	P	105	7

urbanistyczne 2			
projektowanie architektoniczne 2	P	60	4
planowanie regionalne	W+P	60	4
projektowanie bez barier	W+P	60	4
seminarium dyplomowe	S	45	5
pracownia dyplomowa – seminarium specjalistyczne	S	60	5
projektowanie eksperymentalne wspomagane komputerowo	P	60	5
		915	60

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów w ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹⁰
Budownictwo ogólne i materiałoznawstwo	W/Ć	30	2	dr inż. arch. Andrzej Tokajuk mgr inż. arch. Anna Pawłowicz dr inż. arch. Andrzej Tokajuk

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹⁰ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

				dr inż. arch. Piotr Łodziński mgr inż. arch. Katarzyna Woszczenko dr inż. arch. Jolanta Owerczuk dr inż. arch. Anna Naumiuk-Jakuc
Fizyka budowli	W/Ćw	11/39	2	dr inż. arch. Marcin Tur dr inż. Krzysztof Brawata
Praktyka inwentaryzacyjna architektoniczna			4	dr inż. arch. Aleksander Owerczuk,
Mechanika budowli 1,2	W/Ć	30	2	dr inż. Adam Musiuk
Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1, 2	P	105	7	prof. dr hab. inż. arch. Zdzisław Pelczarski, dr inż. arch. Robert Misiuk, mgr inż. arch. Jan Kabac
Projektowanie uniwersalne	W/P	45	3	dr hab. inż. arch. Wojciech Niebrzydowski dr inż. arch. Monika Magdziak - dr inż. arch. Piotr Łodziński
Elementy urbanistyczne	W/P	75	5	dr inż. arch. Michał Chodorowski dr inż. arch. Magdalena Sulima mgr inż. arch. Klaudia Bagińska
Projektowanie urbanistyczne 1	W/P	75	5	dr hab. inż. arch. Bartosz Czarnecki dr hab. inż. arch. Halina Łapińska dr inż. arch. Michał Chodorowski dr inż. arch. Magdalena Sulima
Teoria ruralistyki	W	15	1	dr hab. inż. arch. Jarosław Szewczyk
Osadnictwo wiejskie	P	45	3	dr hab. inż. arch. Jarosław Szewczyk dr inż. arch. Magdalena Sulima
Architektura krajobrazu i terenów zieleni	P	45	3	dr hab. inż. arch. Jarosław Szewczyk dr hab. inż. arch. Halina Łapińska dr inż. arch. Michał Chodorowski
Konstrukcje budowlane 1, 2, 3, 4 – drewniane i murowe, żelbetowe, metalowe	W/Ć	30	2	dr inż. arch. Anna Naumiuk-Jakuc mgr inż. arch. Milena Wiercińska
Prawodawstwo	W	15	1	mgr inż. arch. Waldemar Jasiewicz, dr inż. arch. Piotr Trojnieł

Ekonomika i organizacja procesu inwestycyjnego	W/Ć	30	2	dr inż. arch. Piotr Trojnieł dr inż. arch. Janusz Grycel dr inż. arch. Aleksy Łapko
Finanse osobiste	S	15	1	dr Łukasz Nazarko
Projektowanie architektoniczne 1	P	90	6	prof. dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz dr hab. inż. arch. Agnieszka Duniewicz dr inż. arch. Andrzej Dudziński dr inż. arch. Justyna Zalewska-Grycuk dr hab. inż. arch. Wojciech Niebrzydowski dr inż. arch. Monika Magdziak dr inż. arch. Piotr Łodziński dr inż. arch. Andrzej Tokajuk mgr inż. arch. Karolina Misiuk
Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne – mieszkalnictwo wielorodzinne	W/P	135	7	dr hab. inż. arch. Wojciech Niebrzydowski dr inż. arch. Piotr Łodziński dr inż. arch. Andrzej Tokajuk mgr inż. arch. Karolina Misiuk
Projektowanie architektoniczne 2, 3,4,5,6	P	60	4	prof. dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz, dr inż. arch. Adam Turecki, dr inż. arch. Andrzej Dudziński, dr inż. arch. Marcin Tur, dr inż. arch. Adam Turecki, mgr inż. arch. Jan Kabac, dr hab. inż. arch. Agnieszka Duniewicz, dr inż. arch. Justyna Zalewska-Grycuk, dr inż. arch. Agnieszka Januszkiewicz, dr inż. arch. Piotr Trojnieł, dr inż. arch. Janusz Grycel
projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo	P	45	3	mgr inż. arch. Tomasz Rogala, mgr inż. arch. Bogumił Sawicki, dr inż. arch. Marcin Tur, mgr inż. arch. Katarzyna Matyszewska-Fuszara
Osadnictwo wiejskie	P	3		dr inż. arch. Magdalena Sulima, dr hab. inż. arch. Jarosław Szewczyk prof. PB
Architektoniczny aspekt ekologii i ochrony środowiska	W	45	1	dr inż. arch. Adam Turecki
Instalacje budowlane	W	30	2	dr inż. arch. Marcin Tur
Razem:		1022	66	

drugi stopień

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/n iestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹¹
Projektowanie bez barier	P	45	4	dr hab. inż. arch. Bartosz Czarnecki dr hab. inż. arch. Agnieszka Duniewicz dr inż. arch. Monika Magdziak
BIM	P	60	4	mgr inż. arch. Katarzyna Matyszewska-Fuszara, mgr inż. arch. Tomasz Rogala
Studia i plany zagospodarowania przestrzennego	P	45	3	dr hab. inż. arch. Bartosz Czarnecki dr hab. inż. arch. Halina Łapińska dr inż. arch. Michał Chodorowski dr inż. arch. Magdalena Sulima
Planowanie regionalne	W	15	1	dr hab. inż. arch. Halina Łapińska prof. PB
Teoria urbanistyki i planowania przestrzennego	1	15	1	dr hab. inż. arch. Halina Łapińska prof. PB
Teoria architektury	W	15	1	prof. dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz
Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1 i 2	P	105	7	prof. dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz, dr inż. arch. Robert Misiuk, dr inż. arch. Aleksy Łapko, dr inż. arch. Agnieszka Januszkiewicz, dr hab. inż. arch. Yuriy Kryvoruchko, prof. PB, prof. dr hab. inż. arch. Zdzisław Pelczarski
Zaawansowane systemy technologiczne	W/S	60	3	dr inż. Adam Musiuk
Teoria ochrony i konserwacji zabytków	W	30	2	dr inż. arch. Aleksander Owerczuk

¹¹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Seminarium dyplomowe	P	75	5	dr inż. arch. Andrzej Dudziński, dr inż. arch. Robert Misiuk, mgr inż. arch. Jan Kabac
Pracownia dyplomowa - seminarium specjalistyczne	S	30	5	dr inż. arch. Adam Turecki, prof. dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz
Projektowanie architektoniczne 1 i 2	P	60	4	dr inż. arch. Aleksander Owerczuk, dr inż. arch. Agata Szmikowska
Projektowanie eksperymentalne wspomagane komputerowo	P	60	3	mgr inż. arch. Agnieszka Modzelewska, dr inż. arch. Bartosz Śliwiecki
Razem:		615	43	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹²

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
pełen cykl kształcenia na studiach II stopnia – 3 semestry	studia stacjonarne	III	studia stacjonarne	angielski	1
	studia stacjonarne	I	studia stacjonarne	angielski	2

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:

Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:

Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.

Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem

ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)¹³

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)

¹³ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. w przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

7. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów

uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

